

LA BIBLIOTECA IDEAL

L'IDEAL DE BIBLIOTECA

WINEinMODERATION.eu
Art de Vivre.
El vi només es gaudeix amb moderació.

GUANYADOR PER SEGON ANY CONSECUTIU

TORRES RENOVA LA 1ª POSICIÓ COM LA MARCA DE VI MÉS ADMIRADA DEL MÓN EN EL RANKING DE LA PRESTIGIOSA REVISTA BRITÀNICA DRINKS INTERNATIONAL. EL GUANYADOR HA SIGUT SELECCIONAT PER MÉS DE 200 WINE MASTERS, SOMMELIERS, FORMADORS I PERIODISTES DEL VI MÉS INFLUENTS A NIVELL MUNDIAL.

www.drinksint.com/Most

GRÀCIES PER RECÓRRER
JUNTS AQUEST CAMÍ

Vinyes al Castell de Milmanda

TORRES

1870

www.clubtorres.com

SUMARI

Com es construeix la biblioteca ideal 04		08 5 indiscutibles a la lleixa
Biblioteques per a lectors de guant blanc 10 <i>Per Andreu Sotorra</i>		12 La vida a la biblioteca
8 fites a l'horitzó 14		18 "Que no hi hagi ni un sol ajuntament sense biblioteca"
De la Fiesta de la Raza a la Nova Cançó 22		24 El paper fonamental de les biblioteques <i>Per Ferran Mascarell</i>
Les primeres i les últimes 26		28 ¿Cap on va la biblioteca pública? <i>Per Marta Cano</i>
100 anys d'història escrita en dietaris 30		34 Amb els llibres a la sang
Una professió de futur 38		40 Biblioteques singulars
Pistes per desxifrar el sistema d'indexació 42 <i>Per Lluís Agustí</i>		44 Incendis, crims i descobertes
Temples del saber, escenaris de destrucció 48		52 Les biblioteques, en xifres
Les 10 biblioteques més espectaculars del món 54 <i>Per Rosa Molina</i>		58 El repte de la biblioteca com a agent de vertebració social <i>Per Ferran Burquillos</i>
GLAM 60	62 Tecnologia i biblioteques: una relació necessària i beneficiosa <i>Per Javier Leiva-Aguilera</i>	
Com sobreviuran les biblioteques? 64 <i>Per Bernat Ruiz Domènech</i>	66 Apunts sobre els grups de lectura <i>Per Toni Sala</i>	
Hortalisses, cites a cegues i primers auxilis: molt més enllà dels llibres 68	72 Biblioteques especialitzades	
Biblioteques, per molts anys <i>Per Carme Fenoll</i> 78		

EDITORIAL

IGNASI ARAGAY \$ DIRECTOR ADJUNT

**Llibertat
i igualtat**

Les biblioteques públiques són un espai de llibertat i d'igualtat. Ens fan lliures perquè ens obren les portes a un univers infinit de llibres i també de pel·lícules i música. Ens fan iguals perquè tots hi tenim accés en les mateixes condicions. Per això una xarxa de biblioteques és un termòmetre excel·lent per mesurar la qualitat democràtica d'un país: la societat catalana té el got mig ple però encara queda molta feina per fer. No ens podem donar per satisfets. En aquest suplement celebrem el nivell bibliotecari aconseguit i apuntem camins per continuar millorant. El país que volem ha de tenir la lectura i la cultura, i per tant les biblioteques, en el centre de les seves prioritats.

COM ES CONSTRUEIX LA BIBLIOTECA IDEAL

“El simple fet que les biblioteques existeixin és la millor prova que l'èsser humà potser encara té futur”, escrivia T.S. Eliot amb l'optimisme moderat que impregna bona part de la seva producció assagística. Jorge Luis Borges, més oníric i efusiu, deia: “Sempre he imaginat que el paradís deu ser una mena de biblioteca”. I Doris Lessing assegurava que “una biblioteca pública és el més democràtic que pot existir al món”, perquè “el que conté ha acabat amb dictadors i tirans”. La premi Nobel de literatura tancava el seu discurs amb aquestes paraules: “Si llegeixes pots aprendre a pensar per tu mateix”. Siguin públiques, universitàries o privades, les biblioteques contenen una selecció –més o menys exhaustiva– del saber acumulat durant segles. Són l'empremta d'una cultura i la connexió amb la saviesa universal. La biblioteca actual s'expandeix més enllà del llibre físic, incorpora discos, pel·lícules i tota mena de documents en format digital. Parlem amb quatre personalitats de la cultura catalana que han dedicat la seva vida professional a la literatura perquè ens expliquin la seva relació amb la cultura, les experiències entre llibres i què en pensen de la xarxa de biblioteques catalanes d'avui.

JORDI NOPCA § ESCRIPTOR

“S’ha fet l’esforç de crear biblioteques arreu: cal omplir-les”

Maria Bohigas està al capdavant de la segona etapa de Club Editor, un projecte que van fundar Joan Sales i Xavier Benguerel el 1959. Hi ha publicat Alice Munro, Aharon Appelfeld, Blai Bonet, Hervé Guibert. I més recentment, *Un film (3.000 metres)*, de Víctor Català, i la nova novel·la de Guillem Frontera, *Sicília sense morts*, també en castellà des del nou segell La Montaña Pelada. L'experiència de Bohigas amb els llibres és a un triple nivell: com a lectora, com a traductora i com a editora.

Què ha de tenir una bona biblioteca?
Les lectures són l'acompanyament de la vida de cadascú. A la biblioteca personal hi ha d'haver els llibres que t'han marcat i que representen la teva vida. Es contraposa amb la idea de biblioteca pública, on s'han de combinar dos factors: els interessos dels usuaris d'una biblioteca, però també un conjunt de llibres que es consideren fonamentals que permetin que els lectors que es facin la pregunta quin és i com és el lloc on viuen, hi trobin una resposta.

Quan vas tenir consciència que començaves a construir la teva pròpia biblioteca, si és que això ha passat mai?
No n'he tingut mai consciència. M'he trobat biblioteca a casa i en aquest sentit la meua experiència és molt diferent de la d'algú que no n'ha tingut. He tingut la sort de tenir la biblioteca dels avis, dels pares i els germans. Ara bé, recordo perfectament els llibres que vaig comprar per compte propi i que em van donar una gran satisfacció: eren novel·les de Marguerite Duras i també tota l'obra de Voltaire en l'edició de la Pléiade. Vaig ser voltairiana, però me n'he curat.

ELS 5 IMPRESCINDIBLES

'Antic Testament'
'Les mil i una nits'
Diversos autors
'A la recerca del temps perdut',
Marcel Proust
'Els germans Karamàzov',
Fiodor M. Dostoievski
Diccionari Alcover-Moll
Diversos autors

Quin és un dels punts forts de la teua biblioteca? En què està especialitzada?
La meua biblioteca reflecteix la falta de sistematicitat, és capritxosa. I me n'adono perquè tinc un recorregut en què he estudiat literatura, l'he traduït i l'he editat. Hi ha autors molt representats però també hi ha absències completes. No sóc gens fetitxista amb els llibres, quan no m'interessa alguna cosa me la trec de sobre sense problemes.

Quina relació has tingut amb les biblioteques públiques i universitàries? Penseu, per exemple, en els anys que vas viure a França. Què diries que diferencia la xarxa francesa de biblioteques de la catalana?

Les biblioteques de barri franceses van ser un lloc de visita setmanal i rutinària. Durant l'adolescència i els anys d'estudi vaig començar a buscar textos més específics. Les biblioteques franceses de barri tenen molt més fons que les d'aquí. Data de l'època de quan Malraux era ministre de Cultura a la dècada dels cinquanta: les biblioteques van ser el cor de la democratització de la cultura que va proposar. Llavors, la literatura era la reina de la cultura. A França con-

tinua havent-hi un fons envejable a les biblioteques. Pots viure en una ciutat molt secundària, sense teatre ni grans institucions culturals: en canvi la biblioteca i la mediateca fan caure de cul.

En quin estat creus que està la xarxa de biblioteques públiques?

S'ha fet l'esforç de crear biblioteques arreu: ara cal omplir-les. Els edificis on estan sovint enlluernats, però caldria que no estiguessin tan feblement dotades pel que fa al fons. Tanmateix crec que avui dia hi ha un disseny polític favorable a les biblioteques. Mirant cap enrere hi va haver un precedent importantíssim: l'Escola de Bibliotecàries dels anys de la República. Va ser una aposta ambiciosa i en el sentit més noble de la paraula. Es va plantar una cosa que realment ha tingut molta substància. No és estrany que les biblioteques públiques tinguin tanta rellevància social.

Com creus que el llibre digital ha incidit en la modificació de la noció de biblioteca? És menys important ara? O al contrari, ¿l'objecte recupera valor en un món que sembla inaferrable?

Sóc molt sensible a l'objecte físic del llibre, és un dels grans invents de la humanitat. Es recorda com el cos d'algú. Amb el llibre digital això no passa. En el món virtual, com que les coses no tenen cos no ens hi relacionem a través dels sentits. El llibre imprès fixa la memòria del text, és un mapa; en canvi el digital afavoreix la relació compulsiva i buida amb les paraules. Un dels grans reptes de les biblioteques serà continuar fent present els llibres físicament als lectors. Només s'aconseguirà probablement amb bibliotecaris molt informats. §

“Estic de bon humor perquè tinc una bona biblioteca”

Catedràtic jubilat, traductor –de l'alemany i del francès– i assagista –ha dedicat un assaig a la crisi de les humanitats, *Adéu a la Universitat* (Galaxia Gutenberg, 2011)–, Jordi Llovet es dedica actualment a “llegir sense cap finalitat pràctica”. Reconeix que el seu únic objectiu és “anar aprenent per morir més savi”. Viu mitja setmana a Barcelona i l'altra mitja a Verges. És des d'allà que despenja el telèfon, mentre de fons sona una peça esplendorosa de John Tavener.

Tots els que hem vist una part de la teva biblioteca sabem que és espectacular.

Ara mateix tinc uns 35.000 volums que donaré a la Universitat Pompeu Fabra quan mori. La biblioteca defineix tot el que m'interessa i m'agrada. És la més gran companyia que he tingut a la vida, juntament amb els gossos. ¿Saps per què estic gairebé sempre de bon humor? Perquè tinc una bona biblioteca. Ben triada i ben conservada. Sóc solter i no he tingut fills: tots els diners que he guanyat els he invertit en llibres.

Quina relació has tingut amb les biblioteques públiques?

No hi he anat gairebé mai. Pel que he anat veient, no estan gaire ben abastides. Ara bé, en qüestions d'esplai i d'activitats les biblioteques públiques barcelonines tenen molta vida.

Deus haver freqüentat més les biblioteques universitàries.

Quan estudiava a Frankfurt vaig descobrir una estratègia molt efectiva. La biblioteca universitària posava a disposició dels estudiants tota la bibliografia de les assignatures, l'obligatòria i la recomanada. No representava una gran inversió, però anava la mar de bé.

Com a professor de literatura de la Universitat de Barcelona devies conèixer molt bé la seva biblioteca.

Vaig proposar sense èxit que a més de bibliotecaris hi hagués guies de lectura que poguessin donar un cop de mà als estudiants i als visitants. Imaginava gent informada –professors o no– capaços d'assessorar amb els seus coneixements. Tal com estan ara les coses la gent es perd en l'enorme magatzem de llibres de la biblioteca.

¿Vas tenir uns pares que et van fer estimar la lectura des de petit?

Sí. Tenien una bona biblioteca. Recordo que hi havia molts llibres d'una col·lecció –l'Austral– amb un bitxo raro que mai vaig saber què era.

Com veus el present i el futur de la lectura?

Sóc bastant pessimista. Ara hi ha molts nois i noies que creixen amb pares que no tenen llibres, i ni a l'escola ni a l'institut els en parlen. La civilització tècnica posa fi a la literatura. Assistim a la desaparició de l'element lingüístic de la consciència, i amb això es desintegra la consciència pròpiament. §

Pere Virgili

“La missió és custodiar el saber i fer-lo accessible”

L'activitat professional –i la passió vital– de Laura Borràs ha tingut sempre al centre el llibre i la lectura, ja sigui ensenyant des de les aules de la Universitat de Barcelona, escrivint assajos com *Per què llegir els clàssics, avui?* (Ara Llibres, 2011) o dirigint la Institució de les Lletres Catalanes.

Com definiries la xarxa de biblioteques catalanes?

Tenim una xarxa robusta. Abans la sensació era d'entrar en un lloc on es custodiaven llibres i s'emmagatzemaven, i a través d'uns mecanismes tenies la possibilitat d'agafar-los en préstec. Ara la biblioteca és un lloc obert, d'acollida, un espai on es conserva la cultura però es convida la gent a venir-hi. Hi ha molta gent que va a biblioteques a llegir el diari o nens a fer-hi els deures: hi ha una possibilitat d'acostar-se directament a la cultura.

Quan vas començar a freqüentar biblioteques devien ser molt diferents de les d'ara.

Totalment. Vaig començar anant a la biblioteca de la meua escola, el Virolai, perquè amb l'ajuda del bibliotecari els delegats de classe triàvem les lectures de l'aula. Més endavant vaig estudiar filologia catalana i allà vaig descobrir les diverses biblioteques de la Universitat de Barcelona, especialment la de romàniques.

¿Has tingut experiències importants en biblioteques estrangeres?

Mentre preparava la meua tesi sobre

la follia a l'Edat Mitjana [que va publicar *Quaderns Crema* el 1999] vaig passar moltíssimes hores diàries a la sala de manuscrits de la British Library, que en aquells moments estava dins del Museu Britànic, i també a la Bodleian Library d'Oxford. Hi anava a consultar manuscrits, iconografia i sobretot les caplletres dels llibres de salms. Allà vaig viure una anècdota impressionant: el bibliotecari m'havia de treure a la una per tornar a obrir a les tres, però un dia em va donar una clau enorme perquè m'hi quedés tota sola mentre ell sortia a dinar. La sensació era indescriptible: allà dins tenia tota aquella cultura a l'abast per a mi sola.

¿El llibre perd valor en el món d'ara?

No m'agrada parlar de llibres com a portadors de valor. Venim d'una cultura del llibre: l'hem entès com una religió. Però els llibres no deixen de ser contenidors. A mi m'interessen pel que tenen dins, pel que contenen. Posem a la mateixa alçada coses molt diverses. Les biblioteques han de ser un lloc per arribar als continguts, tinguin la forma que tinguin, sigui física o no. Un dels grans canvis que s'ha tirat endavant ha sigut el del préstec interbibliotecari. La xarxa interconnectada et permetia per primera vegada arribar a molts més llibres, et trencava els límits. El repte de les biblioteques és continuar donant sentint a la seva missió, que és la següent: custodiar el saber i fer-lo accessible als lectors. §

Francesc Melcion

PROFESSOR I ESCRIPTOR

JORDI LLOVET

“La biblioteca es pot convertir en un supermercat”

ELS 5 IMPRESCINDIBLES

JORDI LLOVET

'Antic Testament'
L'“Odisea”, Homer
'Divina comèdia',
Dante Alighieri
'Don Quijote de la Mancha',
Miguel de Cervantes
'Tragèdies',
William Shakespeare

LAURA BORRÀS

L'“Odisea” i la ‘Ilíada’,
Homer
'Divina comèdia',
Dante Alighieri
Obra completa,
William Shakespeare
Poesia completa,
Joan Vinyoli
Obra completa,
Frank Kafka

JORDI RAVENTÓS

L'“Odisea”
i la ‘Ilíada’, d'Homer
'Hamlet',
William Shakespeare
'Don Quijote de la Mancha',
Miguel de Cervantes
'Gargantua i Pantagruel',
Rabelais
'Grans esperances',
Charles Dickens

JORDI RAVENTÓS
EDITOR I TRADUCTOR

Després de llicenciar-se en filologia clàssica, romànica i catalana, Jordi Raventós va treballar a Quaderns Crema i a la Fundació Bernat Metge. A més de ser un dels grans correctors editorials en llengua catalana, ha sigut un dels fundadors d'Adesiara el 2007. En menys d'una dècada han construït un catàleg omnívor i de nivell, amb títols de Petrarca, Horaci, Iannis Ritsos, Plutarco, Sibilla Aleramo, Georg Büchner, Grazia Deledda, Lluçia de Samòsata i Apollinaire.

Vas néixer a Martorell el 1970, un municipi que acaba d'inaugurar una nova biblioteca pública. ¿Hi anaves gaire, a l'antiga seu?

No, només de tant en tant perquè hi havia poca cosa. La biblioteca dels pares era molt reduïda: no són del ram de les lletres. Estaven subscriptes a dues col·leccions importants: *Les Millors Obres de la Literatura Catalana* i *Les Millors Obres de la Literatura Universal*. Gràcies a això vaig trobar-me alguns llibres importants quan tenia 13 o 14 anys: Puixkin, Manzoni, Dostoievski i algun que em deixo. Va ser a aquella edat que vaig començar a baixar a Barcelona per comprar els llibres que m'interessaven. Ara acumulo uns 6.000 llibres entre el meu pis i el dels pares.

Als 18 anys et vas matricular a filologia clàssica, a la Universitat de Barcelona.

Llavors vaig descobrir la biblioteca de clàssics, però també la de romànics

ques i hispàniques. Se'm va obrir el món. De cop i volta tenia a mà una pila de llibres i articles que em permetien aprofundir en el que estudiava.

¿Ets gaire usuari de les biblioteques públiques?

No. M'he acostumat a fer servir les biblioteques universitàries i a comprar. Sóc molt comprador. En català, castellà, francès, anglès, italià i edicions crítiques i bilingües de llatí i grec.

En el cas de les biblioteques públiques, ¿has detectat canvis ressenyables, en aquests últims anys?

Han fet una aposta important per posar-se al dia, però topen amb una sèrie de dificultats. Per exemple: quins títols han de tenir i quins no? Tenim un problema des del moment en què al senyor que mana li interessa dir que per una biblioteca hi han passat 4.000 persones en comptes de 400 que n'han sortit més cultivades. La biblioteca es pot convertir en un supermercat. Una biblioteca local o de barri hauria de tenir com a mínim els clàssics universals i els catalans... però aquest criteri no el poso jo.

¿Tan malament estem?

Jo he sentit dir a bibliotecaris: “Si em demanen l'‘Hola’ quatre persones l'he de tenir”; doncs no. Els bibliotecaris haurien de ser més preceptors, com va passar durant la Mancomunitat. La intenció que tenien era cultivar tot-hom, no només una elit. Comparteixo aquesta idea. §

Ruth Marigot Murrillo

Personalitats d'àmbits diversos escullen els cinc títols que no poden faltar a la seva biblioteca personal

GERMÀ BEL

'Divina comèdia' Dante Alighieri
'La revolta catalana, 1598-1640' John H. Elliot
'Exit, voice and loyalty' Albert Hirschman
'Les croades vistes pels àrabs' Amin Maalouf
'How to cure a fanatic' Amos Oz

ECONOMISTA

JORDI CASANOVAS

'Antología del humor negro' André Breton
'Odio' Peter Bagge
'El tinent d'Inishmore' Martin McDonagh
'El cine según Hitchcock' François Truffaut
'De lo espiritual en el arte' Vasili Kandinski

DRAMATURG I DIRECTOR TEATRAL

MÍRIAM ISCLA

'La acabadora' Michela Murgia
'Olvidado rey Gudú' Ana María Matute
'Ese chico pelirrojo a quien veo cada día' Anna Maria Moix
'Memento mori' Muriel Spark
'Mejillones para cenar' Birgit Vanderbeke

ACTRIS

ORIOI JUNQUERAS

'Història de Catalunya' Ferran Soldevila
'Divina comèdia' Dante Alighieri
'Diccionari Etimològic de la Llengua Catalana' Joan Coromines
'La resistència íntima' Josep Maria Esquirol
'L'hort del segon origen' Jordi Puig

PRESIDENT D'ESQUERRA REPUBLICANA (ERC)

DAVID FERNANDEZ

'Pedagogia de l'oprimit' Paulo Freire
'Días y noches de amor y de guerra' Eduardo Galeano
'Els catalans als camps nazis' Montserrat Roig
'Gente, años, vida' Iliá Ehrenburg
'Llibre de meravelles' Vicent Andrés Estellés

DIPUTAT DE LA CUP

MIQUEL ICETA

'Tots els contes' Pere Calders
'El caminant i el mur' Salvador Espriu
'Antrobus' Lawrence Durrell
'El món no se'n surt' Tony Judt
'Opus Nigrum' Marguerite Yourcenar

PRIMER SECRETARI DEL PSC

SANTIAGO DEXEUS

'Música de cámara' Rosa Regàs
'Le coeur conscient' Bruno Bettelheim
'Tratado de obstetricia' Santiago Dexeus (pare) i Josep M. Dexeus
'Campo de más allá' Trinidad Casas
'Caravaggio: obras completas' Sebastián Schütze

GINECÒLEG

DÍDAC RAMÍREZ

'Alexis Zorbàs' Nikos Kazantzakis
'Memòries d'Adrià' Marguerite Yourcenar
'Sobre Espriu' Carles Miralles
'Confieso que he vivido' Pablo Neruda
'Expulsiones' Saskia Sassen

RECTOR DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA (UB)

MILENA BUSQUETS

'A la recerca del temps perdut' Marcel Proust
'El idiota' Fiodor Dostoievski
'Cien años de soledad' Gabriel García Márquez
'L'estrany' Albert Camus
'Memòries de l'Àfrica' Isak Dinesen

ESCRITPORA

ENRIC GONZALEZ

'Don Quijote de la Mancha' Miguel de Cervantes
'El rey Lear' William Shakespeare
'Pensamientos' Michel de Montaigne
'Crimen y castigo' Fiodor Dostoievski
'Ulisses' James Joyce

PERIODISTA

NANDU JUBANY

'El Bulli, el sabor del Mediterrani' Ferran Adrià
'La cuina de Santi Santamaria: l'ètica del gust' Santi Santamaria
'Natura' Albert Adrià
'La cocina de los valientes' Pau Arenós
'Noma' René Redzepi

XFJ - RESTAURANT CAN JUBANY

JAUME ROURES

'La formació d'una identitat' Josep Fontana
'Historia de la revolución rusa' Lev Trotski
'El sastre de Panamà' John Le Carré
'La pell de brau' Salvador Espriu
'Cien años de soledad' Gabriel García Márquez

PRESIDENT DE MEDIAPRO

5 indiscutibles a la lleixa

Des de l'Ara.cat vam demanar als lectors quins són els cinc llibres imprescindibles a la seva biblioteca personal. Després de 320 aportacions i més de 640 títols, vam proposar una segona enquesta amb els 20 llibres finalistes. Els cinc títols amb més vots són *El petit príncep*, d'Antoine Saint-Exupéry; *Cien años de soledad*, de Gabriel García Márquez; *1984*, de George Orwell; *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda; i *Jo confesso*, de Jaume Cabré. Hem fet el mateix exercici amb 12 personalitats catalanes i aquestes són les obres indiscutibles a la seva prestatgeria.

ABRIL

EL MES COOLTURETA

Captura aquest codi
i viu una experiència
COOLTURETA

**EMPORTA'T A CASA
ELS DOS AUTORS
QUE TU VULGUIS
I ACONSEGUEIX
UNA DE
LES NOSTRES
BOSSES.**

PER LA COMPRA DE 2 LLIBRES I 1,5€ MÉS,
EMPORTA'T UNA BOSSA EXCLUSIVA* DISSENYADA PER

MODERNA DE PUEBLO

PVP Promoció
1'50€

PVP Bossa
7'50€

fnac

*Promoció limitada a 35.000 unitats, vàlida del 31 de març al 27 d'abril de 2015.

Més d'1 milió de productes disponibles les 24 hores del dia a www.fnac.es

Biblioteques per a lectors de guant blanc

ANDREU SOTORRA § ESCRITOR I PERIODISTA

Hi ha dues baules de la cadena del foment de la lectura que són essencials: les biblioteques escolars i les biblioteques de barri. Poden semblar dues baules que es toquen i es fan ombra, però davant el retrocés generalitzat de les biblioteques personals són imprescindibles, tant en un espai com en l'altre.

En l'espai educatiu la majoria de biblioteques compten amb un responsable (mestre o mestra de l'equip del centre) que lliurant unes hores de la feina o posant-les de la seva voluntat, ordena, classifica, orienta i dona sentit a un catàleg que en molts casos s'ha ancorat sense capacitat de renovació ni un pressupost adequat i amb les retallades de l'antiga generositat editorial.

En l'àmbit de barri, l'obertura de noves biblioteques o la rehabilitació de les antigues han anat sempre acompanyades d'una sensibilitat especial per la sala anomenada "infantil i juvenil", una definició que per cert a vegades n'ha allunyat els lectors més madurs, a mig camí entre la infantesa que se'n va

i l'adolescència que s'acosta. Diria que aquestes sales són la joia de la corona de les biblioteques i malgrat que el catàleg de què disposen no acostuma a brillar per la seva renovació –l'allau de les novetats de l'àmbit infantil i juvenil no ho permet al cent per cent!– sí que és una de les àrees en què el catàleg envellaix menys. És a dir, els usuaris de les àrees infantils i juvenils prescindixen de la "rabiosa actualitat" i de la voracitat amb què el mercat i el màrqueting es cruspeixen les novetats de les edicions generals.

Per això als petits lectors se'ls veu embadalits fent moure les peces mòbils i fullejant –fins i tot llegint!– àlbums, contes i novel·les que potser fa anys que van de les paneres a les prestatgeries de la sala i de les prestatgeries de la sala a les paneres. És en aquestes sales especialitzades on el culte al llibre sembla que torni a l'antigor. A vegades només caldria que els petits lectors portessin guants blancs protectors com si fossin arqueòlegs d'incunables, pel respecte i la veneració amb què tracten els llibres.

Les noves generacions de bibliotecàries –majoria evident de gènere dins de l'ofici– i també els bibliotecaris que s'hi han anat incorporant s'han convertit en motors dinamitzadors de la lectura: contacontes, espectacles de cambra, audicions musicals i literatura, màgia i llibres, sessions amb il·lustradors... El

repertori és tan extens com variat i obre una porta cap al que després serà l'orientació subtil per a lectors més madurs sobre tal o tal altra novel·la de tal o tal altre autor fins a arribar al criteri propi i intransferible, essencial per a qualsevol lector de raça.

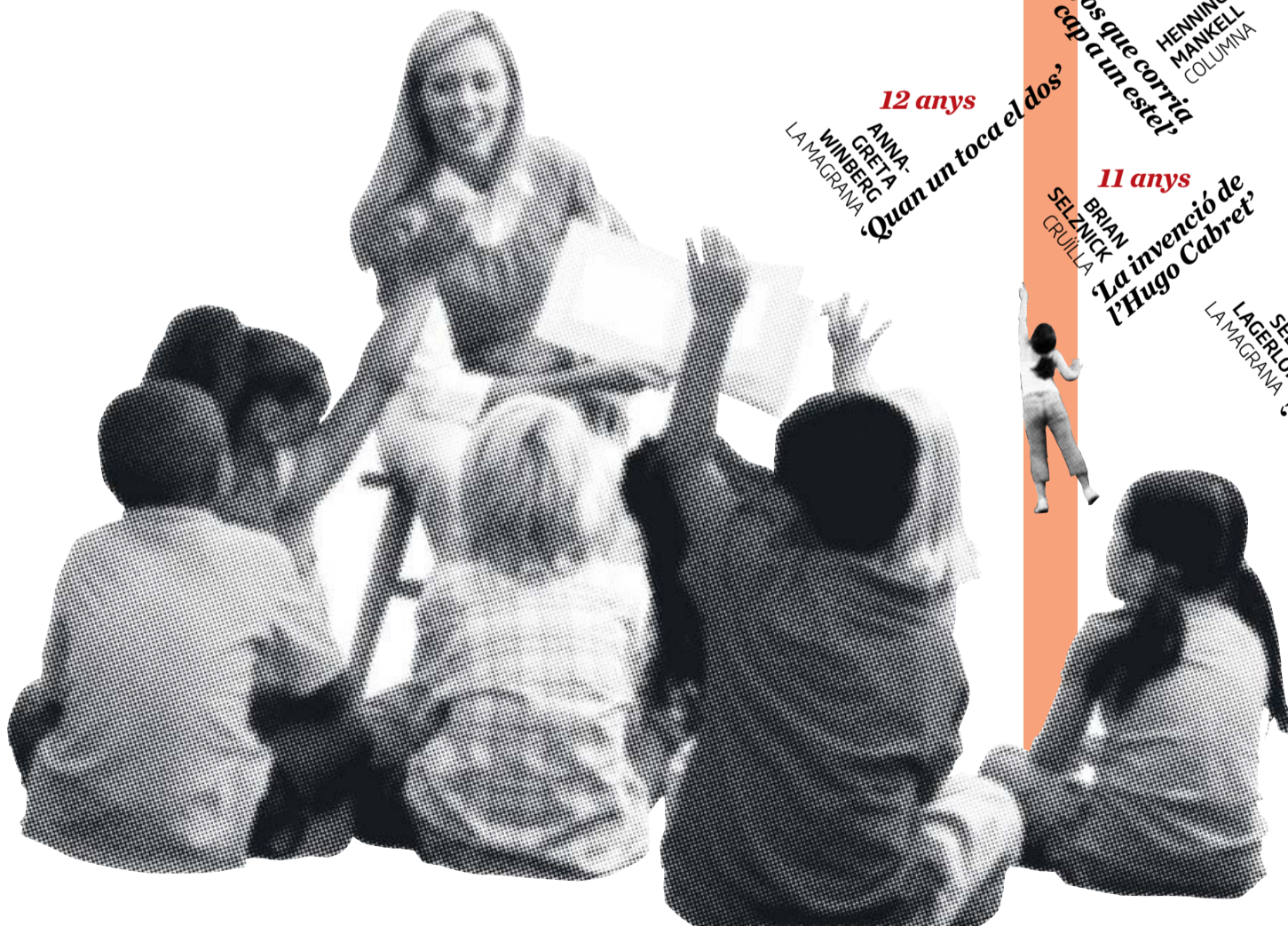
Nous lectors, les mateixes preguntes

La biblioteca en general ha evolucionat i està fent esforços per adaptar-se als nous hàbits. La irrupció dels diversos artefactes lectors digitals és el que ha començat a canviar o que més canviarà el que s'ha fet fins ara. Ben aviat, com ja passa, el romanticisme de les làmines il·lustrades serà alterat per la mobilitat de les aplicacions digitals en pantalla. Ben aviat, com també passa, el misteri de la literatura en suport paper trobarà el seu equivalent en la literatura en suport digital.

Les novíssimes generacions lectores ja no vénen amb un pa sota el braç sinó amb un mòbil entre els dits. I tot i que hi ha qui encara creu que el suport en paper del llibre no es rendirà mai, com que es comença a demostrar que el suport digital aporta sovint més bons resultats a l'hora del foment de la lectura, val més tenir-ho tot a punt per quan el relleu es faci aconsellable, necessari i inevitable.

Perquè el suport físic o digital en literatura no compta. El que compta és que nous lectors –nascuts fa només deu o dotze anys– se sentin identificats amb personatges literaris de fa més de vint-i-cinc, cinquanta o cent anys. Les preguntes, les inquietuds, els dubtes davant de la vida acaben sent sempre els mateixos. I per això moltes de les respostes les continuaran trobant a les biblioteques i entre el gruix de professionals que s'hi dediquin. §

10 títols imprescindibles

Feliç dia de Sant Jordi

Coca-Cola i l'ampolla característica són Marques Registrades de The Coca-Cola Company.

LA VIDA A LA BIBLIOTECA

Lleida

RAMONA SOLÉ

BIBLIOBÚS GARRIGUES - SEGRÀ

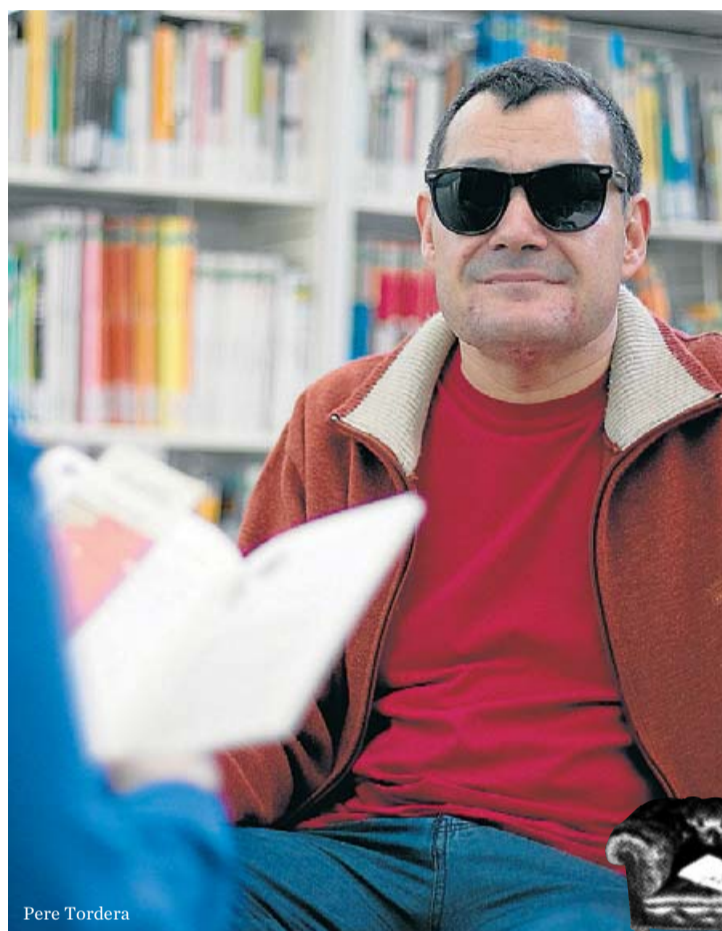
“El bibliobús és una excusa per parlar de llibres”

Fa més de 25 anys que la Ramona Solé té una cita mensual al Soleràs. Just davant de l'ajuntament d'aquest municipi s'atura el Bibliobús Garrigues-Segrà, que satisfà les seves ganes lectures i les d'altres habitants de l'entorn. “És una manera de llegir tant com vulguis”, explica Solé. Per ella, aquest servei va més enllà d'una biblioteca petita, ja que si necessita un llibre que no és al bibliobús, el demana i li porten d'un altre equipament de la zona. Per això es desplaça mensualment des del seu lloc de residència, als Torns, fins a la parada, que té a menys de cinc minuts en cotxe des de casa.

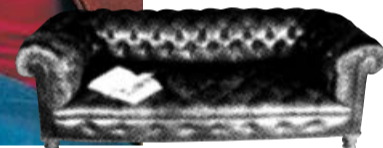
El bibliobús alimenta el seu afany per la literatura i també el seu blog, en què comenta els llibres que llegeix. El portal s'anomena Tumateix-llibres i ja hi ha ressenyats més de 400 títols. En

part això és gràcies a aquest servei bibliotecari, perquè si no hi tingués accés, “al blog hi hauria moltes menys entrades”, admet. Solé ha encomanat l'afició lectora a les seves filles, que també són usuàries del bibliobús. “Les nenes, sobretot quan eren més petites, de seguida volien més llibres i mai en tenien prou. Amb el bibliobús en tenen moltíssims a l'abast”, apunta Solé.

A banda d'agafar llibres en préstec, la parada de l'autobús també serveix de punt de trobada entre els aficionats a la lectura. “Algunes persones sempre hi són. Coincideixes amb ells i comentes impressions, el bibliobús és una excusa per parlar de llibres”, diu. Per Solé, l'ús d'aquest servei és fonamental per assegurar-ne la supervivència, ja que “si no es fa servir el bibliobús deixarà de venir”. § NÚRIA JUANICO

Pere Tordera

Barcelona

ALBERT ANGULO

BIBLIOTECA FRANCESC CANDEL - BARCELONA

“A la biblioteca em sento molt a gust amb els que m'envolten”

Cada dilluns l'Albert Angulo espera, puntual, l'Agnès Pelegrí, la seva lectora personal, assegut a una de les butaques de la biblioteca Francesc Candel. Angulo, invident des de poc després de néixer, és usuari de la biblioteca des de fa quatre anys, quan li van oferir la possibilitat de tenir una lectora voluntària que li llegís revistes, diaris i tota mena de llibres. Junts llegeixen des de poemes de Martí i Pol fins al clàssic de Dumas *Els tres mosqueters*, el seu preferit.

Ja fa tres anys que Pelegrí va començar a llegir per Angulo i, amb l'ajuda de les recomanacions del bibliotecari, cada tres setmanes escull un llibre nou per proposar-li al seu oient. “Tinc molt en compte la sonoritat. Quan llegeixes ho visualitzes i, en aquest sentit, que et llegeixin és molt diferent”, assegura Pelegrí mentre explica que acostumen a

llegir adaptacions o novel·les més juvenils ja que les històries són més amenes. “Els que m'agraden més són els llibres teatralitzats en què hi apareixen molts personatges”, apunta Angulo, que es declara amant del teatre.

En ocasions especials, com per Nadal o Sant Jordi, lectora i oient reciten poemes –sovint relacionats amb la data que celebren– que després Angulo s'aprèn de memòria i canta a l'ONCE, de la qual és membre. Malgrat el desplaçament que ha de fer per arribar a la biblioteca, ja que viu al barri de les Corts, està encantat amb el servei, que l'ha ajudat a acostar-se una mica més a la literatura. “Estic molt agraït a la biblioteca per aquesta oportunitat. Em sento molt acompanyat per tots els que m'envolten i estic molt a gust amb l'Agnès”, afirma. § XÈNIA PÉREZ FISAS

Santi Iglesias

A la biblioteca, molts usuaris s'hi senten com a casa. L'espai satisfà la fam de literatura dels lletraferits, però també és una llar compartida plena de converses i experiències. Alguns d'ells expliquen per què la biblioteca representa un lloc clau en la seva vida.

Tarragona

FATIMA CHERBANI

BIBLIOTECA MERCÈ LLEIXÀ - ROQUETES

“Quan vinc a la biblioteca és com si estigués a casa”

Procedent del Marroc, la Fatima Cherbani va arribar a Roquetes el 2006 i poc més d'un any després ja s'havia convertit en usuària habitual de la Biblioteca Mercè Lleixà. “Necessito llibres que m'ajudin a millorar el meu català; per això vinc aquí”, explica. El primer any li feia vergonya no entendre l'idioma del seu nou lloc de residència. “La llengua és com una clau: t'ajuda a entrar en la conversa amb els altres, però si no la coneixes és un problema”, reconeix. Per això, va començar un curs de català però assegura que va ser gràcies a la lectura que va poder superar el nivell bàsic que assimilava a classe. Amb tot, no es decanta per la ficció i prefereix lectures didàctiques i especialitzades en medicina i educació.

Mare de dues nenes de sis i vuit anys, Cherbani ha inculcat a les seves filles

l'interès pels llibres. Amb la gran assisteix a les sessions de lectura en veu alta que organitza la biblioteca i que a ella li serveixen per conèixer paraules noves i consolidar el que ha après fins ara. A més, els dimarts participa en les converses en francès que ofereix el centre.

Cherbani va a la biblioteca fins a quatre dies a la setmana. Allà també hi troba un espai per establir contacte amb altres famílies i s'involucra en els actes que organitza el centre en dates assenyalades. “Quan vinc a la biblioteca és com si estigués a casa”, manifesta alhora que té paraules d'agraïment per al personal que hi treballa. “La biblioteca és un lloc molt important per a tots, no només per als que saben llegir. També hi ha altres activitats que es poden aprofitar i que s'han de descobrir”, recalca.

§ JUDIT MONCLÚS

David Borrat

Girona

RAÚL SÀNCHEZ ORTIZ

BIBLIOTECA CARLES RAHOLA - GIRONA

“M'han arribat a preguntar si treballo a la biblioteca”

Raúl Sánchez Ortiz, poeta i cambrer, és de Mislata i fa un any i mig que es va traslladar a Girona per amor. Va trepitjar per primer cop una biblioteca als cinc anys i ara que ja en té 36 recorda perfectament que es va endur un llibre de Babar l'Elefantet. Des de llavors no ha deixat de freqüentar aquests espais amb una insistència que només pot néixer de la passió. Primer a Mislata, després a València i ara a Girona, on després de sovintejar la biblioteca Ernest Lluch s'ha convertit en un assidu de la Carles Rahola. “Hi vaig tan sovint que l'altre dia un usuari em va preguntar si treballava allà. Quan li vaig dir que no, no em creia”, relata somrient. Qui sí que hi treballa és la seva xicota, una gran aficionada als llibres de cuina.

“Llegeixo molt sobre música, i també assaig i novel·les clàssiques; quan es-

cric, cada dia lleigeixo com a mínim un llibre de poesia”, comenta Sánchez, que té publicats centenars de sonets i haikús als seus dos blogs: *Asideros del abismo* i *Plegarias del desprecio*. “Parlo de temes variats i actuals amb un llenguatge quotidià”, explica abans de precisar que no sent cap necessitat de publicar en paper perquè qui ho desitgi el pot llegir a la xarxa. Malgrat això, li costaria viure sense llegir en paper, i no només els llibres que treu de la biblioteca –cinc al mes, calcula–, sinó també els que compra –vuit o deu més–. “Ser usuari de les biblioteques no implica estar renyit amb les llibreries”, subratlla Sánchez. Amb tot, confessa que se sent identificat amb aquest fragment d'una cançó d'Hidrogenesse: “*Nos mudamos a la biblioteca, leíamos a los rusos y dormíamos bajo las mesas*”. § JOSEP PASTELLS

Tjerk Van Der Meulen

8 FITES A L'HORIZZÓ

1 Prestar llibres digitals

Les biblioteques no poden girar l'esquina al llibre digital. L'ús dels dispositius electrònics de lectura s'ha convertit en un hàbit per a cada vegada més persones i ha sacsejat el mercat editorial. Davant d'aquesta realitat en creixement, les biblioteques catalanes pujaran al carro dels e-books amb una plataforma virtual que permetrà agafar en préstec títols en format digital. Serà un servei gratuït amb el carnet de les biblioteques que està previst que s'estreni aquesta primavera i que sorgeix amb la voluntat de combatre la pirateria en el sector. "Disparar el servei de préstec digital hauria d'incentivar-ne la compra", explica la cap del Servei de Biblioteques de la Generalitat, Carme Fenoll, que espera que el canal sigui "tan o més senzill d'utilitzar que les pàgines de pirateria".

La iniciativa neix després que el ministeri de Cultura posés en marxa l'any passat el projecte Ebiblio, un servei de préstec de llibres digitals per a tot l'Estat i que les comunitats autònomes han anat incorporant. Però a Catalunya aquesta plataforma va arrossegar polèmica perquè no disposava de llibres en català. Més tard, el ministre de Cultura, José Ignacio Wert, va comprometre's a introduir llibres amb les llengües cooficials de l'Estat durant el 2015.

En qualsevol cas, els primers llibres en català de la plataforma arribaran gràcies a la Generalitat i la Diputació de Barcelona, que hi invertiran prop de 170.000 euros. Cada títol tindrà entre 25 i 50 llicències, és a dir, es podrà prestar a entre 25 i 50 persones simultàniament. Per utilitzar la plataforma els usuaris hauran de disposar del seu propi aparell de lectura digital. Una vegada acabi el període de préstec (que serà de 21 dies), l'arxiu desapareixerà del dispositiu.

2 Unificar catàlegs i carnets

És el gran repte històric pendent de la xarxa de biblioteques: crear un catàleg únic de totes les biblioteques pagades amb fons públics (que inclouen les universitàries, les especialitzades i les de centres d'ensenyament no universitari). Aquesta és l'ambició a llarg termini de la Generalitat. Però de moment els esforços se centren a fusionar els catàlegs Aladí (que funciona als 225 centres de la demarcació de Barcelona sota l'empareda de la Diputació) i Argus (a les 148 de Tarragona, Lleida i Girona, que depèn la Generalitat), una fita que esperen complir l'any vinent i que es durà a terme en dues etapes. Primer es posarà en marxa una passarel·la virtual que enllaçarà els dos catàlegs i permetrà a l'usuari veure tots els equipaments públics catalans que disposen del llibre que busca. Més endavant es fusionaran totes les bases de dades dels equipaments en una de sola. També es crearà una aplicació per a *smartphones* i tauletes per consultar el catàleg de tots els espais de Catalunya. "La gestió serà més còmoda i l'usuari podrà veure el conjunt del fons amb més rapidesa i facilitat", apunta el gerent de serveis de biblioteques de la Diputació de Barcelona, Jordi Permanyer. Un altre objectiu és unificar el préstec interbibliotecari i assignar la distribució a una única empresa per "escurçar l'entrega i agilitzar el procés", diu Permanyer.

La fusió de catàlegs i serveis es complementarà amb una campanya per fer conèixer el carnet únic, que ja existeix: des del 2010 el carnet d'una biblioteca pública es pot utilitzar a tots els equipaments públics catalans, tot i que els bibliotecaris han de fer una gestió interna si l'usuari prové d'una altra demarcació. Fenoll reconeix que "cal fer més difusió del carnet únic" i aconseguir que "els ciutadans percebin les biblioteques públiques com una sola marca". El pas següent serà transformar el carnet en una targeta cultural amb avantatges i descomptes en teatre, cinema, música i art. La Generalitat està buscant aliances en el sector i analitza els resultats d'una prova pilot que ha tingut lloc a Girona.

3 Resoldre el conflicte pels drets d'autor

La modificació del cànon de la propietat intel·lectual va revolucionar l'estiu passat les biblioteques. A instàncies d'una directiva europea que exigeix pagar drets d'autor per les obres prestades, el govern espanyol va aprovar un reial decret que obliga les entitats gestores d'aquests equipaments a pagar dos cànons. El primer, que s'aplica des de l'agost, és de 0,05 euros per cada persona que hagi utilitzat el servei de préstec bibliotecari en l'últim any. El segon estableix el pagament de 0,004 euros per cada títol amb drets d'autor que s'hagi prestat durant l'any. Però aquest últim cànon no s'aplicarà fins a l'any vinent: de moment, les biblioteques paguen 0,16 euros de drets d'autor per cada obra adquirida.

Tot plegat va aixecar polseguera, sobretot perquè a Catalunya aquests pagaments recauen en gran part als ajuntaments. Per això, la Generalitat va demanar al ministeri de Cultura que assumís el cànon per evitar que afectés els pressupostos municipals. Alguns consistoris van aprovar mocions en contra i alguns partits van presentar proposicions sol·licitant la suspensió del reial decret. "No ens consta que cap municipi hagi pagat", afirma Fenoll, que considera que l'execució d'aquest cànon és "molt complicada". El Centre Espanyol de Drets Reprogràfics (CEDRO) serà l'ens que gestionarà els diners recaptats, i precisament l'entitat està en converses amb la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP) per trobar una manera de centralitzar els pagaments. "És una mesura de còmput difícil", diu la cap del Servei de Biblioteques.

En aquests moments, el pagament del cànon està en *standby* per part dels consistoris, a l'espera de trobar una proposta consensuada de cobrament.

4 Crear un cànon literari de clàssics catalans

La reivindicació d'un cànon de clàssics catalans per a totes les biblioteques no és nova. El 2012 un grup d'escriptors, editors, periodistes i traductors ja va fer explícita aquesta demanda a través del manifest *Clàssics catalans a les biblioteques de la Generalitat*. Per donar-hi resposta, l'administració catalana va crear la comissió de patrimoni literari, que en teoria havia de consensuar una política de mínims d'entre 40 i 50 títols per als equipaments. Tres anys després, aquesta mesura encara no s'ha aplicat ni s'ha fet conèixer cap cànon. "És un tema controvertit i difícil, però el tenim pendent", admet Fenoll, que reconeix que la comissió "fa molt que no es reuneix". Segons la cap del Servei de Biblioteques, estan treballant amb la Institució de les Lletres Catalanes (ILC) per tirar endavant aquest cànon, tot i que encara no tenen cap data per a la seva creació.

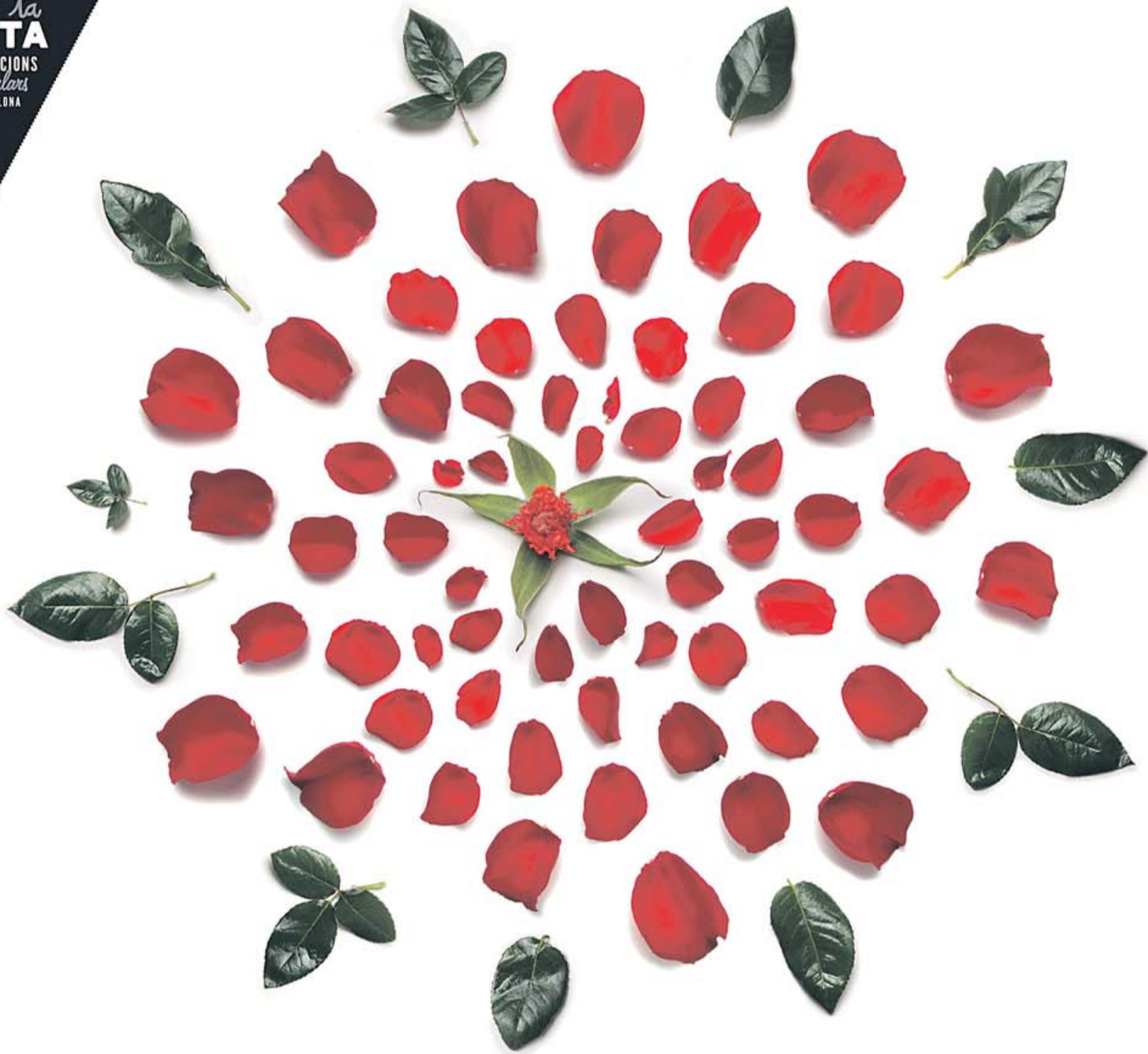
L'historiador Enric Pujol, que va ser un dels impulsors del manifest del 2012, defensa que la seva demanda no ha perdut vigència. "És fonamental per tenir els referents clars i a l'abast", assegura Pujol, que creu que aquest tema "anirà apareixent si no es resol". Pujol lamenta que "si per als editors publicar un clàssic català ja és arriscat, encara ho és més si no va a parar ni a les biblioteques". L'historiador també assenyala que aquest futur cànon ha d'incloure referents de ficció però també d'història, pensament, filosofia i altres disciplines. "Un cànon és un element pedagògic de primera per explicar el nostre patrimoni", afirma. Tot i això, Pujol explica que algunes biblioteques sí que tenen en compte els clàssics a l'hora d'elaborar el seu fons.

¿Però qui decideix com es dissenyen els fons? Cada equipament té certa autonomia en l'adquisició de llibres. A través del Suport de l'Adquisició Bibliotecària (SAB), la Generalitat ofereix les novetats editorials catalanes per als centres i els bibliotecaris trien els títols que volen, segons assegura Carme Fenoll. Fa poques setmanes la Generalitat va anunciar que algunes biblioteques també adquiriran títols a les fires del llibre de Catalunya per disposar així de les novetats editorials amb més rapidesa. La Diputació de Barcelona –i en menor mesura la de Lleida i Girona– també compren llibres a través d'un procés menys directe. En el cas de Barcelona, una comissió regular de bibliotecaris fa una selecció mensual de títols i d'aquesta llista cada biblioteca escull els que necessita. La tercera via d'adquisició de títols són els ajuntaments, que també doten els fons de les biblioteques.

NÚRIA JUANICO BARCELONA

**FES ta
FESTA**
LES TRADICIONS
més populars
DE BARCELONA

El sol il·lumina les paradetes de la ciutat, arriba la tradició catalana més esperada: la diada de Sant Jordi.

Regalem roses, somriures, petons, llibres, solidaritat... Un dia molt nostre on la llegenda reviu la ciutat de llum i colors, on els sentiments són tradició i les mirades llegeixen els cors. Surto aquest dia tan especial a passejar per Barcelona i penso: "Estimo aquesta diada tan nostra. Estimo Sant Jordi".

ESTIMO
SANT
JORDI
2015

www.barcelona.cat/santjordi

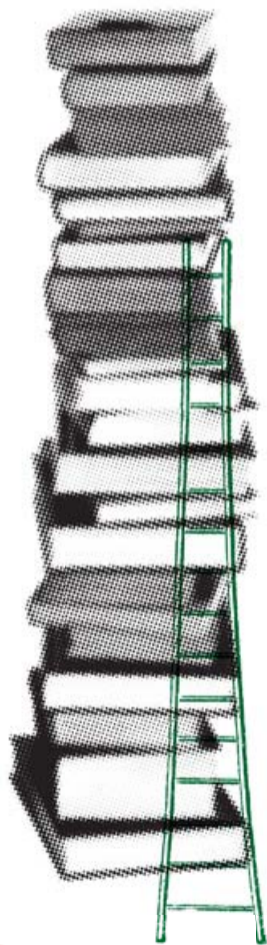
BARCELONA
inspira **ONA**

Ajuntament de
Barcelona

5 *Adaptar-se a la caiguda del préstec de discos i audiovisuals*

El préstec de discos i audiovisuals ha caigut en picat. Del 2009 al 2013 el préstec de discos va disminuir un 62,2%, mentre que el d'audiovisuals va decreïxer un 74,75%. Davant d'aquesta realitat, Fenoll reconeix que les biblioteques han de reaccionar. "D'aquí cinc anys potser ja hi haurà pocs discos a les biblioteques", planteja la cap del Servei de Biblioteques de la Generalitat, tot i que no descarta que els equipaments exercixin "una funció de preservació de la música del territori". Ara, segons Fenoll, el repte principal és "escollir quin paper juguem en aquest món digital". Una de les opcions és bolcar-se plenament en l'entorn virtual i crear llistes de cançons a plataformes com Spotify, un servei que algunes biblioteques ja ofereixen. Però Fenoll deixa clar que volen dur a terme un paper de prescripció i que volen mantenir-se en contacte amb el món musical i audiovisual a través de projectes conjunts, activitats i conferències a les biblioteques.

6 *Millorar les biblioteques escolars*

Algunes veus del sector educatiu reclamen més atenció a les biblioteques escolars. "Malgrat que no passa amb totes, moltes estan adormides", assenyala el president de la Federació d'AMPA (FAPAC), Àlex Castillo. Critica el pla d'impuls a la lectura del departament d'Ensenyament perquè "no dota de personal les biblioteques, sinó que les deixa en mans del voluntariat", un fet que Castillo troba "ridícul i xocant". En aquesta línia la responsable de la biblioteca infantil i juvenil de l'Associació de Mestres Rosa Sensat, Amàlia Ramoneda, subratlla que "la formació és precària i no tots els centres treballen en equip amb el bibliotecari, de manera que algunes biblioteques es basen en la improvisació i l'atzar". A més, posa de manifest que "no sempre es parteix d'un fons de qualitat" i assenyala que "en molts casos no hi ha una dotació econòmica per iniciar o actualitzar els llibres de les biblioteques".

Des del departament d'Ensenyament, la subdirectora general de Llengua i Plurilingüisme, Mònica Pereña, apunta que l'auge del món digital obliga a repensar el rol de les biblioteques escolars, que "han d'anar més enllà d'un espai exclusiu per llegir". Segons Pereña, "no tot és comprar llibres, ja que cada vegada més la informació s'obté a través de la xarxa". Per això considera que aquests espais han de desenvolupar una doble funció: "Fomentar l'hàbit lector i proporcionar accés a la informació virtual als estudiants i professors".

Un altre dels reptes d'aquests equipaments segons el president de la FAPAC és enfortir el contacte entre les biblioteques escolars i les públiques perquè tinguin "una relació fluida". En aquest sentit, Pereña precisa que ja hi ha acords entre les institucions per deixar llibres en préstec de matèries especialitzades i evitar duplicitats en els fons. "Hem de consolidar aquest vincle", afirma la subdirectora, que destaca que el futur de les biblioteques escolars estarà marcat per l'accés al fons des de molts punts i nodrir-se dels recursos d'internet.

7 *Ampliar i digitalitzar la Biblioteca de Catalunya*

La Biblioteca de Catalunya té dos reptes a l'horitzó: ampliar el seu espai i digitalitzar el fons. El primer neix davant la necessitat d'ubicar tot l'equip tècnic a la mateixa seu, però també de disposar d'una sala d'exposicions més gran i d'una altra per a conferències, entre altres serveis. "Volem incrementar la visibilitat del recinte perquè es concebi com un espai cultural de referència", afirma la directora de la Biblioteca de Catalunya, Eugènia Serra. En aquests moments la institució comparteix els edificis de l'antic Hospital de la Santa Creu amb l'Escola Massana, però està pendent del trasllat d'aquest centre per ocupar el seu espai. Ara bé, el canvi d'ubicació va per llarg. Tot just fa un mes que es va col·locar la primera pedra del nou edifici de l'escola i l'Ajuntament no preveu que estigui construït fins a finals de l'any 2016.

El segon repte que té la Biblioteca de Catalunya és un objectiu "permanent i constant", en paraules de Serra. La digitalització del fons es va engegar el 2007, quan la biblioteca va signar un acord amb Google Books. Des d'aleshores s'han digitalitzat prop de 130.000 documents, entre els quals hi ha llibres, publicacions periòdiques, partitures i material gràfic. Malgrat que el fons de la biblioteca consta de prop de 4 milions de documents, només digitalitzen els que no tenen drets d'autor vigents. "La nostra tasca també consisteix a posar a l'abast de la ciutadania aquests documents", explica Serra, que reconeix que "el procés és més lent per la limitació dels recursos econòmics". En aquesta línia la biblioteca també té pendent crear un portal digital d'accés als continguts patrimonials catalans.

8 *Construir la Biblioteca Central de Barcelona*

Fa més de 25 anys que es debat sobre la creació de la Biblioteca Central de Barcelona, el centre que coordinaria les biblioteques de la ciutat i impulsaria totes les iniciatives a l'entorn del llibre (físic i digital) i la lectura. Després de canviar diverses vegades la ubicació del futur equipament (en un principi s'havia de construir al Mercat del Born), se li va assignar un solar situat entre l'Estació de França i el passeig de Circumval·lació. El 2009 es va adjudicar el projecte a Nitidus Arquitectes SLP, que va idear una biblioteca amb tres edificis, un dels quals de 1.700 m² dedicat íntegrament al públic infantil i juvenil. També es va destinar un pressupost de 40 milions d'euros a la biblioteca. Tot i això, la iniciativa està congelada.

Per primera vegada des del 2011 les tres institucions involucrades en el projecte –el ministeri de Cultura, la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona– es van reunir al desembre per tornar-ne a parlar. En aquella trobada, el ministeri de Cultura va informar que no podia iniciar les obres de manera immediata perquè no hi ha cap dotació pressupostària per al 2015. La seva proposta era dur a terme el projecte per fases, però l'Ajuntament i la Generalitat s'hi van oposar. "Volem un calendari net i pautat. No acceptarem una proposta que diu que no tenim els diners però que anem començant i després ja ho veurem", assegura el conseller de Cultura, Ferran Mascarell, a l'ARA. La gestió i el manteniment d'aquest equipament aniria a càrrec de la Generalitat, però segons Mascarell això no és un problema: "No ens ha de fer por. És perfectament assumible".

Gaudeix de la nostra terra

**FELIÇ
SANT
JORDI**

Per tu arribarem a la fi del món per seleccionar els millors productes de la nostra terra.

www.caprabo.com

caprabo
amb

“Que no hi hagi ni un sol ajuntament sense biblioteca”

SÍLVIA MARIMON § BARCELONA

Als anys vint del segle passat, per primera vegada biblioteques públiques de diferents municipis catalans van oferir prestatgeries amb centenars de llibres accessibles. L'oferta va deixar perplexes les poblacions que s'anirien sumant a la xarxa: “Un grup de dones m'han preguntat si havien de pagar”, escrivien l'octubre del 1938 les bibliotecàries de Palafrugell Antònia Matosas i Carme Portella. Pocs dies després les dues dones afegien al dietari: “Les dones comencen efectivament a fer bon paper i la cantarella de «Volem novel·la rosa», si bé ressona de tant en tant, ja ha perdut la seva persistència”. La Biblioteca Pública de Palafrugell, que aquestes dues dones dirigien de manera entusiasta, es va inaugurar el 24 de juliol del 1938. Va ser l'última de la Xarxa de Biblioteques Populares. L'endemà començava la Batalla de l'Ebre i s'esvaïa el somni de la Mancomunitat de Catalunya d'un país més culte.

El projecte de la Xarxa de Biblioteques Populares s'havia començat a dibuixar el 6 d'abril del 1914, quan es va reunir per primera vegada l'Assemblea de la Mancomunitat i es va escollir com a president Enric Prat de la Riba. La Mancomunitat no tenia ni competències ni finançament, però ambicionava molt: “Donar a la nostra llengua la plenitud d'imperi sobre la vida nostra”, va dir Prat de la Riba. I va afegir: “Que la nostra vida econòmica no sigui subordinada a grans forces estrangeres, sinó que constitueixi un sistema i un organisme complet”. Finalment, volia aconseguir abastar tot el territori: “Que no hi hagi ni un sol ajuntament de Catalunya que deixi de tenir, a part dels serveis de policia, la seva escola, la seva biblioteca, el seu telèfon i la seva carretera”.

La capçalera de la Xarxa de Biblioteques Populares va ser la Biblioteca de Catalunya, creada com a biblioteca de l'Institut d'Estudis Catalans i oberta al

públic el 28 de maig del 1914. L'encarregat d'elaborar i dirigir el projecte d'instal·lació a Catalunya d'un sistema de biblioteques va ser l'escriptor i filòsof Eugeni d'Ors. El seu projecte s'inspirava en el model de biblioteca anglosaxona. Tot era molt nou i pioner: “Res d'instal·lacions vergonyoses i ambigües en racons de municipis, d'edificis vells, mig enrunats, polsosos. Res de promiscuïtats amb oficines burocràtiques o amb instituts que no donen gaires senyals de vida”, escrivia Eugeni d'Ors. L'escriptor i filòsof somiava en biblioteques isolades, voltades només d'aire i vegetació. Centrava la missió de les biblioteques en la divulgació cultural per mitjà de col·leccions pròpies. Tot plegat es feia en un país que tenia un 40% d'analfabets.

L'enorme edifici de la Universitat de Cervera va servir durant la Guerra Civil com a biblioteca per recollir les biblioteques privades de la zona, com ara la dels missioners. L'edifici era cobejat pels militars que el volien utilitzar com a caserna. AUTOR DESCONEGUT (ARXIU FOTOGRÀFIC DE BARCELONA)

El 1918 es van inaugurar les quatre primeres biblioteques populars, una en cada província: Valls, Sallent, les Borges Blanques i Olot. Després vindrien Canet de Mar, el Vendrell, Pineda i Figueres. Ni tan sols la desaparició de la Mancomunitat ni la dictadura de Primo de Rivera van impedir que es continuessin obrint biblioteques. El 1927 es va inaugurar la Biblioteca de Granollers, i un any després, la de Manresa. Del 1931 al 1936, amb el govern republicà, hi va haver una gran activitat bibliotecària: es van crear vuit biblioteques més. Fins i tot en plena Guerra Civil s'inauguraven biblioteques.

Bibliotecàries abnegades

Si al principi els usuaris eren tímids, de mica en mica es van atrevir a parlar. Ho descriuen –com recull *Les bibliotecàries. Diari de la Biblioteca Popular Pere Vila* (Morsa)– Rosa Sarrado i Concepció Múnera al seu dietari el 20 de desembre del 1934: “Els nostres llegidors comencen a parlar. Un obrer em demana avui amb to vergonyós un llibre per instruir-se”. Fins a l'any 1976 només les dones podien ser bibliotecàries. Se'ls exigia una entrega absoluta: “Les bibliotecàries hauran de ser exemptes de responsabilitats familiars per atendre millor i sense pressions alienes el sacrifici honorari de la biblioteca, que obrirà des de la sortida del sol fins a les deu de la nit”, escrivia Eugeni d'Ors.

També se'ls demanava un alt nivell cultural. El 3 de novembre del 1915 va ser el primer dia de curs de l'Escola Superior de Bibliotecàries, a l'Edifici del Relloge del recinte de la Universitat Industrial. Les que hi havien accedit havien d'estudiar tres anys. A més de les tècniques de biblioteconomia, havien de formar-se en història, geografia, literatura, llengües clàssiques (llatí i grec) i llengües modernes (francès i una altra llengua, que podia ser l'alemany o l'anglès). Teresa Rovira (Barce-

Al Miquelet li encanta llegir
i viurà el Sant Jordi
al SantCugat Experience.

I tu, t'ho perdràs?

SantCugatExperience

Del 23 al 26 d'abril

www.experience.santcugat.cat

organitzen

FUNDACIÓ
santcugatactiu
FOMENTAL

SCE
SANT CUGAT
EMPRESARIAL

col·laboren

TOT SantCugat

cugat.cat

patrocina

01. Aula de la Biblioteca Popular de la Dona el 1910. FREDERIC BALLELL

02. Arxiu Històric de la Ciutat. Sala de lectura per a infants el 1936.

PÉREZ DE ROZAS

lona, 1918-2014) recordava en una entrevista a l'ARA l'exigència de l'escola: "No demanaven el batxillerat, deien que no els servia de res. Per ells era molt important la redacció. També havies de saber anglès, francès i alemany. Ens hi vam presentar 40 i només vam aprovar sis. Eren molt exigents". Les bibliotecàries eren dones independents a qui els apassionava la feina. A vegades els frustrava la falta de lectors: "Han vingut 27 dones, ho anotem perquè és un número extraordinari", escrivien les bibliotecàries de la Biblioteca Pere Vila l'octubre del 1935.

Llibres sota les bombes

Ni les bombes ni la guerra van intimidar les bibliotecàries. Quan va esclatar la Guerra Civil, els soldats, els malalts i els ferits també necessitaven llibres. Va néixer el Servei de Biblioteques del Front i el bibliobús de la Institució de les Lletres Catalanes. Un camió transformat pel GATPAC (Grup d'Arquitectes i Tècnics pel Progrés de l'Arquitectura Contemporània) oferia als soldats més de 2.000 llibres i 750 revistes. El bibliobús del front va recórrer 18 rutes fent préstecs de llibres. Les biblioteques d'arreu de Catalunya van continuar funcionant. El 19 de gener del 1938 les bibliotecàries del Pere Vila (un centre situat a Ciutat Vella) escrivien: "Bombardeig. Quin dia deixarem de posar aquesta paraula". A l'agost anotaven: "Avui ha tornat a la biblioteca un lector. Quan va deixar de venir era un nen. Avui si bé no és un nen tampoc és un home. Tot el seu cos fort i bonic va creixent. En entrar feia la cara de sempre, mig rient, ha anat a la recerca dels seus llibres preferits, però jo he sentit un soroll es-

AL FRONT Els bibliobusos oferien 2.000 llibres i 750 revistes als soldats

EUGENI D'ORS

El filòsof i escriptor Eugeni d'Ors (Barcelona, 1881 - Vilanova i la Geltrú, 1954) no només va ser qui més va escriure sobre la qüestió de les biblioteques, sinó que també, i sobretot, va ser qui més va lluitar per millorar-les. Va dirigir l'Escola de Bibliotecàries, es va implicar en la construcció de la Xarxa de Biblioteques Populares i va ser membre del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat. La mort del principal protector d'Eugeni d'Ors, Prat de la Riba, va suposar també l'inici del seu eclipsi. L'any 1919, amb l'excusa d'una acusació de malversació de fons públics, va ser destituït del seu càrrec. Dolgut, va renunciar a la llengua catalana i es va establir a Madrid.

JORDI RUBIÓ

Jordi Rubió i Balaguer (Barcelona, 1887-1982) va rellevar Eugeni d'Ors. Com a director de la Biblioteca de Catalunya, la Xarxa de Biblioteques i l'Escola de Bibliotecàries, durant la Guerra Civil va dirigir les tasques de salvament del patrimoni bibliogràfic. També va organitzar el servei de biblioteques al front. Quan van entrar les tropes franquistes de Barcelona Rubió va quedar al seu lloc fins que un funcionari vingut de Madrid, Lasso de Vega, li va demanar les claus de la Biblioteca de Catalunya. Destituït de tots els càrrecs, no va poder tornar mai més a les institucions ni a la universitat. Malgrat tot, va continuar tenint un paper actiu en la vida cultural catalana.

trany, com d'alguna cosa que arrossegues... Portava una cama de fusta". L'any 1939 la Generalitat comptava amb 21 biblioteques populars, la Central Tècnica, la Biblioteca de Catalunya i l'Escola de Bibliotecàries, tot sota la direcció de Jordi Rubió i Balaguer.

L'infern de les biblioteques

Després de la Guerra Civil, amb la victòria de Franco, les biblioteques van tornar a obrir les portes però tot era obligatòriament en castellà. "De tota manera, la gent que treballava a la Biblioteca de Catalunya era la mateixa. I molt per sota feien el que podien perquè no es perdés tot el que s'havia construït. Durant una època les dones casades no podien treballar a l'administració pública", explicava Rovira. La filla del polític, escriptor i periodista Antoni Rovira i Virgili va tornar de l'exili i durant el franquisme va treballar com a bibliotecària: "A Esparreguera una de les primeres coses que em van ensenyar va ser l'infern. L'infern de les biblioteques era l'armari en què hi havia els llibres en català. Hi havia molts llibres del meu pare". Fins a mitjan dècada dels setanta, l'estancament d'equipaments públics va ser compensat amb les Biblioteques de La Caixa: el 1976 n'hi havia 122 repartides entre Catalunya i les Balears.

Els fons de les biblioteques van ser censurats i mutilats d'acord amb les Normes del Patronat Provincial d'Arxius, Biblioteques i Museus. Durant els primers vint anys de franquisme es van crear 14 biblioteques populars i es va posar en marxa un bibliobús urbà. Tot es va fer sense cap mena de planificació. A partir dels anys seixanta algunes biblioteques populars van començar a fer classes en català. El 1968 ja eren més de trenta. Mercè Rodoreda o Pere Calders presentaven els seus llibres a les biblioteques, d'altres com Josep Pla i Salvador Espriu hi feien lectures i fins i tot s'hi feien concerts de la Nova Cançó. Amb l'arribada de la democràcia l'estat espanyol va traspasar a la Generalitat les biblioteques de titularitat estatal ubicades a Catalunya. La Diputació de Barcelona mantenia la seva xarxa, que el 1978 comptava amb la Central Tècnica, 97 biblioteques i dos bibliobusos. El 1981 es va aprovar la llei de biblioteques i es va iniciar un desplegament de biblioteques ambiciós.

Des de llavors la xarxa pública no ha parat de créixer i ara hi ha 415 municipis amb servei bibliotecari. La informatització que va arrencar a finals dels vuitanta va ser "el preludi d'una autèntica revolució", va explicar Teresa Mañà, que juntament amb Mònica Baró ha comissariat l'exposició *BiblioTec. Cent anys d'estudis i professió bibliotecària*, al Palau Robert. Es van modernitzar les biblioteques universitàries -el catàleg de la Universitat Pompeu Fabra és el primer que es va poder consultar per ordinador el 1990- i es va crear la Facultat de Biblioteconomia i Documentació el 1999. "Els bibliotecaris d'avui tenen un perfil versàtil adaptat a un món en què la informació ens supera", explicava Mañà. §

Concessionari
Oficial BMW

PRUNA MOTOR

T'agrada conduir?

BMW PREMIUM SELECTION, VEHICLES D'OCASIÓ CERTIFICATS

AVUI, MILERS DE PERSONES LLEGIRÀN AQUEST ANUNCI

Amb milers de persones llegint la mateixa oportunitat que tu, potser hauries de deixar per més tard el que estaves veient. Sol·licita avui mateix informació al teu Concessionari **BMW Pruna Motor**, vehicles d'ocasió certificats i condueix aquest **BMW Sèrie 3 Seminou**, per **426,10 EUR al mes***. 36 quotes. Entrada: 6.000 EUR. Quota Final: 16.446,50 EUR. TAE: 9,83 % . Finançat per BMW Bank.

**I NOMÉS HI HAN 4 BMW SÈRIE 3 SEMINOUS
AMB 4 ANYS DE GARANTIA, 4 ANYS DE MANTENIMENT
I EL PRIMER ANY D'ASSEGURANÇA A TOT RISC.**

PRUNA MOTOR

Via Sèrgia 2
Tel.: 93 741 48 48
Mataró

Ctra. C-17 Km. 19,060
Tel.: 93 861 89 23
Granollers

www.pruna.bmw.es

*P.V.P. 31.900 EUR per BMW Sèrie 3 318d A Touring amb 4 anys de manteniment BMW Service Inclusive durant 5 anys o 100.000 km (el que succeeixi primer) des de la seva data de matriculació i 4 anys d'extensió de garantia BMW Premium Selection 2+2 anys sense cost addicional, finançat amb BMW Bank GmbH S.E. (quota condicions contractuals). 1 any d'Assegurança a tot risc amb una franquícia de 300EUR. Comissió de formalització 783,94 EUR al contat. Import a finançar: 26.574,51 EUR. Preu total a terminis 15.339,60 EUR, TIN 7,95 %. Valor futur garantit 16.446,50 EUR (interessos). Import mínim a finançar de 12.000 EUR. Als 3 anys, podràs tornar-lo (segons condicions de contractació), canviar-lo o quedar-te'l pagant la quota final. Condicions vàlides per operacions pagades fins al 31/12/2015 per a vehicles BMW Premium Selection amb data de matriculació a partir del 01/01/2014 i amb un màxim de 80.000 km al inici del contracte. Finançament ofert per BMW Bank GmbH S.E. Exemple calculat per BMW Sèrie 3 318d A Touring. Data de matriculació: 12/03/2014. Quilometratge 21.000. Model visualitzat amb equipament opcional.

De la Fiesta de la Raza a la Nova Cançó

S.M. § BARCELONA

Quan Eugeni d'Ors va escriure el projecte sobre la instal·lació d'un sistema de biblioteques populars va especificar que era "indispensable" una sala de conferències per acollir tota mena d'activitats culturals. "Molt sovint en les nostres poblacions seria l'única sala políticament neutral que es pogués destinar a finalitats així", va escriure. Des del 1923 fins al 1936 a les biblioteques populars es parlava de literatura, història del llibre català, excursions, agricultura, cuina o medicina pràctica. Entre els conferenciant hi havia des de Carles Riba fins a Josep M. de Sagarra passant per Francesc Trabal i J.V. Foix. Però amb el franquisme les activitats culturals a les biblioteques van canviar absolutament i es van centrar en l'adoctrinament patriòtic i religiós. S'hi celebrava tant el 18 de juliol com la Fiesta Nacional de los Mártires de la Tradición, l'ocupació de Tànger i la Fiesta de la Raza, i es feien conferències sobre els Reis Catòlics i el Concili de Trento.

Com explica Assumpta Estivill a *Les biblioteques populars de Barcelona com a espais de socialització durant el segon franquisme, 1957-1975*, a partir dels anys seixanta el règim franquista va afuixar la pressió i es van començar a fer exposicions sobre temes i autors o creadors locals. La música en viu va començar a ser força freqüent a les biblioteques. El 1958 la Diputació de Barcelona va dotar totes les biblioteques d'un tocadiscos. A Cardedeu, Pere Riera va fer una conferència sobre la Nova Cançó Catalana el 1963 i va interpretar algunes de les seves cançons. Un any després, a Rubí, la bibliotecària Antònia Montmany va organitzar amb el Centre Excursionista de Rubí dues sessions dels Setze Jutges.

També es van començar a organitzar excursions i colònies per als infants i conferències. Per exemple, a Sitges Alexandre Cirici Pellicer va fer la conferència *Sitges en quatre etapes de l'art català: il·luminisme, modernisme, noucentis-*

me i surrealisme, i a Roda de Ter es parlava de jaciments arqueològics i dels costums del poble al segle XVIII.

Un altre aspecte que es va anar introduint tímidament a les biblioteques va ser l'educació sexual dels infants. L'actualitat política –com la Guerra del Vietnam o l'assassinat de Kennedy i fins i tot la història del sindicalisme espanyol (amb Miquel Roca Junyent de conferenciant)– era un dels altres temes que es començaven a discutir a la xarxa de biblioteques com la de Terrassa l'any

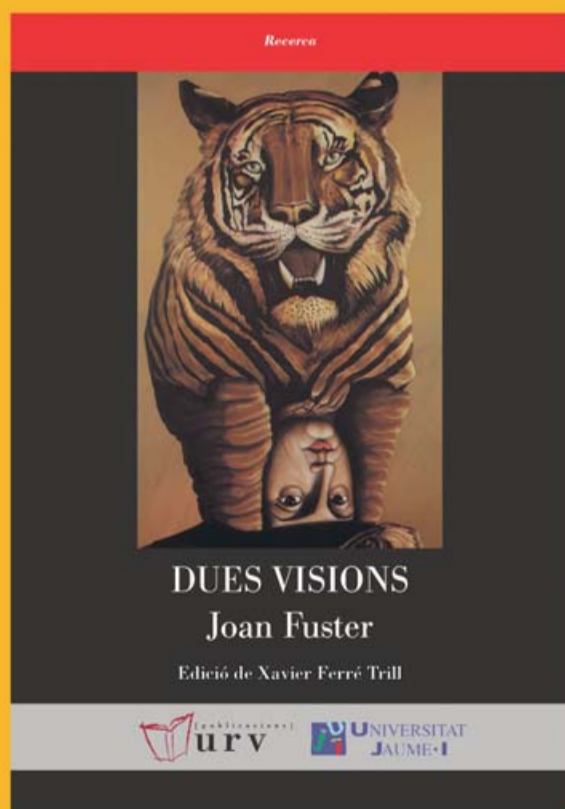
Alumnes davant la porta de la franquista Escuela de Bibliotecarias. GENERALITAT DE CATALUNYA

1961. A la dècada dels seixanta també es van començar a organitzar cinefòrums que acabarien tenint un fort matís polític. Un altre senyal que indicava que els temps estaven canviant eren els espectacles teatrals que s'hi feien: trencaven els esquemes clàssics i estaven molt connectats amb noves expressions de la cultura catalana. El 1961 l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual representava obres de Brossa i Rilke i un monòleg de Cocteau a Sallent i Puig-reig. L'Agrupació Dramàtica de Barcelona representava *La cantant calva*, de Ionesco, a Terrassa. I ja a començaments dels anys setanta, Els Joglars van portar a la biblioteca de Mollet del Vallès *El joc i Cruel ubris*. Va ser a les biblioteques on el català també va abandonar la clandestinitat. El 1960 la biblioteca d'Arenys de Mar va organitzar un primer curs de català. Sis anys després, el 31 de gener del 1967, la Diputació de Barcelona establia aules per ensenyar el català a les biblioteques. §

totes les nostres novetats
i llibres digitals gratuïts
a www.publicacionsurv.cat

Dues visions (1964) ofereix, per primera vegada, dos textos del dietari de Joan Fuster que l'editor Joan Ballester Canals havia previst de publicar i dels quals la censura espanyola del moment denegà l'autorització. Més enllà de reflexions assagístiques, que alhora esdevenen un cert model d'anàlisi historiogràfica, el lector trobarà el to de revulsiu –incitador, motivador– amb què Fuster sempre orientava els seus posicionaments davant els fets socials que maldava per comprendre amb una actitud crítica, allunyada del tòpic convencional.

Vídeo
de l'entrevista
a Xavier Ferré

FESTIVAL CASTELL PERALADA

Juliol-Agost 2015

el clàssic de l'estiu!

VENDA D'ENTRADES

www.festivalperalada.com
T. 902 37 47 37
i també www.ticketmaster.es

10-11 JULIOL AUDITORI PARC DEL CASTELL **DANSA**

ESPECTACLE INAUGURAL
Béjart Ballet Lausanne

Enamorat de l'esperit Béjart

17 JULIOL AUDITORI PARC DEL CASTELL **CENTENARI**

El Amor Brujo, el fuego y la palabra

La Fura dels Baus reinventa el clàssic de Manuel de Falla

18 JULIOL AUDITORI PARC DEL CASTELL **ESTIU MUSICAL**

Tom Jones Live

24 JULIOL AUDITORI PARC DEL CASTELL **DANSA**

PREMIÈRE A ESPANYA
Sylvie Guillem
Life in Progress

Per darrera vegada als escenaris.
Coreografies de Mats EK, William FORSYTHE Akram KHAN, Russel MALIPHANT

25 JULIOL AUDITORI PARC DEL CASTELL **ESTIU MUSICAL**

Joan Manuel Serrat
Antologia desordenada

31 JULIOL ESGLÉSIA DEL CARMÉ **RECITAL LÍRIC**

Klaus Florian Vogt

El Lohengrin de Bayreuth debuta a Peralada

1 AGOST AUDITORI PARC DEL CASTELL **ÒPERA**

Torna la Gran Òpera
Otello
de Giuseppe Verdi

Gregory KUNDE
Eva-Maria WESTBROEK
Carlos ÀLVAREZ

2 AGOST ESGLÉSIA DEL CARMÉ **PARAL·LELS**

LECTURA DRAMATITZADA
Otello
W. Shakespeare

4 AGOST AUDITORI PARC DEL CASTELL **ESTIU MUSICAL**

Earth, Wind & Fire Experience feat. The AI McKay Allstars

5 AGOST CLAUSTRE DEL CARMÉ **ÒPERA CONTEMPORÀNIA**

4Carmen

El mite de Carmen des de la visió de quatre joves compositors

6 AGOST AUDITORI PARC DEL CASTELL **GALA D'ÒPERA**

Juan Diego Flórez

El gran tenor torna al Festival amb el seu últim èxit *L'Amour*

7 AGOST AUDITORI PARC DEL CASTELL **ESTIU MUSICAL**

Luz Casal
Almas gemelas

8 AGOST AUDITORI PARC DEL CASTELL **ESTIU MUSICAL**

Roger Hodgson
Formerly of **Supertramp**

10 AGOST ESGLÉSIA DEL CARMÉ **CONCERT LÍRIC**

Max Emanuel Cencic

Els contratenors i el barroc estan de moda

10 AGOST AUDITORI PARC DEL CASTELL **PETIT PERALADA**

El Petit Príncep

El musical familiar de l'any de la mà d'Àngel Llàcer i Manu Guix

11 AGOST ESGLÉSIA DEL CARMÉ **RECITAL LÍRIC**

Diana Damrau

L'estel·lar soprano debuta al festival amb format íntim

11 AGOST AUDITORI PARC DEL CASTELL **ESTIU MUSICAL**

Gregory Porter
Myles Sanko

El present i el futur del millor jazz i soul del moment

12 AGOST BIBLIOTECA DEL CARMÉ **PARAL·LELS**

Flotats-Claret
Jusqu'à quand?

13 AGOST AUDITORI PARC DEL CASTELL **DANSA**

María Pagés Cía.
Yo, Carmen

Dues dones i tota l'essència del flamenc

15 AGOST AUDITORI PARC DEL CASTELL **ESTIU MUSICAL**

The Excitements
The Sey Sisters & The Limboos

Vibra amb la Black Night

FESTIVAL CASTELL PERALADA EN LES SEVES EDICIONS 2014 I/O 2015 ÉS POSSIBLE GRÀCIES A

Presentat per: **CASINOS CRUP PERALADA**

Amb el copatrocinador: **la Caixa**, **LA VANGUARDIA**, **Font Vella**, **PERELADA**, **A.K. DAMM**, **fundació abertis**, **fundación AXA**

Mitjans de comunicació oficials: **33 Cat Música**, **rtve**, **RAC**, **L'INDEPENDENT**, **Expansión**, **EL MUNDO**, **IR3SC**, **ultra9**

Amb la col·laboració de: **Sabadell**, **Coca-Cola**, **HOTEL PERALADA**, **MACALLAN**, **BAGES MASRIGERA**, **FUNDACIÓ PUIG**, **Santander**, **Pere Quera**, **Notuu Besòs**, **ferrovial**, **renfe**, **ACS**, **hp**, **SKODME**, **MRW**, **poligol**

Amb el suport de: **Generalitat de Catalunya Departament de Cultura**, **ipem**, **iprim**, **Girona**, **Consell Comarcal de l'Alt Empordà**, **Ajuntament de Peralada**, **Ajuntament de Figueras**, **Ajuntament de Girona**, **FUNDACIÓ CASTELL DE PERALADA**, **J DEL CASTELL DE PER**, **CO-FRANCE ESPAGNE**

Productes oficials: **Dino**, **FRIT**, **Mus Pirets**, **l'illa**, **TRABAL DE PEÑO**, **GRUP VALLS**, **KETTAL**, **Layher**, **ROURA**, **ARRO**, **CeDIC**, **ara girona.cat**, **SAIBUS**, **Fidelis Actus**, **CBHL**, **INTENZ DIAGONAL**

Agraïments: **operas europa**, **fest**

El Festival dona suport a: **operas europa**, **fest**

El Festival és membre de: **operas europa**, **fest**

El paper fonamental de les biblioteques

FERRAN MASCARELL § CONSELLER DE CULTURA

Avui és Sant Jordi, un dia especial per als catalans. Un dia únic per reforçar els lligams entre els llibres i els ciutadans. Un dia doblement festiu per a les biblioteques del nostre país. Avui celebrem a la vista de tothom el que fem ordinàriament des de les biblioteques cada dia de l'any: intentar que el major nombre possible de llibres (i tota mena de documents que acumulen coneixements) estiguin en mans del major nombre possible de persones. Intentar que el nostre país sigui un país de lectors.

La festa d'avui multiplica, doncs, el que els professionals de les nostres biblioteques intenten durant tot l'any: fer de Catalunya un gran país lector. Això vol dir que la narrativa, l'assaig, la poesia, la memòria, etc. ocupin un lloc central en la cultura nacional i posin a l'abast de tothom la possibilitat d'engrandir la seva cultura personal; per tant, les seves oportunitats de coneixement. Per aquestes mateixes raons els nostres besavis de la Mancomunitat van desplegar el primer pla de biblioteques que va tenir el nostre país. L'objectiu era donar instruments de lectura i de formació a tots els ciutadans en un món encara molt clàssic i amb un sistema educatiu molt precari, impulsar l'alfabetització en les primeres dècades del segle XX.

Avui, 100 anys més tard, quan l'escolarització està universalitzada, les biblioteques continuen sent llocs de lectura, de cultura. Però també han de ser, com ho són, instruments per a la cohesió social, l'intercanvi intergeneracional, la connectivitat digital, el foment de la vida cultural. En definitiva, veritables instruments de coneixement i de democràcia. Tradicionalment a Catalunya les biblioteques han sigut una peça constitutiva per a un país culte i democràtic. Ho són, i han de ser-ho més que mai.

Un gran èxit social i cultural

Per això hem decidit celebrar l'Any del Centenari de les Biblioteques, que recollirà centenars d'activitats a tot el territori al llarg d'aquest any. En primer lloc, per commemorar el pla que la Mancomunitat va endegar ara fa un segle amb l'adjudicació dels quatre primers equipaments (a Valls, Sallent, les Borges Blanques i Olot). En segon lloc, per honorar els milers de bibliotecaris que han donat forma a la magnífica xarxa que avui tenim. I en tercer lloc, i molt especialment, per reflexionar i debatre sobre els reptes que hem d'afrontar en

les dècades vinents. Com han de ser les biblioteques en el futur pròxim? Quin paper han de jugar en un món en què les relacions i les fonts d'informació i gaudi són cada cop més digitals? Com fomentem la lectura en aquesta conjuntura? Com poden activar les biblioteques el dinamisme cultural del seu entorn? Com han de donar resposta a una societat cada cop més complexa?

Són molts els reptes que tenim per davant, però també és molt el que les biblioteques han aconseguit al llarg de les últimes dècades. Impulsors de l'alfabetització ara fa un segle, han sigut de les institucions que més han contribuït a preservar la nostra memòria com a poble i la memòria dels diferents indrets on estan ubicades, han sigut peça

Les biblioteques són grans activistes culturals i una peça clau en la cohesió social

clau en la cohesió social del nostre país. I com tothom sap, han sigut grans activistes culturals.

La xarxa de biblioteques populars de Catalunya és un dels grans èxits socials i culturals dels quals aquest país es pot sentir més orgullós. És un fet incontestable que molts catalans tenen en les biblioteques un dels centres de referència de proximitat en el seu dia a dia.

En aquesta diada de Sant Jordi renovem el nostre compromís amb la lectura, amb la literatura i amb les biblioteques. Renovem també el nostre compromís perquè les biblioteques continuïn exercint de nodes culturals dels barris i pobles del país. Avui és bon dia per agrair als bibliotecaris la seva vocació i el seu gran servei. §

La Biblioteca Sant Pau-Santa Creu, ubicada al Raval de Barcelona, va néixer com dos espais separats els anys quaranta i es van fusionar en un únic recinte el 1997. Pere Tordera

Abacus

Cooperativa

signatures

Sant Jordi

té el seu punt!

AVUI dijous 23 d'abril

BCN-Parada Pl. Catalunya, 17

11.00-12.00 h Jorge Bucay Òscar Sardà Enric Gomà i Artur Laperla Blue Jeans Gonzo Gran Wyoming Ana Punset	12.00-13.00 h Lucrecia i Pilarín Bayés Francisco Ibáñez Almudena Cid Blue Jeans Javier Ruescas Pere Martí Toni Hill	13.00-14.00 h Elisabeth Pedrosa Ramon Gener Jean-Yves Ferry Alma Obregón Rafael Santandreu Pilar Eyre Blue Jeans	17.00-18.00 h Assumpta Montellà Carlos Zanón Vicenç Partal Dolores Redondo Núria Casas Javier Marías	18.00-19.00 h Santiago Niño Becerra Toni Batllori Jordi Rebellón Miguel Ángel Revilla Anna Llenas Alejandro Palomas	19.00-20.00 h Miquel Esteve Peyu Javier Ikaz i Jorge Díaz Pep Nogué Quim Morales Jordi Calvet

BCN-Parada Rambla Catalunya, 127

11.00-12.00 h Milena Busquets David Trueba Oriol Junqueras i Justo Molinero Jordi Amat Xavier Bosch David Martí Carme Riera	12.00-13.00 h Maria Carme Roca Jorge Wagensberg José Corbacho i Juan Cruz Jo Nesbo Guillem Martí Paul Preston	13.00-14.00 h Antoni Puigverd Coia Valls Vicenç Villatoro Pilar Rahola Joan Carreras Martí Gironell Jordi Sierra i Fabra	17.00-18.00 h Sarah Lark Conrad Roset Albert Espinosa Laia Massons Andreu Carranza Silvia Soler Care Santos	18.00-19.00 h Marta Altés Paula Bonet Rosa Regàs Manuel Forcano María Dueñas Cristina Fernández Cubas Isabel-Clara Simó	19.00-20.00 h Josep M Espinàs Sandra Barneda Philip Kerr Enric Juliana Javier Sierra Ferran Torrent Blanca Busquets

BCN-Parada Illa Diagonal, 575

11.00 - 12.00 h Jaume Copons i Liliana Fortuny Salvador Giner Marie-Claire Javoy Christian Gálvez	12.00 - 13.00 h Catherine l'Ecuyer Toni Mata Albert Sáez Jorge L. Tizón	13.00 - 14.00 h Jofre Martell i Pere Mejan Adolescents.cat Josep Guijarro Bruno Cardenosa Lorenzo Fernández Bueno	17.00 - 18.00 h Tricycle Gemma Pascual Víctor del Árbol César Pérez Gellida	18.00 - 19.00 h Enric Lucena Francesc Rosés Rafel Vives Roser Amills Roger Maiol	19.00 - 20.00 h Verónica Sánchez Núria Pradas Graziella Moreno Jordi Cervera

*Moltes més signatures a les nostres parades
d'arreu de Catalunya.*

Consulta-les a abacus.coop

DEL 13 AL 25 D'ABRIL
100.000
àbacs en premis!*

*Promoció vàlida per a socis i sòcies d'Abacus que realitzin una compra a les botigues Abacus del 13 al 25 d'abril de 2015. Sorteig de 4 premis que sumen un total de 100.000 àbacs, moneda pròpia d'Abacus (que equivalen a 2.000€), per poder utilitzar, com a mitjà de pagament, en ulteriors compres de productes a Abacus. Bases del sorteig dipositades davant de notari i consultables a abacus.coop/superabac-santjordi

*Sant
Jordi
2015*

LES PRIMERES I LES ÚLTIMES

N. J. § BARCELONA

VALLS

Tarragona 23 de juny del 1918

Valls va ser el primer municipi amb una biblioteca pública impulsada per la Mancomunitat. Ideada per l'arquitecte Lluís Planas (que també es va encarregar de dissenyar les biblioteques de les Borges Blanques, Olot i Sallent), l'edifici noucentista disposava d'una sala de lectura, una de conferències, un despatx i un lavabo. La plantilla de l'equipament era petita: una portera que custodiava l'espai i una bibliotecària que el gestionava. Tot i que la biblioteca de Valls va traslladar-se el 2014 a un local de nova construcció, l'edifici del 1918 continua en peu.

Girona 22 de setembre del 1918

OLOT

La primera biblioteca d'Olot s'ubicava als afores del municipi, en un entorn envoltat de camps. La biblioteca, molt esperada per la població, va obrir les portes amb una gran festa en què van participar la banda municipal, l'Orfeó Popular Olotí i els alumnes de les escoles de la localitat. Durant tot el dia es van dur a terme balls i jocs florals per celebrar la inauguració. Anys més tard l'edifici es va enderrocar per construir una biblioteca més gran i moderna. Ara en aquell espai s'hi ubica l'Escola Municipal de Música i la biblioteca ocupa un edifici del centre d'Olot.

Barcelona 26 de setembre del 1918

SALLENT

La festa major de Sallent del 1918 va ser especial: la primera biblioteca pública del municipi es va inaugurar durant la festa grossa de la localitat. Era un edifici de prop de 200 metres quadrats situat al passeig de la Mancomunitat i disposava de més de 2.000 llibres. Fins al 1921 no es va posar en marxa el servei de préstec, però la biblioteca tenia cabuda per a uns 25 usuaris a la sala de lectura i uns 50 a la sala de conferències. La inauguració va ser tota una festa: va arrencar amb una processó, es va oferir un convit d'honor i també es va hissar la bandera catalana.

Lleida 9 de novembre del 1918

LES BORGES BLANQUES

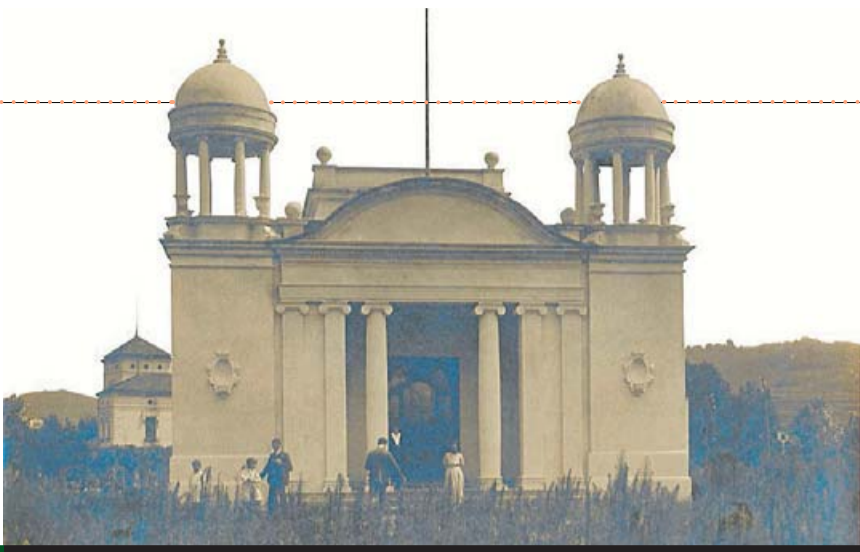
La Biblioteca de les Borges Blanques es va omplir des del primer dia. Lectors de totes les edats visitaven l'edifici, que es va convertir en un nucli cultural del poble. Amb la mateixa estructura i distribució que les altres tres primeres biblioteques de la Mancomunitat, l'equipament de les Borges Blanques oferia classes de català i de confecció, com també conferències, i a l'abril s'hi celebrava una festa amb motiu de la diada de Sant Jordi. Però el primer edifici de la biblioteca va tenir una vida curta: després de la Guerra Civil va quedar completament destruït.

PICASSO DALÍ
DALÍ PICASSO
20 MARÇ - 28 JUNY 2015

L'exposició ha estat organitzada pel Museu Picasso Barcelona i el Dalí Museum St. Petersburg Florida, amb la col·laboració de la Fundació Gala-Salvador Dalí Figueres.

Compra la teva entrada on-line i evita cues: www.museupicasso.bcn.cat

A l'esquerra, la Biblioteca d'Olot el 1918, que s'envoltava de camps de blat. BIBLIOTECA D'OLOT. A la dreta, la Biblioteca de Maçanet de la Selva, que és una ampliació del Centre Cívic Can Trincheria. EUGENI AGUILÓ

ESTERRI D'ÀNEU

Lleida 28 de febrer del 2014

Les intenses nevades del novembre del 2013 van obligar a ajornar la inauguració de la nova Biblioteca d'Esterrí d'Àneu, que va obrir les portes a finals de febrer del 2014. L'equipament, que va guanyar espai gràcies al canvi d'emplaçament, consta d'un fons de 2.200 volums i s'ubica a la planta baixa de l'ajuntament del poble, en un espai de 119 metres quadrats. Aquesta és l'única biblioteca d'Esterrí d'Àneu, tot i que al municipi també hi passa el Bibliobús Pere Quart, que es coordina amb el centre i permet disposar d'un fons bibliotecari més ampli al poble.

MAÇANET DE LA SELVA

Girona 14 de gener del 2015

La biblioteca de Maçanet de la Selva va créixer al gener, sobretot en espai. L'equipament va deixar enrere un local de 140 metres quadrats que havia quedat petit per traslladar-se a un nou edifici de més de 800 metres quadrats. Aquest espai es va construir com a ampliació del Centre Cívic Can Trincheria, un edifici catalogat com un bé històric d'interès local, i ocupa el que antigament era el jardí de la casa. Després d'alguns retards, la nova biblioteca va obrir les portes el 14 de gener. L'antic edifici no queda buit: s'hi ubicarà l'arxiu municipal de Maçanet de la Selva.

CAMPREDÓ

Tarragona 7 de març del 2015

Per primera vegada, l'entitat municipal descentralitzada (EMD) de Campredó disposa d'una biblioteca. El local, de 84 metres quadrats, se situa a la segona planta del Casal Cultural Francesc Llop Marquès, que pren el nom d'un paisatgista i aquarellista local. L'equipament consta de 2.050 documents (dels quals 249 són audiovisuals) i és una filial de la Biblioteca Marcel·lí Domingo de Tortosa. El local va obrir les portes el dia 7 de març. Una setmana més tard, també a la demarcació de Tarragona, es va inaugurar la remodelació de la Biblioteca de Creixell.

BADALONA

Barcelona 28 de març del 2015

La Biblioteca Canyadó i Casagemes-Joan Argenté de Badalona és la més jove de totes: encara no fa ni un mes que està en marxa. Aquest és el sisè equipament de la xarxa de biblioteques de Badalona i consta de més de 750 metres quadrats, prop de 15.000 documents i 28 ordinadors. L'edifici rep el nom del poeta badaloní Joan Argenté, autor de les obres *El temps de tants dits* (1960), *Cicle, bicicle, tricicle* (1966) i *Seminocturn, semi-diürn* (1976). Inaugurada el dia 28 de març, la biblioteca va obrir les portes al públic el dia 7 d'abril.

Visita guiada Manresa, cor de Catalunya

Especial
Sant Jordi
2x1*

MANRESA
Cor de Catalunya

Vine al Cor!

Descobreix els secrets de Manresa, el patrimoni històric, el paisatge, el comerç, la gastronomia i l'enoturisme.

Acaba la visita amb un tast de productes locals i vins de la D.O. Pla de Bages.

cada dissabte, a les 11h

Sortida: Plaça Major, 10 · Manresa
938784090 · turisme@ajmanresa.cat

* 2x1 en la visita guiada (sense tast)

www.manresaturisme.cat

¿CAP ON VA la biblioteca pública?

MARTA CANO § CAP DEL SERVEI DE COORDINACIÓ BIBLIOTECÀRIA DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA

Des de la inauguració l'any 1918 de la Biblioteca de Sallent, una de les primeres biblioteques del país, fins a les 225 biblioteques i nou bibliobusos que hi ha ara a la demarcació de Barcelona, l'oferta bibliotecària ha canviat molt. Ja fa temps que aquests equipaments han deixat de ser temples de silenci i magatzem de llibres per passar a ser espais dinàmics, flexibles, llocs de trobada i pals de paller dels moviments culturals dels municipis que les acullen. Però ¿cap on van les biblioteques públiques? Quins valors els exigirà la societat del futur?

Proximitat

Les biblioteques han de ser útils a la societat i ser a prop dels ciutadans. Cal que s'impliquin en la realitat social més immediata i que participin activament en el desenvolupament cultural, social, educatiu i econòmic de les comunitats que serveixen. Les biblioteques donen resposta a les demandes de formació continuada del mercat de treball, treballen per reduir l'esclera digital entre els col·lectius que ho necessiten, assessoren a l'hora de buscar feina, cedeixen espais per a assemblees veïnals i incideixen en l'acollida de les persones nouvingudes.

Accessibilitat

Com a servei públic obert a tothom, la biblioteca ha d'arribar a tots els ciutadans, amb especial atenció als que tenen dificultats per accedir-hi. Accessibilitat en l'edifici, la col·lecció, els horaris... però també en el vessant virtual: cal incrementar els serveis mòbils de les biblioteques. Com a exemple, l'aplicació BibliotequesXBM acaba d'incorporar una novetat: dur el carnet de la biblioteca a la pantalla del telèfon.

Flexibilitat

Només les biblioteques amb serveis i espais flexibles poden donar resposta a les necessitats canviants d'un públic cada cop més exigent. Cal que a les biblioteques passin moltes coses: des de la lectura tranquil·la d'un llibre fins a un concert, passant per un taller de cuina-, i això només és possible en espais transformables, amb uns serveis que s'adaptin a les necessitats actuals com per exemple unes polítiques de préstec àmplies.

Innovació i creació

De gestionar la informació hem passat a generar coneixement. Encara més enllà, les biblioteques han de promoure que els ciutadans comparteixin aquest coneixement i el transformin per crear nous productes i serveis útils per a la societat. En aquest context agafa empenya la idea de les biblioteques com a laboratoris de creació amb la participació activa dels usuaris, com ja passa en els laboratoris portàtils de lectura que hem posat en marxa perquè les famílies treballin l'hàbit lector. Cal innovar per evolucionar, tenint en compte que innovar suposa inventar noves maneres de fer.

Cooperació

Convé coordinar accions amb altres serveis públics, empreses privades i entitats ciutadanes per augmentar l'abast dels beneficis que generen les biblioteques a la societat i per ser més sostenibles. La cooperació també ha de servir per trobar noves formes de finançament, sempre buscant la col·laboració públic-privada. I també cal cooperar per ajudar a desenvolupar la indústria del llibre, des del foment a la creació i la difusió respectuosa amb els drets d'autor.

Participació

La biblioteca pública és un instrument per generar ciutadans crítics que disposin d'accés al coneixement i eines per participar activament en la vida pública. Una porta oberta a participar que també es dona a la biblioteca com el servei públic que és. Així per exemple, a la Xarxa de Biblioteques Municipals apostem pel programa de voluntariat en què ciutadans que volen col·laborar en el funcionament de la biblioteca s'encarreguen de fer lectures a domicili, de tenir cura del jardí de la biblioteca i d'ajudar els infants a adquirir l'hàbit lector.

Els reptes de futur de les biblioteques són complexos i tots els agents responsables haurem de treballar per assolir-los, sense oblidar el desafiament que ja han superat les nostres biblioteques: esdevenir una de les eines més importants per garantir la vida democràtica d'aquest país. Les biblioteques municipals van ser un dels projectes cabdals dels primers ajuntaments democràtics per assegurar un nivell de vida òptim dels ciutadans. Un servei que –gràcies al suport que els ens supramunicipals, com les diputacions, fan als ajuntaments– amplia el seu valor pel fet de treballar en xarxa, de manera que els ciutadans no només poden accedir als serveis de la biblioteca que tenen més a prop sinó de tota una xarxa de biblioteques amb col·leccions i serveis comuns.

© de les fotografies: El Temps.

*Revista de Catalunya,
des de 1924 al servei del país i de la cultura*

R
Revista
de Catalunya
Des de 1924

Fes-te'n subscriptor!

Contacta amb nosaltres:
truca al 650 259 217
o envia'ns un correu electrònic a
info@revistadecatalunya.cat

www.revistadecatalunya.cat

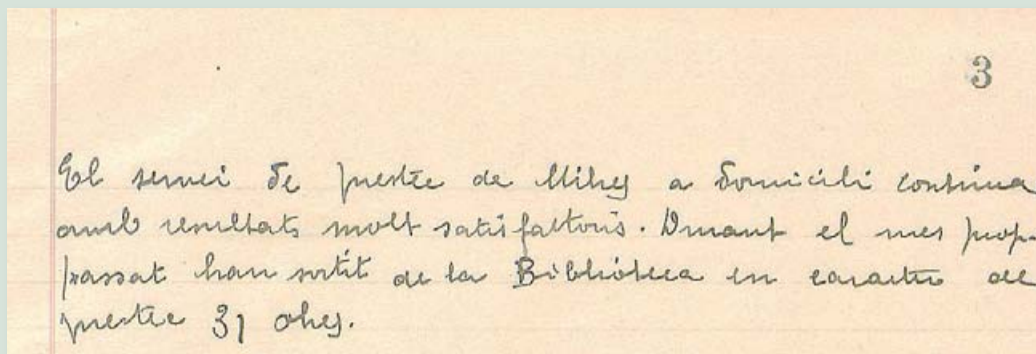
**Sempre hem relatat els moments claus de
la nostra història**

Alguns dels nostres col·laboradors habituals: Jordi Amat, Josep Vicent Boira,
Josep Maria Cadena, Jordi Casassas, Vinyet Panyella, Lluís Permanyer,
Oriol Pi de Cabanyes, Agustí Pons, Josep Maria Roig Rosich, Quim Torra,
Vicenç Villatoro...

100 ANYS D'HISTÒRIA escrita en dietaris

AMB LA COL·LABORACIÓ DE TERESA MAÑA

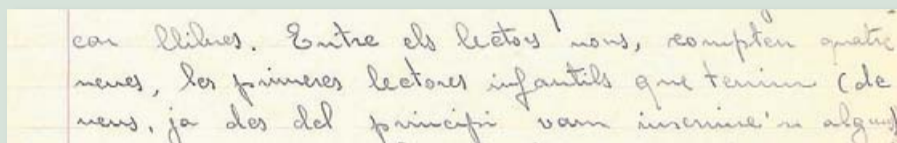
Les bibliotecàries han plasmat el seu dia a dia en els diaris de cada centre

Primers resultats del préstec

Biblioteca de Valls
3 de setembre del 1920

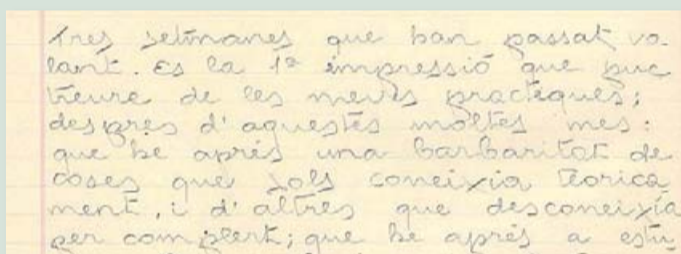
"El servei de préstec de llibres a domicili continua amb resultats molt satisfactoris. Durant el mes proppassat han sortit de la Biblioteca en caràcter de préstec 31 obres"

Les primeres lectores

Biblioteca de Vilafranca del Penedès
1 de desembre del 1934

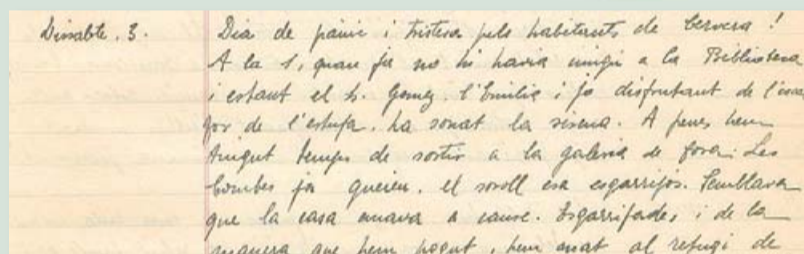
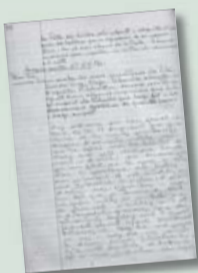
"[...] Entre aquests i els que ja estaven inscrits, ha arribat a 20 el nombre de lectors que han vingut a buscar llibres. Entre els lectors nous recomptem quatre nenes, les primeres lectores infantils que tenim (de nens, ja des del principi vam inscriure'n alguns)"

Una futura bibliotecària

Biblioteca de Sallent
26 d'abril del 1933

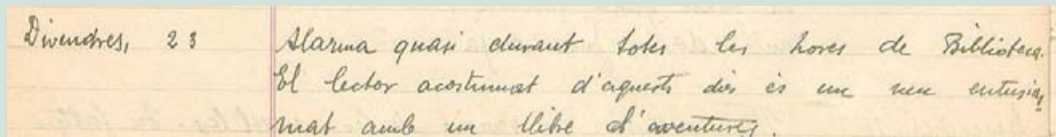
"Tres setmanes que han passat volant. És la primera impressió que puc treure de les meves pràctiques. Després d'aquesta, moltes més: que he après una barbaritat de coses que sols coneixia teòricament, i d'altres que desconeixia per complet; que he après a estudiar la psicologia dels lectors com solament es pot estudiar en una biblioteca"

Bombes a prop de la biblioteca

Biblioteca de Cervera
3 de desembre del 1938

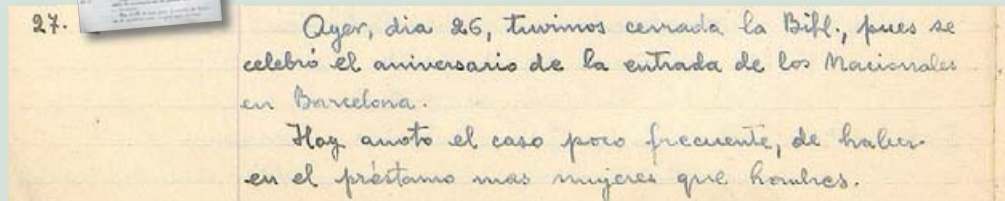
"[Avui] ha sonat la sirena. A penes hem tingut temps de sortir a la galeria de fora. Les bombes ja queien, el soroll era esgarrifós. Semblava que la casa cauria. Esgarrifades i de la manera que hem pogut, hem anat al refugi de l'ajuntament. Abans d'acabar l'alarma, quan el perill ja semblava que havia passat, hem tornat a la biblioteca. Per sort no hi ha hagut cap desperfecte"

Més lectores que lectors

Biblioteca Ignasi Iglésias de Barcelona
27 de gener del 1943

"Ayer, día 26, tuvimos cerrada la biblioteca, pues se celebró el aniversario de la entrada de los Nacionales en Barcelona. Hoy anoto el caso poco frecuente de haber en el préstamo más mujeres que hombres"

Alarmes constants

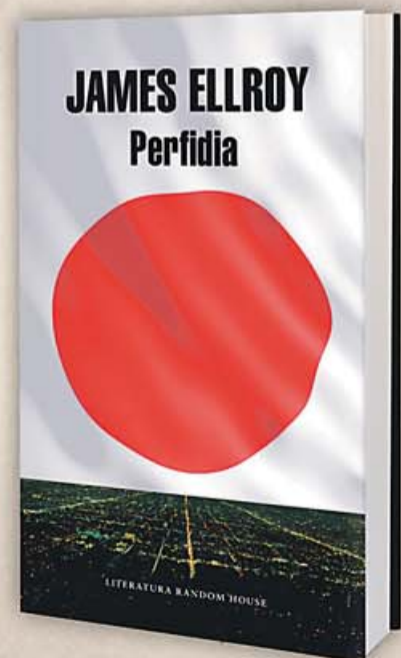
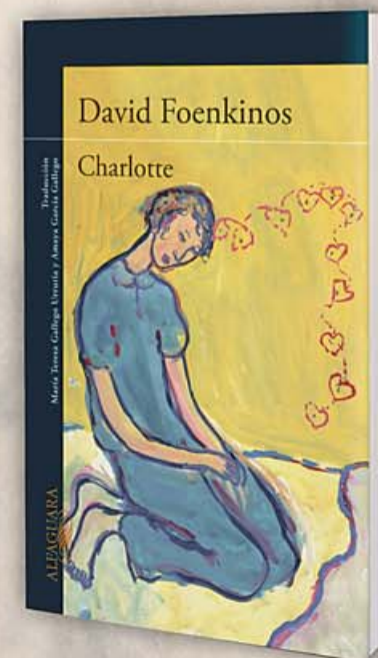
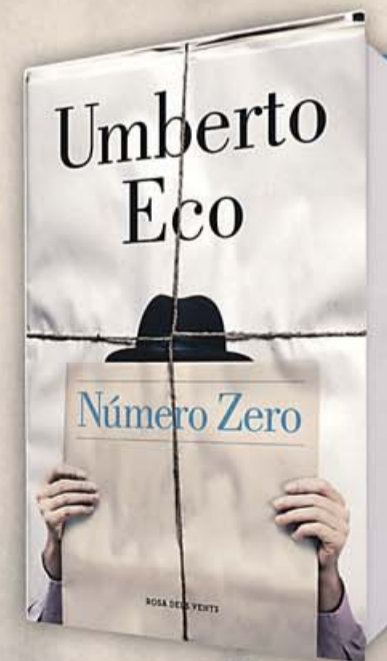
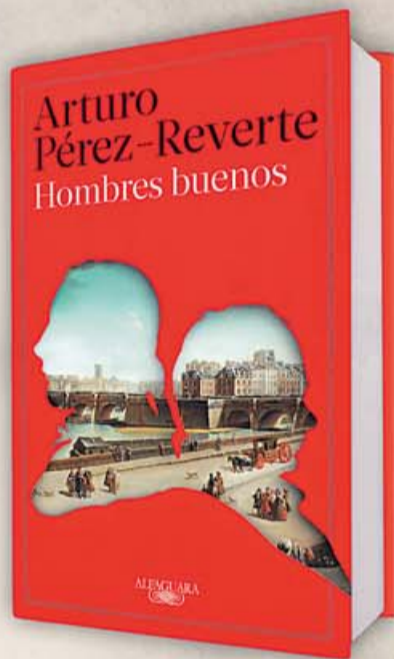
Biblioteca de Cervera
23 de desembre del 1938

"Alarma quasi constant totes les hores de biblioteca. El lector acostumat d'aquests dies és un nen entusiasmada amb un llibre d'aventures"

Sant Jordi
2015

Un dia sense llegir és un dia perdut

que hay por hacer en ella. El edificio es magnífico; mucho sol, mucho aire, pero todas las ventajas han quedado completamente anuladas por la enorme suciedad que hay y por el desorden que reina en todos los sentidos. No puedo describir el aspecto que tenía, más que una biblioteca, podría decir que era un almacén de un trapero.

Els efectes de la guerra

Biblioteca de Palafrugell
3 de juliol del 1944

"El edificio es magnífico; mucho sol, mucho aire, pero todas las ventajas han quedado completamente anuladas por la enorme suciedad que hay y por el desorden que reina en todos los sentidos. No puedo describir el aspecto que tenía, más que una biblioteca, podría decir que era un almacén de un trapero"

Treball previ de revisió del fons i ordenació (Des del mes VIII de mitjans i instal·lacions. La primera cosa que vaig fer, va ser - d'acord amb el Dr. i de Mercè - començar a retirar llibres antiquats, o inadequats, que constituïen una gran part del fons de la Biblioteca. Aquests llibres, no solament ocupaven un lloc que es necessitava per a d'altres més útils i indispensables, sinó que només servien per desorientar els lectors. I per donar una pèssima idea del Servei de Biblioteques Populars

Renovar el fons

Biblioteca de Sant Pau de Barcelona
1 de juny del 1971

"La primera cosa que vaig fer, va ser -d'acord amb el doctor i la Mercè- començar a retirar diversos llibres antiquats o inadequats [...]. Aquests llibres, no solament ocupaven un lloc que es necessitava per a d'altres més útils i indispensables, sinó que només serveixen per desorientar els lectors. I per donar una pèssima idea del Servei de Biblioteques Populars"

15-maig-1990 Avui hem començat a posar codis de barres als llibres, de cara al préstec informatitzat. Aviat hauran d'anar a un nou curset per veure com funciona tot això.

Els primers codis de barres

Biblioteca de Sant Pau de Barcelona
15 de maig del 1990

"Avui hem començat a posar codis de barres als llibres de cara al préstec informatitzat. Aviat hauran d'anar a un nou curset per veure com funciona tot això"

Desfaig el taulell de llibres de Nadal, ja desfasat el motiu nadalenc. El Betlem encara no. Hi ha un nou rebombori pel retorn de grups "malditos" que cal aplacar de bell nou. Ve la Teresa Rovira. Ha mort un dels més intel·ligents autors de llibres: Alexandre Cirici Pellicer. Que en pau descansi. Poso al faristol els seus 2 llibres: P. Cigueres

Mor Alexandre Cirici

Biblioteca de la Santa Creu de Barcelona
10 de gener del 1983

"Desfaig el taulell de llibres de Nadal. Ja desfasat el motiu nadalenc. El Betlem, encara no. Hi ha un nou rebombori pel retorn de grups *malditos* que cal aplacar de bell nou. Ve la Teresa Rovira. Ha mort un dels més intel·ligents autors de llibres: Alexandre Cirici Pellicer. Que en pau descansi. Poso al faristol els seus dos llibres"

Un gat a la biblioteca

Biblioteca de Riells i Viabrea
4 de juny del 2013

A Riells i Viabrea respectem molt els animals...

Una tarda entrà un nen amb un gat petit en braços i el deixà a sobre de la meua taula...

- Holal! Què fas amb aquest gatet? Per què el deixes sobre la taula?
- Està abandonat i t'ho deixo a tu.
- A mi?... no pots...
- L'únic lloc que està obert és la biblio... l'ajuntament, el casal i el CAP estan tancats i ma mare m'ha dit que si alguna vegada tinc un problema he d'anar a algun d'aquests llocs que m'ajudaran.

(Extret del blog Biblioteques Selvatges.)

Fundació
Catalunya
La Pedrera

descobreix altres **MONS**

Experiències singulars, activitats i tallers familiars,
espais de natura... i molt més!

món
natura
PIRINEUS

www.monnaturapirineus.com

M
SB MÓN
ST
BENET

www.monstbenet.com

món
natura
**DELTA
DE L'EBRE**

www.monnaturadelta.com

Muntanya d'
ALINYÀ
Xarxa Espais Natura

www.alinyamuntanya.com

AMB ELS LLIBRES A LA SANG

El compromís i la tasca de bibliotecàries com Aurora Díaz-Plaja i Teresa Rovira han servit de referent per a les generacions posteriors. Repassem un segle de bibliotecàries a través de vuit noms propis que comparteixen la passió pels llibres i la vocació de servei

N.J.S. BARCELONA

ROSA LEVERONI (1910-1985)

La poeta bibliotecària de la resistència

L'Escola de Bibliotecàries va marcar el futur de Rosa Leveroni. Allà va coincidir amb professors que li van determinar la vocació literària, com Jordi Rubió, Pere Bohigas, Ferran Soldevila i Carles Riba. Amb aquest últim, la seva relació acadèmica es va convertir en una forta amistat i durant l'exili del poeta Leveroni va ser la dipositària de les *Elegies de Bierville* i el nexa amb els nuclis resistents republicans. Abans, el 1933, va fer les pràctiques a la Biblioteca de Figueres: era la primera vegada que treballava de bibliotecària. Més tard va traslladar-se a la Biblioteca Nacional d'Espanya per elaborar la memòria de final de carrera, que va dedicar a la literatura infantil.

El mateix any que va esclatar la Guerra Civil Leveroni va començar a exercir a la Biblioteca de la Universitat Autònoma de Barcelona. En paral·lel va cursar dos anys de la carrera de filosofia i lletres. També va donar sortida al seu univers poètic amb la publicació d'*Epigrames i cançons*, amb el qual va quedar finalista del premi Joaquim Folguera. Però el final de la guerra va sacsejar la seva existència: Leveroni va perdre el lloc de treball a la biblioteca i Ferran Soldevila, amb qui mantenia una estreta relació personal, es va exiliar.

Tot i això, la bibliotecària no va girar l'esquena a les seves conviccions. El 1939 es va integrar a la resistència cultural i va continuar escrivint poemes i contes, i fent traduccions i crítica literària. La seva obra, extensa i diversa, és un nexa a la tradició de l'escriptura literària i alhora un testimoni de la seva lluita a favor de la cultura. §

JOANA RASPALL (1913-2013)

Una salvadora de llibres en català

Els primers passos de Joana Raspall en el món de les lletres van estar lligats a les biblioteques. Quan tenia 14 anys va reclamar, en un article a la revista *Claror*, la creació d'una biblioteca infantil a Sant Feliu de Llobregat. Ho va fer en plena dictadura de Primo de Rivera i va donar veu a una idea revolucionària en aquella època. Més tard va estudiar a l'Escola de Bibliotecàries i va fer les pràctiques a la Biblioteca Torras i Bages de Vilafranca del Penedès, on va treballar fins que va acabar la Guerra Civil. Durant el conflicte bèl·lic Raspall va contribuir a salvar els fons de la biblioteca de la destrucció: aprofitant que els camions de les tropes republicanes es retiraven va salvar els volums en català i els va donar a la Biblioteca de Catalunya, i així va evitar que caiguessin en mans dels soldats de Franco.

La fi de la guerra per a Raspall va suposar tancar la seva etapa com a bibliotecària i obrir les portes de la tasca lexicogràfica, malgrat la censura. Va escriure fitxes de sinònims que guardava en caps de sabates i més tard va publicar diversos diccionaris. Als anys noranta va començar a publicar poesia per a adults i va donar sortida a poemes infantils i juvenils amb regularitat per fer front així a la poca oferta d'aquest tipus de literatura. De fet, algunes de les seves obres, com *Bon dia, poesia* (1996), *Versos amics* (1998) i *Serpentines de versos* (2000), van significar per a molts infants la porta d'entrada al món de la poesia. §

AURORA DÍAZ-PLAJA

(1913-2003)

ARA

La dona que va anar al front a buscar lectors

Un temps després d'entrar a treballar a la Biblioteca de Canet, Aurora Díaz-Plaja es va adonar que els lectors li marxaven. Amb l'esclat de la Guerra Civil la bibliotecària es desesperava de veure que cada vegada tenia menys usuaris perquè se n'anaven al front. Davant d'aquesta situació, Díaz-Plaja va decidir anar a buscar els lectors i va apuntar-se al Bibliobús del Servei de Biblioteques del Front. També va plasmar les seves experiències en uns dietaris que mostren com va entrar en contacte amb els combatents del conflicte bèl·lic i amb els convalescents dels hospitals. "Des que se'n van anar els primers lectors ja hauria anat cap al front. Ara que ja no ens resta ningú, vaig a dur els llibres allà on siguin", va escriure.

Després de la guerra Díaz-Plaja es va fer càrrec de l'organització de la Biblioteca del Port, que va dirigir fins a la seva jubilació. Durant aquest llarg període va transformar un servei mínim de préstec de llibres per als mariners en una biblioteca amb espai i recursos propis. També va fer diverses incursions en el món de la literatura infantil i juvenil amb obres com *La niña de los sueños de colores* (1959) i *Laruta del sol* (1965), entre moltes altres lectures. Però el seu compromís bibliotecari no va decaure: als anys seixanta va inaugurar la primera biblioteca infantil en una zona verda, la Biblioteca Folch i Torres, ubicada al Parc de la Ciutadella de Barcelona. A més, va publicar textos teòrics sobre aquests equipaments. Fins i tot després de jubilar-se, el 1983, va continuar col·laborant en revistes, publicacions i iniciatives per impulsar la literatura infantil. §

TERESA ROVIRA

(1918-2014)

Cristina Calderer

Una bibliotecària que estimava els llibres

Els llibres van acompanyar Teresa Rovira durant tota la seva vida. Filla del periodista i polític Antoni Rovira i Virgili, l'estima que tenia per la literatura la va empènyer a apuntar-se a l'Escola de Bibliotecàries el 1936, convinguda de la seva vocació. Però la Guerra Civil va estroncar-li els estudis i la va obligar a marxar a França, on va viure durant 14 anys. L'exili no li va fer passar les ganes d'exercir de bibliotecària i el 1953 va tornar a Barcelona per reprendre la carrera a la universitat. En paral·lel va començar a treballar a la Biblioteca d'Esparreguera. Allà va establir una secció infantil separada de la dels adults, que es va convertir en el primer equipament amb aquestes característiques, i va ser conscient "de la importància que tenia la literatura infantil i juvenil del nostre país", tal com explicava ella mateixa el 2013 en una entrevista a l'ARA.

El 1958 Rovira va entrar a treballar a la Biblioteca de Catalunya, on va començar a ordenar el fons de llibres infantils i es va dedicar a investigar la literatura per als joves. Més tard va impulsar la creació d'un edifici pilot que es traduiria en les Biblioteques de Sant Pau i la Santa Creu. També es va fer càrrec de la Xarxa de Biblioteques de la Diputació de Barcelona del 1981 al 1983. "El més important d'una bibliotecària és atendre el lector amb amabilitat. S'ha perdut una mica", deia Rovira, que defensava que qualsevol professional del sector "hauria d'estimar i conèixer els llibres". §

CARME MAYOL

(1937)

Cristina Calderer

Lligar la tradició dels anys trenta amb la innovació

Carme Mayol no va fer el camí habitual de les bibliotecàries de la seva generació. En acabar els estudis, el 1959, va entrar a treballar a Laboratoris Andreu per muntar-hi la biblioteca, en lloc de fer oposicions. D'allà va passar a exercir a Laboratoris Uriach. Durant aquesta etapa va començar a establir contactes internacionals a través de fòrums i viatges, que després va mantenir tota la seva vida professional.

Mayol va combinar aquesta feina amb la docència a l'Escola de Bibliotecàries. Allà va impartir assignatures, va escriure estudis sobre docència i va posar de manifest la funció social de les biblioteques. En assumir la direcció de l'Escola Universitària Jordi Rubió i Balaguer de Biblioteconomia i Documentació el 1985, va bolcar-se a "connectar el centre amb universitats i acadèmics britànics", recorda. També va presidir el Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya del 1995 al 2000, un període que va destinar a aconseguir que els diplomats i els llicenciats estiguessin representats al mateix col·legi. Després de jubilar-se va fundar l'Associació Lectura Fàcil, de la qual és codirectora.

Al llarg de la seva trajectòria, Mayol ha procurat mantenir vius els antecedents de les bibliotecàries dels anys trenta: "Ens van ajudar molt quan acabàvem de sortir de l'escola i no sabíem cap on tirar", afirma. Per això la seva tasca va estar molt lligada a bastir ponts entre el passat i el present, per "no oblidar la tradició bibliotecària" i alhora "incorporar els avenços dels àmbits internacionals més innovadors" de l'època. §

NÚRIA VENTURA

(1950)

Manolo García

Biblioteques en xarxa i noves tecnologies

Quan Núria Ventura va agafar les regnes de la Xarxa de Biblioteques de la Diputació de Barcelona el 1986 es va trobar que aquests equipaments eren llocs d'estudi per a infants i joves. "Les biblioteques s'havien obert sense planificacions territorials ni requisits mínims i havien crescut de manera irregular pel territori. A més, hi havia una gran falta de recursos i en general els ajuntaments mostraven poc interès per les biblioteques dels seus municipis", assenyala Ventura, que es va haver d'enfrontar a espais "envel·lits, amb pocs llibres i personal desanimat". Ella va treballar per capgirar un model obsolet i aconseguir que les biblioteques tinguessin un paper actiu en cada municipi atrient un públic multidisciplinari.

El seu pas per la Xarxa de Biblioteques de la Diputació de Barcelona també va estar lligat a la incorporació de noves tecnologies. "Al principi, el catàleg de cada biblioteca s'elaborava amb fitxes de cartró. Era una feina lenta que comportava molta feina interna i prenia temps als bibliotecaris", recorda. L'aparició de programes informàtics per catalogar els llibres va ser clau per dedicar menys hores al fons, millorar la qualitat del servei i impulsar la dinamització dels espais. Ella guarda un bon record del *feedback* directe d'usuaris i bibliotecaris davant els canvis, que considera un dels elements més valuosos de la professió perquè "proporciona la sensació que la feina que fas és útil". §

Pere Tordera

**PEDRO
BRAVO**
(1959)

Un bibliotecari en un món ple de dones

A Pedro Bravo la vocació se li va despertar mentre feia el servei militar. “A la biblioteca de la caserna vaig descobrir que aquesta professió encaixa amb la meua filosofia de vida”, recorda Bravo, que allà va veure que podia “ajudar la gent a través de la lectura”. Quan va acabar els estudis va trepitjar diversos espais fins que va anar a parar a la Biblioteca Tecla Sala, on des de fa 15 anys s’encarrega de les biblioteques del Barcelonès sud i el Baix Llobregat. Bravo té a les seves mans la gestió d’edificis construïts “sota un concepte modern”. Tot i això, els canvis tecnològics han tingut una incidència directa a l’hora de planificar-los i gestionar-los. “Abans, la joia de la corona era l’espai dedicat als audiovisuals, mentre que ara la gent busca un lloc amb wifi”, admet Bravo.

L’auge tecnològic no ha canviat l’essència de la seva feina. “La nostra tasca consisteix a resoldre neguits i dubtes dels usuaris, i això ens permet fer-los una mica més feliços”, explica. I és que els perfils d’usuari són molt variats, tot i que la professió és majoritàriament femenina. “Quan estudiava, a classe érem tres nois i 32 noies”, reconeix Bravo. Explica també que s’ha acostumat a rebre cartes en què se li adrecen com a “benvolguda companya”. Malgrat tot, afirma que no s’ha sentit sol, perquè més enllà del gènere “l’important en la professió és l’actitud i les ganes de canviar les coses”. §

Tjerk van der Meulen

**BEGONYA
FERRÉ**
(1977)

La impulsora d’un nucli cultural

Bona part de la jornada laboral de la Begonya Ferré consisteix a quadrar horaris i organitzar activitats. I és que, per a ella, treballar entre llibres significa prestar-los i també impulsar propostes perquè tots els habitants de Roquetes tinguin una excusa per anar a la biblioteca. Ferré exerceix des de fa més de 15 anys, malgrat que confessa que no va trobar tot el sentit a la seva feina fins al 2007, quan es va fer càrrec de l’equipament d’aquest petit municipi de les Terres de l’Ebre.

“Des d’aleshores em sento bibliotecària de dalt a baix”, explica Ferré, que defineix la biblioteca com “el cor cultural del poble”. De fet, a la sala polivalent de l’equipament hi conviuen tallers, xerrades i cursos amb públic de totes les edats, i això implica que la bibliotecària estigui constantment en contacte amb els usuaris. “És el que em fa més feliç”, assenyala Ferré, que està convençuda que el motor de la biblioteca és “la seva gent”. Per això, ella defensa que el futur és prometedor si els professionals d’aquests espais “se situen al capdavant dels avenços digitals i són permeables als canvis”, i assegura que “les biblioteques no desapareixeran fins que no desapareguin les persones”. §

Dia del llibre, Barcelona, 1932. Arxiu Nacional de Catalunya

MUSEU NACIONAL
D'ART DE CATALUNYA

GABRIEL CASAS
FOTOGRAFIA I MODERNITAT
1929-1939

22 abril – 30 agost 2015

Exposició coproduïda per

MUSEU
NACIONAL
D'ART DE
CATALUNYA

Parc de Montjuïc
Barcelona
www.museunacional.cat
@MuseuNac_Cat

Obra Social "la Caixa"

IANCI
Arxiu Nacional de Catalunya

ASSUMPTA MONTELLÀ HISTORIADORA

“Les bibliotecàries van ser dones intrèpides que no s’espantaven”

S.M. § BARCELONA

La historiadora Assumpta Montellà (Mataró, 1958), autora d'èxits com *La Maternitat d'Elna* (Ara Llibres, 2005), *El setè camió* (Ara Llibres, 2007) o *115 dies a l'Ebre* (Ara Llibres, 2015), publica *Lletraferides. La història de les nostres bibliotecàries* (Ara Llibres, 2015), en què ret homenatge a totes les heroïnes que van defensar les biblioteques abans, durant i després de la Guerra Civil.

Com eren aquestes dones que a principis del segle XX van decidir fer-se bibliotecàries?

Eren filles de la burgesia. Com em deia una de les bibliotecàries que vaig entrevistar: “Què podien fer les dones inquietes de la classe mitjana benestant a començaments del segle XX? Podien casar-se, entrar en un convent o quedar-se tletes. Les universitats, als pares els feien una mica de por, perquè hi havia els dos sexes i els nous canvis socials s’hi vivien amb intensitat”. Van ser dones intrèpides que no s’espantaven.

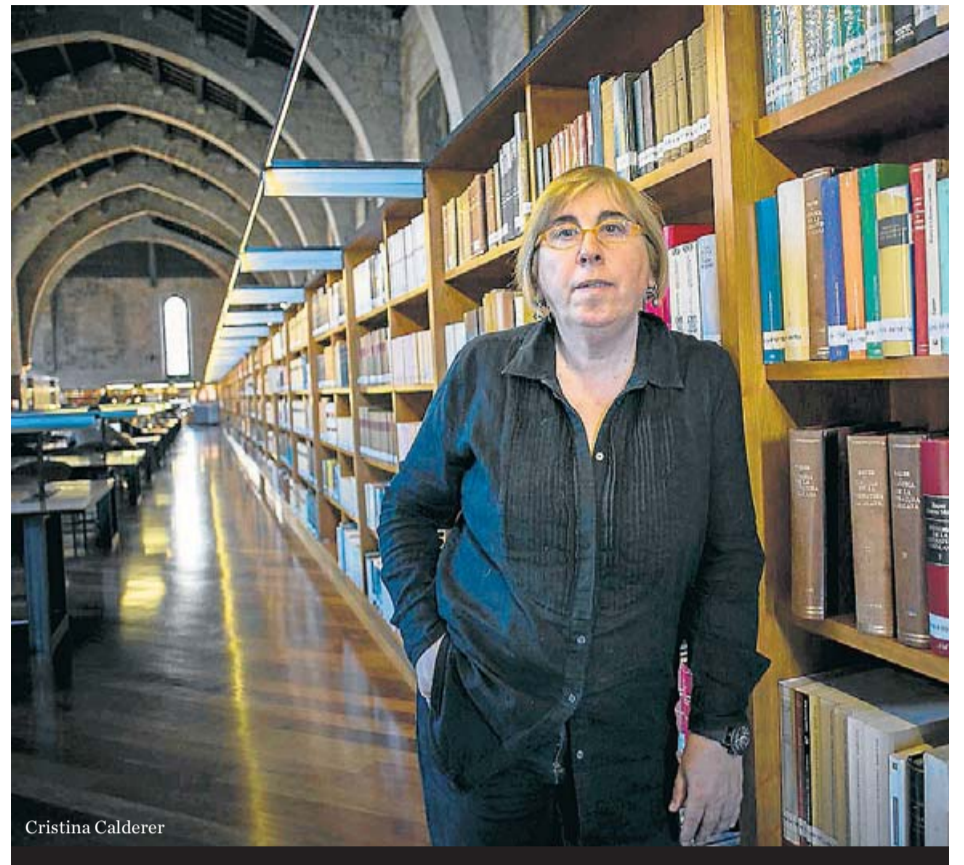
Durant la Guerra Civil van anar fins a les trinxeres perquè els soldats poguessin llegir i van anar a viure a pobles llunyans per obrir-hi biblioteques. Eren dones independents a qui no s’aturava fàcilment.

Al llibre hi ha molts testimonis. Ha fet entrevistes però també s’ha documentat amb els dietaris.

Fins als anys setanta les bibliotecàries escrivien dietaris. És una gran font per als historiadors. No només relataven tot el que succeïa a la biblioteca sinó que també a través dels seus escrits coneixes què passava al país. Reivindico que es continuïn escrivint, perquè, si no, serà difícil explicar la història d’aquí cent anys més.

Els grans impulsors de la xarxa de biblioteques populars van ser Enric Prat de la Riba, com a president de la Mancomunitat, i Eugeni d’Ors, que va idear el projecte. Però vostè també reivindica molt la figura de Jordi Rubió.

Eugeni d’Ors era molt especial, amb una bona dosi de narcisisme. Era molt admirat, va ser el pare del Noucentisme. Pe-

Cristina Calderer

rò qui va picar molta pedra va ser Jordi Rubió, que va rellevar Eugeni d’Ors el 1919. Ni tan sols quan van entrar els franquistes a Barcelona va abandonar la Biblioteca de Catalunya. Només en va marxar quan un funcionari vingut de Madrid li va exigir les claus. Era molt sistemàtic i va ser qui va organitzar tot el servei de biblioteques durant la Guerra Civil i els bibliobusos del front.

Per a aquestes dones tan independents i cultes, a qui els agradava llegir i es

queixaven quan les lectores demanaven novel·les roses, devia ser complicat sobreviure a totes les restriccions i censures del franquisme.

Van resistir. La seva guerra va ser pacífica i quotidiana. N’hi havia que col·locaven els llibres més adoctrinadors a l’últim prestatge o feien feina de formigueta i anaven donant llibres en català i convenent els lectors perquè els llegissin. Totes les bibliotecàries a qui he entrevistat són molt vocacionals, molt precises i metòdiques. §

Llibreria Claret us desitja una bona diada de Sant Jordi ben florida de llibres!

Podreu trobar totes les novetats de Sant Jordi a:

- La Llibreria Claret de 2/4 de 9 del matí a 2/4 de 10 del vespre (C. Roger de Llúria, 5 de Barcelona)
- I a les parades de:
 - Rambla Catalunya, 42 (a l'alçada de Consell de Cent)
 - Als jardins del Palau Robert (Passeig de Gràcia, 107)

Llibreria Claret

llibreria@claret.cat | www.claret.cat | 93 301 08 87

Una professió de futur

ERNEST ABADAL § DEGÀ DE LA FACULTAT DE BIBLIOTECOLOGIA I DOCUMENTACIÓ DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Tothom sap molt bé què fa un metge, un periodista o un advocat. En canvi hi ha dubtes sobre les funcions dels bibliotecaris, documentalistes, arxivers, gestors de documents, infonomistes, arquitectes de la informació o gestors de biblioteques digitals, que són alguns dels noms que s'utilitzen per designar els professionals de la informació i la documentació.

I això sorprèn perquè es tracta d'una professió amb llarga trajectòria al nostre país, ja que el 1915 la Mancomunitat de Catalunya va crear l'Escola de Bibliotecàries amb l'objectiu de formar les professionals que havien de dirigir les seves biblioteques populars. Durant aquests cent anys els bibliotecaris han evolucionat notablement, s'han adaptat als canvis tècnics i socials i han anat ampliant el seu àmbit professional i les seves funcions. Així, amb l'increment dels continguts informatius també van començar a atendre les necessitats d'audiències especialit-

zades per a les quals organitzaven documents de tota mena (revistes científiques, patents, informes tècnics, etc.) en biblioteques universitàries i serveis de documentació ubicats en empreses, mitjans de comunicació i centres de recerca. L'aparició de la informàtica va facilitar la creació i la gestió de bases de dades i la implantació de sistemes d'informació digital.

Més tard, a l'era d'internet i de la digitalització dels continguts els bibliotecaris s'han ocupat dels recursos en línia i s'han responsabilitzat de tasques relacionades amb la seva organització, posicionament, localització i difusió en pàgines web de tota mena. Amb denominacions diverses –gestors de continguts, *content curators*, *community managers*, experts en usabilitat, etc.–, aquests professionals es continuen ocupant de l'organització de tot tipus de documents i ofereixen múltiples serveis per atendre les necessitats d'informació dels usuaris. En un món en xarxa i saturat d'informació, aquestes funcions tenen més sentit que mai: es tracta de donar resposta a les necessitats d'organització i difusió de tot tipus d'informació. §

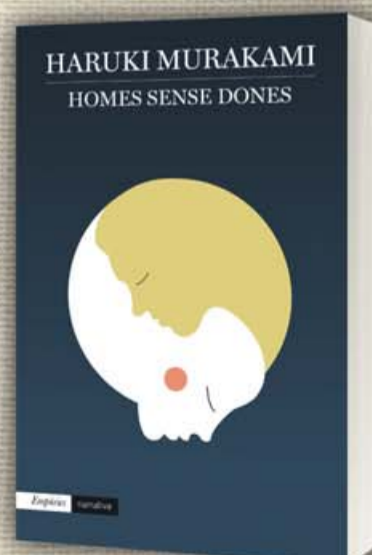
Bon Sant Jordi!

#viuSantJordi

 **ESQUERRA
REPUBLICANA**

Que el teu **Sant Jordi** s'ompli d'històries imprescindibles

BIBLIOTEQUES SINGULARS

BIBLIOTECA CARLES RAHOLA (GIRONA)

Mario Corea Arquitectura

Pepo Segura

ANTONI RIBAS TUR BARCELONA

La trajectòria de l'arquitecte Josep Llinàs (Castelló, 1945) es pot resseguir a través de les biblioteques que ha dissenyat. Des de mitjans dels anys 80 fins fa pocs anys n'ha projectat set, des de Vila-seca a Tarragona fins a la Jaume Fuster, al barri barceloní de Gràcia. A més de la quantitat, les biblioteques de Llinàs destaquen pels premis que han rebut: la Jaume Fuster i la que havia construït abans al mateix districte, la de la Vila de Gràcia, el van fer mereixedor de dos premis FAD.

La Biblioteca Vila de Gràcia, construïda entre el 2000 i el 2002, es va fer molt coneguda perquè la façana està bombada en diferents punts per esgarrapar una mica més d'espai en un entorn molt dens i, segons diu la memòria del projecte, "expressar la importància i l'excepcionalitat de l'ús de l'interior". Un altre detall que crida l'atenció de la Biblioteca Vila de Gràcia és el requitzell de lletres d'alfabets anteriors al romà que hi ha estampats al vestíbul, sorgits de la col·laboració de l'arquitecte amb especialistes. Aquest detall va ser la culminació d'un projecte d'entrada poc fàcil.

"El programa ideal d'una biblioteca és horitzontal, però el d'aquesta és vertical", subratlla l'arquitecte, que va tornar a bombar els murs de la residència d'avis del complex de Fort Pienc, que també inclou una biblioteca i un mercat. Una altra de les biblioteques més reconegudes recentment, la Joan Oliver, al barri de Sant Antoni, obra del despatx RCR, forma part d'un conjunt més ampli on també hi ha un casal d'avis i un jardí.

"El més important que ha de tenir una bona biblioteca és un espai on et trobis a gust –afirma Llinàs–. Ser en una biblioteca és com llegir a casa teva –afegeix–. El que té de bonic una biblioteca és que fas una activitat individual en públic. És un tema molt bonic per als arquitectes, perquè té una qualitat especial tant en l'escala domèstica com en la col·lectiva". L'altra gran base de la Biblioteca Jaume Fuster és la ubicació. "El més important va ser situar-la, escollir bé l'emplaçament. El fet d'estar situada en la part posterior del solar que hi havia ha permès conservar el millor de l'espai perquè tingui un ús públic com a plaça", diu l'arquitecte.

Nous usos de les biblioteques

El programa de les biblioteques dona un marge de llibertat als arquitectes que no existeix en altres equipaments amb circuits més marcats, com els hospitals. A més,

els usos han canviat en les últimes dècades. "Ja no són el que els arquitectes teníem al cap sinó el lloc on vas a buscar informació si has de fer un dinar especial un diumenge", recorda Llinàs.

La Biblioteca Joan Maragall, de David Baena i Toni Casamor, guardonada amb el premi Ciutat de Barcelona, és també una de les biblioteques més singulars de Barcelona. "Quan es parla d'edificis públics es pensa que tenen una forma convencional", diu David Baena. En canvi, aquesta és "la negació de l'edifici en la seva aparença convencional", explica l'arquitecte. "Està configurada per espais singulars i individualitzats. El fet de ser una biblioteca que està soterrada fa que les sales, d'escala humana, s'articulin a través d'uns patis per on entra la llum. A més, és una biblioteca que mira als patis, no mira al carrer, i això genera introversió", diu.

Baena i Casamor van competir amb deu despatxos més per dissenyar la Biblioteca Joan Maragall. Altra vegada, la relació amb el lloc va ser cabdal. "Està molt mediatitzada pel lloc. Els jardins on està situada envoltaven la casa pairal de la Vila Florida. El planejament preveia que una part d'aquests jardins havien de ser equipament públic. La idea de recuperar el jardí va sorgir perquè ens va semblar una pena prendre-li al barri; no podia ser, i el vam col·locar a la coberta.

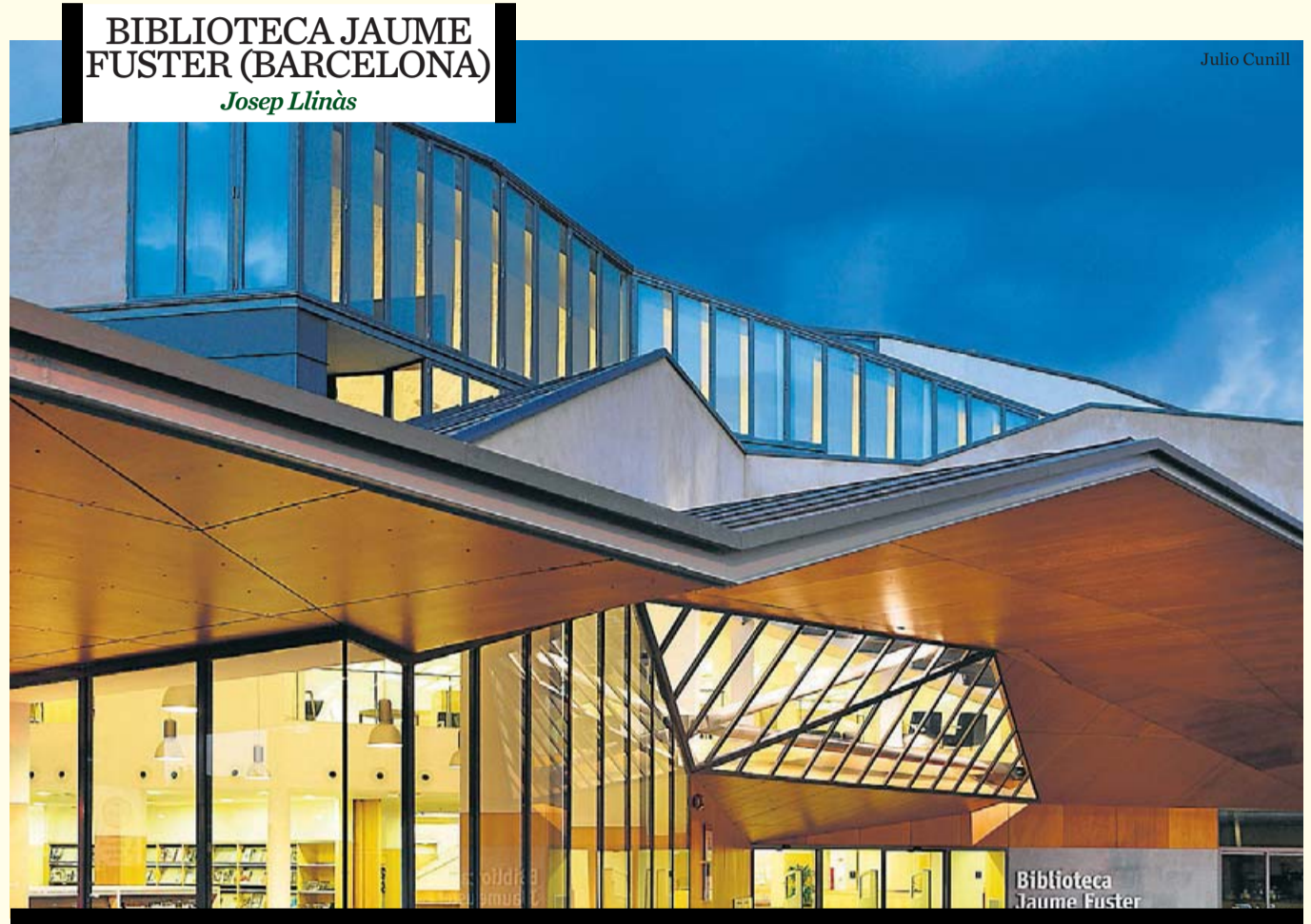
Ariel Ramírez

ARS

Els arquitectes catalans més destacats de les últimes dècades tenen com a mínim una biblioteca al seu currículum, un tipus d'edifici que els dona llibertat creativa

**BIBL. JOAN MARAGALI
(BARCELONA)**

Baena i Casamor Arquitectes

**BIBLIOTECA JAUME
FUSTER (BARCELONA)**

Josep Llinàs

Julio Cunill

Oscar Ferrer, cortesia de la Diputació de Barcelona

**BIBL. ENRIC MIRALLES
(PALAFOLLS)**

Enric Miralles i Benedetta Tagliabue

Vam intentar recuperar el màxim d'arbres i es van recuperar les grans catifes de verd que hi ha. Normalment no veiem les cobertes dels edificis, però en aquest cas sí. Tots els veïns que envolten la biblioteca la veuen i, per això, havia de ser un jardí", conclou Baena.

Enric Miralles (1955-2000) va portar al límit la relació d'un edifici amb l'entorn, enterrant la biblioteca que porta el seu nom dins del Parc de les Esplanes a Palafolls. Des que es va construir a la localitat la primera versió del Palau de Sant Jordi, d'Arata Isozaki, l'alcalde, Valentí Agustí, ha fet de l'arquitectura d'autor una de les seves senyes d'identitat i un motor de transformació. A la zona on hi ha la biblioteca abans hi havia habitatges i una depuradora autoconstruïts. "L'arquitecte que dirigia les obres del poliesportiu de Palafolls em va dir que havíem de fer un edifici amb Mira-

lles, que seria el millor arquitecte del món", recorda Agustí. La mort prematura de l'arquitecte i els problemes financers van marcar-ne la construcció, que va finalitzar, dirigida per l'arquitecte Benedetta Tagliabue, la vídua de Miralles, el 2007. "L'edifici no conserva cap record del caràcter institucional de les biblioteques", diu la memòria del projecte, en què també es pot llegir que Miralles va voler donar l'aparença "d'un laberint" a l'edifici.

Petites i grans biblioteques

"Hi ha gent a qui li costa trobar la porta", diu el director de l'equipament, Josep Maria Simon, que subratlla la quantitat de llum natural que entra dins les sales i com "els usuaris han trobat el seu lloc". A l'altre extrem d'aquesta idea de l'edifici com un refugi per estudiar i llegir, hi ha el gruix d'estudiants d'arquitectura d'arreu del món que

van a visitar-la, des de València fins al Japó. L'únic inconvenient de l'equipament és que, com que el tractat de la coberta és molt complex, hi ha aparegut alguna gotera. A més de l'edifici, Enric Miralles en va dissenyar el mobiliari. La sala custodia un dels tres únics exemplars de la taula Inestable, també dissenyada per Miralles, la peculiaritat de la qual és que es pot fragmentar de moltes maneres diferents.

Dels poc més de 600 m² de la biblioteca de Palafolls als més de 8.000 m² que té la flamant Biblioteca Pública de Girona Carles Rahola, obra de Mario Corea, Lluís Moran i Sebastian Guerrico. Al contrari que la de Miralles, la d'aquests arquitectes –la de dimensions més grans de la xarxa de biblioteques públiques– reclama el seu paper institucional. En aquest sentit, la rotunditat del volum és essencial: "Determina sense cap dubte el seu caràcter d'edifici públic i cívic, per diferenciar l'edifici del teixit d'habitatges que l'envolta", diu la memòria de l'edifici. Les façanes de vidre, a més, la converteixen en una gran llanterna urbana a les nits. §

A LA RECERCA DEL LLIBRE DESITJAT: pistes per desxifrar el sistema d'indexació

LLUÍS AGUSTÍ PROFESSOR DE LA
FACULTAT DE BIBLIOTECONOMIA I DOCUMENTACIÓ DE LA UB

Quan som en un supermercat trobem el que busquem a partir de l'aparença dels productes i sabem tot d'una si som davant de les verdures o les conserves. No cal llegir els rètols, una mirada als productes o una indicació serveix per orientar-nos: "És al quart passadís, a mà dreta..." i allà ja sabem trobar el que calgui. En una biblioteca no passa el mateix. Els llibres tots s'assemblen i el seu contingut no s'evidencia pel continent, llevat potser d'algunes tipologies de materials com els còmics o els llibres infantils. Si a més tenim desenes de milers de llibres en accés lliure, que l'usuari trobi de manera autònoma els materials es fa més difícil. Com es pot resoldre i proposar un sistema que sigui prou eficient perquè tothom trobi el que busca i que res no es perdi?

Aquesta preocupació és present des de fa molts segles, fins i tot abans que existissin els llibres, en temps dels rotlles. El primer que va resoldre el repte, i del qual es té memòria, va ser Calímac de Cirene, a la Biblioteca d'Alexandria. A Calímac se li atribueix la invenció dels primers catàlegs, al segle III aC, els *pinakes*, que dividien el coneixement en gèneres i seccions. Els autors s'organitzaven pel nom, ja que els cognoms són una invenció molt més tardana. La gran novetat dels *pinakes* era que categoritzava el saber i ordenava els materials.

A partir de Calímac, els bibliotecaris han mirat al llarg de la història d'organitzar els fons amb més o menys fortuna. Però el sistema de la major part de les biblioteques d'avui té l'origen en la classificació de Dewey (DC), fixada el 1876 pel bibliotecari nord-americà Melvil Dewey. Era un tipus peculiar que també va inventar els arxivadors verticals però que avui hauria tingut problemes amb les amistats i la justícia, segons el que deien els seus coneguts: era un perla. Avui dia la DC s'utilitza principalment en biblioteques públiques dels Estats Units, el Regne Unit, França, etc.

Ara bé, els bibliotecaris sempre han mostrat certes tendències trotskistes: cada vegada que s'estableix una norma internacional apareix una escissió, una adaptació. En aquest cas, de la DC es va fer una nova versió a principis de segle XX, la classificació decimal universal (CDU), una classificació arranjada per Paul Otlet i Henry Lafontaine. Aquests dos filantrops belgues volien catalogar tota la producció documental mundial des de Brussel·les i, entre altres mèrits, van inventar la fitxa de catàleg que tots coneixem i van concebre el funcionament d'internet quasi un segle abans de la seva invenció. La CDU s'ha traduït a més de quaranta llengües i ajuda en la classificació i l'organització de biblioteques públiques i universitàries d'arreu del món, entre les quals hi ha les catalanes i les espanyoles.

Aquest sistema classificatori distribueix el coneixement universal i organitza els llibres en les prestatgeries en deu grans categories temàtiques:

0. Obres generals

1. Filosofia
2. Religió
3. Ciències socials
4. (Actualment vacant)
5. Ciències pures i naturals
6. Ciències aplicades, medicina i tecnologia
7. Arts, espectacles i esports
8. Lingüística i literatura
9. Geografia i història

Cadascun d'aquests deu grups se subdivideix en classes menors. Els números de la classificació es poden subdividir tant com sigui necessari per permetre una major flexibilitat i incloure conceptes més específics o nous. Per exemple:

3. Ciències socials

34. Dret
342. Dret públic
- 342.8. Dret electoral

Això fa que els llibres es classifiquin sota números de diversa llargada (34; 342.8; 35...). Perquè aquesta organització de categories i subcategories tingui sentit, caldrà ordenar els llibres com si tinguessin un zero a l'esquerra, és a dir: 0,34, 0,3428, 0,35.

Els números de la classificació se solen completar amb les tres primeres lletres del cognom de l'autor. Per exemple, l'obra de Werner Fuld *Breve historia de los libros prohibidos* seria el 098 FUL. Les novel·les (N), les obres de teatre (T) i les de poesia (P) sovint se solen simplificar de diferent maneres segons les biblioteques, i en lloc d'un número que seria molt llarg s'usen grups:

N 833 Bla o bé N (Bla) Exi per a l'obra d'Artur Bladé 'L'exiliada'

T 841 Sha o bé T (Sha) Mac, per a 'Macbeth' de Shakespeare

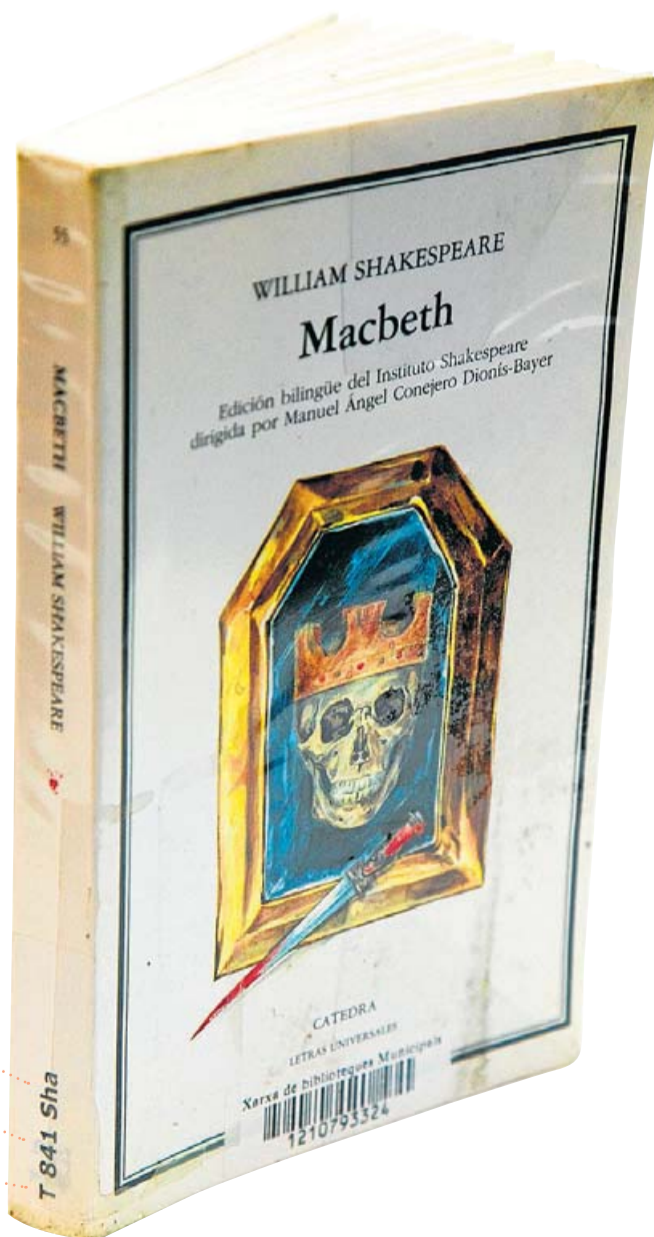
P 833 And o bé P (And) Can, per al poemari 'Cant temporal' de Vicent Andrés Estellés

Aquest grup alfanumèric s'anomena signatura o cota i és el que apareix en els registres del catàleg i n'indica la col·locació en les prestatgeries. Amb aquest sistema tindrem ordenats alfabèticament en la prestatgeria tots els autors sobre una matèria i serà més fàcil trobar l'obra que es busca.

Aquesta complexitat aparent té uns avantatges clars. En primer lloc, ajuda a l'ordenació en les prestatgeries per matèries: si no sabem quin llibre volem els tenim tots junts per àrees temàtiques. En segon lloc, porta a l'anomenada *serendipitat*: busquem un títol concret i al costat en trobem un de molt millor que no coneixíem. En tercer lloc, és flexible: sempre hi ha espai per a un document que arriba nou al fons. I, en quart lloc, és internacional: a tot arreu s'organitza de la mateixa manera, encara que sigui la primera vegada que som en una biblioteca sabrem on trobar les coses.

Hi ha més classificacions en el món: la de la Biblioteca del Congrés de Washington (LCC), la Colònada ideada per Ranganathan, la de Bliss, les decimals japonesa i coreana, la xinesa... La LCC és la més estesa en grans biblioteques dels Estats Units i fora, com ara la de la Universitat Pompeu Fabra. Aquesta és una classificació pràctica i ideal per a l'organització de grans fons. Va ser creada per Herbert Putnam a partir de l'organització d'un fons concret, la Biblioteca del Congrés, i no inventada a partir de l'abstracció, com les decimals.

I si heu arribat fins aquí i continueu sense aclarir-vos, no us amoïneu: sempre us quedaran els bibliotecaris. §

Sha
SHAKESPEARE

841
LITERATURA
ANGLESA

T
TEATRE

JORNADA
PORTES
OBERTES

ABRIL: 11 i 25
MAIG: 9 i 16
JUNY: 6
A les 11 hores

ELISAVA. Prova color 02/03/15 17:55

ELISAVA

Escola Superior de Disseny i Enginyeria de Barcelona
IMPROVING THE WORLD

UNLIMITED
CREATIVITY

GRAUS UNIVERSITARIS
MÀSTERS & POSTGRAUS
ESCOLA D'ESTIU
STUDY ABROAD

www.elisava.net

- DISSENY I ENGINYERIA
- DISSENY GRÀFIC I COMUNICACIÓ
- DISSENY DE PRODUCTE
- ESPAI I ARQUITECTURA
- DISSENY D'INTERACCIÓ
- DESIGN FOR FOOD
- ESTRATÈGIA I MANAGEMENT

Fundació Privada Elisava
Escola Universitària

Centre adscrit a la

INCENDIS, CRIMS I DESCOBERTES

Un recorregut per novel·les d'intriga, història i amor que tenen les biblioteques com a escenari

N. J. § BARCELONA

Entre les laberíntiques prestatgeries de les biblioteques també hi passen coses. Les lleixes polsegoses són guardianes de llibres, però alhora serveixen de font d'inspiració per a molts escriptors, alguns dels quals les han escollit com a escenari de les seves ficcions. Les obscures morts del monestir medieval més conegut d'Umberto Eco, per exemple, no tindrien sentit sense el paper que juga la biblioteca de la congregació. De fet, bona part de les investigacions i misteris d'*El nom de la rosa* (Destino/Lumen) comparteixen aquest lloc com a punt en comú, que Eco envolta d'una atmosfera sinistra i tenebrosa. L'exbibliotecari del monestir és un personatge peculiar en la història, en la qual els llibres tenen la clau de moltes incògnites.

També dins del gènere d'intriga, la biblioteca representa un espai de descobertes per a la protagonista de *L'historiador*, d'Elisabeth Kostova (Edicions 62 / Umbriel). Ella és la filla d'un diplomàtic sever que es passa la major part de la setmana fora de casa. Mentre el pare és en un dels seus viatges, la noia topa amb una carta estremidora i plena d'amenaques que, juntament amb un llibre misteriós, l'abocarà a una recerca sobre la figura de Dràcula. A partir d'aquí, la jove trepitjarà biblioteques d'arreu del món per resoldre enigmes que li revelaran fets sobre el passat de la seva família.

Donna Leon, una de les dames de la novel·la negra, va fer-se seu el robatori de la Biblioteca de Girolamini de Nàpols per convertir-lo en el tret de sortida d'una nova aventura del comissari Brunetti. Els fets reals van transcórrer entre el 2011 i el 2012, quan van desaparèixer exemplars de gran valor d'autors com Aristòtil, Descartes, Galileu i Maquiavel. A partir d'aquest delictes, Leon submergeix Brunetti en un cas similar a *Mort en*

tre línies (Edicions 62), que gira al voltant d'un professor inexistent que s'ha apropiat de diversos llibres –en realitat es tractava del director!–. Al comissari se li compliquen les coses quan un usuari de la biblioteca apareix assassinat i totes les pistes empenyen la investigació cap al mercat negre de títols antics.

Les biblioteques del passat

Les biblioteques també treuen el cap en algunes novel·les històriques, que inclouen aquests espais a l'hora de transformar el passat en ficció. És el cas de *La noia de la biblioteca*, de Núria Pradas (Columna/Planeta), un llibre ambientat a la Barcelona de principis del segle XX i encapçalat per una jove que decideix refugiar-se en la cultura per construir un futur millor. La noia serà de les primeres treballadores de la Biblioteca de Catalunya i s'encarregarà de les classificacions universals dels títols, el préstec primerenc i l'elaboració d'un fons amb els títols indispensables.

Antonio G. Iturbe, en canvi, posa el focus en un camp de concentració per parlar d'una biblioteca minúscula però perillosa a *La bibliotecària d'Auschwitz* (Columna). En un territori governat per l'horror i amb els llibres prohibits sota qualsevol concepte, un pres decideix impulsar una petita escola en un dels barracons del camp i una de les noies n'esdevé la bibliotecària. Només vuit títols conformen la seva biblioteca, però per a ella aquestes obres són un tresor que li recorda una època millor i alimenta l'esperança d'alliberar-se.

Amor entre lleixes

Ja sigui per la seva capacitat de reunir persones diverses o bé per l'encant romàntic que desperten els llibres, les biblioteques han esdevingut el teló de fons de nombroses històries d'amor a la ficció. Per als protagonistes de *La mujer del viajero en el tiempo*, d'Audrey Niffenegger (Grijalbo), aquest és un espai fonamental. La parella coincideix per primera vegada entre lleixes, tot i que ella ja coneix el seu futur marit. Això és així perquè l'home

pateix un problema genètic que el fa viatjar en el temps i que el va portar als dies d'infantesa de la seva futura esposa, malgrat que ell no ho recordi. El llibre, que es va convertir en un *bestseller*, combina ciència-ficció i romanticisme.

Niffenegger no és l'única que ha imaginat històries d'amor envoltades de llibres. A *En una sola persona* (Edicions 62 / Tusquets), John Irving fa coincidir el jove Bill Abbott amb una bibliotecària transsexual que li descobrirà joies literàries i alimentarà el gust per les bones novel·les. La seva relació també serà la porta d'entrada de l'adolescent a la bisexualitat i li mostrarà la part més fosca de la societat: el rebuig cap a les persones que no segueixen la pauta sexual majoritària.

Però les biblioteques també poden ser motiu de ruptura. Almenys per a Peter Kien, el protagonista de *Auto de fe* (Muchnick Editores) del premi Nobel Elias Canetti. Kien és un home tancat a la seva particular biblioteca (amb més de 25.000 llibres) que, conscient del seu enclostrament, opta per buscar una esposa que l'ajudi a cuidar els exemplars. L'erudit es casa amb una dona ignorant i disposada a qualsevol cosa per aconseguir diners, fins i tot vendre els llibres del seu marit. Quan Kien se n'adona, embogeix i s'immola cremant la biblioteca amb ell a dins.

Un oasi per fugir de la realitat

A *Kafka a la platja*, d'Haruki Murakami (Empúries/Tusquets), la biblioteca és un refugi per a Kafka Tamura, un jove que s'ha escapat de casa per continuar la seva educació de manera autodidacta. El noi va a parar a una biblioteca rural custodiada per una persona de doble sexualitat i una dona amb un passat enigmàtic. Kafka convertirà aquest espai en casa seva i anirà desgranant, a poc a poc, les històries dels personatges que l'acompanyen. En paral·lel, el noi viurà situacions plenes de surrealisme.

En clau fantàstica, Jorge Luis Borges va especular sobre l'existència d'un univers amb tots els llibres possibles, que ell anomenava la Biblioteca de Babel. El conte, que forma part del recull *Ficciones* (Destino), pren

el nom d'aquest espai per desenvolupar els pensaments de l'escriptor sobre el rol dels llibres a la vida. Aventurers, místics i inquisidors recorren els passadissos de la biblioteca, cadascun d'ells guiat per la seva pròpia motivació. El relat exposa la voluntat d'alguns personatges per desxifrar llibres en llengües estranyes i mostra la biblioteca com un espai laberíntic però carregat de sentit.

A Barcelona, Carlos Ruiz Zafón va transformar els baixos fons de la ciutat en una immensa biblioteca. Es tracta del Cementiri dels Llibres Oblidats, que l'autor va imaginar inspirant-se en el soterrani de l'antiga llibreria Canuda; un indret on es guarden tots els exemplars dels establiments que han tancat. El protagonista de *L'ombra del vent* hi va a parar amb el seu pare, que li deixa endur-se un llibre de la majestuosa biblioteca. Aquest títol transportarà el noi a una aventura de misteris, intrigues i amor. En un to radicalment diferent, Alan Benett acosta la lectura a la reina d'Anglaterra mitjançant el camió d'una biblioteca ambulant. Escrita en clau d'humor, *Una lectora poc corrent* (Empúries/Anagrama) explica com sa majestat coincideix amb el bibliotecari i s'enduu un llibre en préstec, una mica obligada per les circumstàncies. Aquesta trobada casual li obrirà les portes de la literatura i li canviarà la vida.

Ara bé, si un personatge il·lustra la passió pels llibres és la Matilda. Abans de fer cinc anys, la noieta ideada per Roald Dahl a *Matilda* (Estrella Polar / Anagrama) ja ha devorat les obres de nombrosos autors i és una usuària assídua de la biblioteca, on s'escapa cada vegada que els pares marxen de casa. El rebuig de la seva família als llibres contrasta amb la seva fam de saviesa, que només se sent compresa al costat de la senyoreta Honey, la mestra. La seva història, juntament amb moltes altres, és un homenatge a la font de coneixements i fantasies que amaguen els prestatges de les biblioteques. §

LOGITRAVEL.com

Paquets

Creuers

Circuits

Esquí

Vols

Hotels

Trens

Ferris

Costes

Oci

Aquesta primavera CREUERITZA'T

MEDITERRANI

DES DE **299€**

MOTXILLA
DE REGAL

sortides del 15/06 al 15/09

Costa

MERAVELLÓS MEDITERRANI
8 dies a bord del Costa Diadema
Sortides des de Barcelona

des de **499€**
Taxes incloses

PENSIÓ COMPLETA

DE L'ADRIÀTIC AL BÒSFOR
8 dies a bord del Costa NeoClassica
Sortides des de Venècia

des de **799€**
Taxes incloses

PENSIÓ COMPLETA - VOLS INCLUÏTS

pullmantur

BRISES DEL MEDITERRANI
8 dies a bord del Sovereign
Sortides des de Barcelona

des de **415€**
Taxes +190

TOT INCLÒS

SOL DE MITJANIT
8 dies a bord de l'Empress
Sortides des de Narvik (Noruega)

des de **999€**
Taxes +204

TOT INCLÒS

Royal Caribbean
INTERNATIONAL

FRANÇA I ITÀLIA
8 dies a bord de l'Allure of the Seas
Sortides des de Barcelona

des de **949€**
Taxes incloses

PREUS ESPECIALS PER A FAMÍLIES

GRÈCIA I MONTENEGRO
8 dies a bord del Splendour of the Seas
Sortides des de Venècia

des de **699€**
Taxes incloses

PREUS ESPECIALS PER A FAMÍLIES

NCL
NORWEGIAN
CRUISE LINE®

MEDITERRANI OCCIDENTAL
8 dies a bord del Norwegian Epic
Sortides des de Barcelona

des de **599€**
Taxes: +89€

PAQUET ESPECIAL DE BEGUDES GRATIS

Celestyal Cruises

4 ILLES GREGUES I TURQUIA
4 dies a bord del Celestyal Olympia
Sortides des d'Atenes (Grècia)

des de **186€**
Taxes: +79€

NENS GRATIS - PROPINES INCLOSES

PRINCESS CRUISES

CAPITALS BÀLTQUES
8 dies a bord del Regal Princess
Sortides des de Copenhaguen

des de **765€**
Taxes incloses

NAVIERA PREMIUM

Reserva les teves vacances a logitravel.com

INTRIGA

El nom de la rosa

UMBERTO ECO
Destino / Lumen

Intriga en una abadia benedictina que pateix un conjunt d'assassinats en sèrie.

13 títols amb les biblioteques com a escenari

CIÈNCIA-FICCIÓ

La mujer del viajero del tiempo

AUDREY NIEFFENGER
Grijalbo

Viatges en el temps de la mà d'un bibliotecari que té una malaltia genètica.

NARRATIVA

L'ombra del vent

CARLOS RUIZ ZAFÓN
Planeta

En una biblioteca amagada, un jove troba un llibre que li canviarà la vida.

HISTÒRIA

La noia de la biblioteca

NÚRIA PRADAS
Columna

Una noia de classe obrera lluita pel seu somni: treballar a la Biblioteca de Catalunya.

NARRATIVA

Kafka a la platja

HARUKI MURAKAMI
Empúries / Tusquets

Kafka Tamura s'escapa de casa i va a parar a una biblioteca rural que li farà de refugi.

HISTÒRIA

L'historiador

ELISABETH KOSTOVA
Edicions 62 / Umbriel

Una aventura al voltant de Dràcula que recorre biblioteques de tot el món.

HUMOR

Una lectora poc corrent

ALAN BENNETT
Empúries / Anagrama

La reina d'Anglaterra descobreix la literatura a través del camió d'una biblioteca ambulante.

HISTÒRIA

La bibliotecària d'Auschwitz

ANTONIO G. ITURBE
Columna / Planeta

En un camp de concentració, una presonera lluita per mantenir viva la seva biblioteca.

NARRATIVA

En una sola persona

JOHN IRVING
Edicions 62 / Tusquets

La descoberta sexual de Bill Abbott comença amb una bibliotecària transsexual.

FANTASIA

Ficciones

JORGE LUIS BORGES
Destino

Borges idea una biblioteca quasi infinita que s'erigeix com un laberint ple de secrets.

INTRIGA

Mort entre línies

DONNA LEON
Edicions 62

El comissari Brunetti investiga la desaparició d'un grup de llibres valuosos en una biblioteca italiana.

NARRATIVA

Auto de fe

ELIAS CANETTI
Muchnick Editores

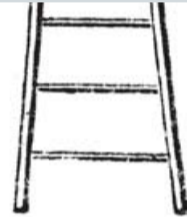
La història d'un amant de la literatura amb una biblioteca de 2.500 llibres que té un final tràgic.

NARRATIVA

Matilda

ROALD DAHL
Estrella Polar / Alfaguara

La Matilda és una lectora voraç que s'escapa a la biblioteca quan els seus pares la deixen sola a casa.

JORDI PUJOL,
LA GRAN FAMÍLIA
Maiol Roger

CÓRRER PER
PENSAR I SENTIR
Francesc Torralba

LES LLIÇONS
PERILLOSES
Alissa Nutting

REPARAR
ELS VIUS
Maylis de Kerangal

Les lliçons
perilloses
Alissa Nutting

Reparar els vius
Maylis de Kerangal

Llegeix Angle
aquest Sant Jordi

A^e Angle Editorial

Carrer Muntaner, 200, àtic 8a • 08036 BARCELONA
Tel. 93 363 08 23 • www.angleeditorial.com

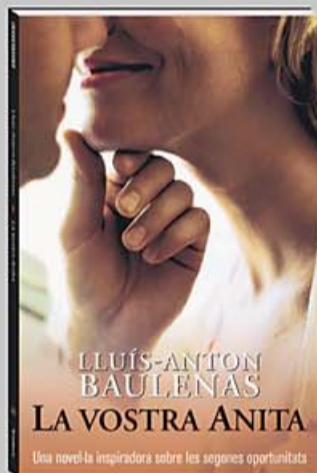
Per **Sant Jordi**, autors de qualitat i en català

www.bromera.com
edicions
bromera

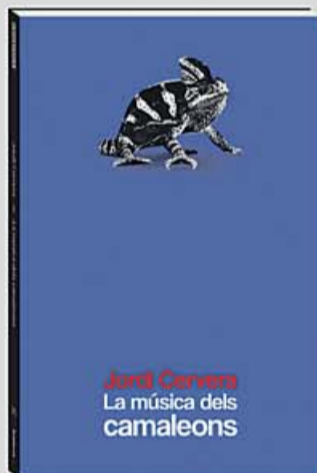
Una dona extraordinària, un geni emergent, una història irrepètible

11-12 h La Central (entre Mallorca i Provença)
12-13 h La Impossible (Rambla Catalunya amb Provença)
13-14 h Casa del Llibre (Passeig de Gràcia)
16-17 h Jaimes (València, 318)
17-18 h Fnac Triangle (Plaça Catalunya)
18-19 h Abacus (Rambla Catalunya amb Còrsega)
19-20 h Casa del Llibre (Rambla Catalunya)

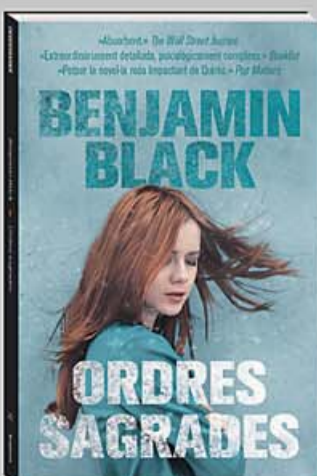
Una història inspiradora sobre les segones oportunitats

11-12 h La Central (entre Mallorca i Provença)
12-13 h La Impossible (Rambla Catalunya amb Provença)
13-14 h Jaimes (València, 318)
16-17 h Fnac Triangle (Plaça Catalunya)
18-19 h Llibreria Documenta (Pau Claris, 144)
19-20 h Casa del Llibre (Rambla Catalunya)

Una obscura trama criminal on les peces no encaixen

12-13 h La Impossible (Rambla Catalunya amb Provença)
13-14 h Fnac (Arenas)
16-17 h La Central (Moritz, Ronda Sant Antoni, 39)
18-19 h Negra y Criminal (c/ de la Sal, 5)
19-20 h Abacus (L'Illa Diagonal)

Una nova història protagonitzada per l'inimitable Quirke

11-12 h Negra y Criminal (c/ de la Sal, 5)
12-13 h LAIE
13-14 h Fnac Triangle (Plaça Catalunya)
17-18 h La Central (entre Mallorca i Provença)

Temples del saber, escenaris de destrucció

LES BIBLIOTEQUES AL CINEMA

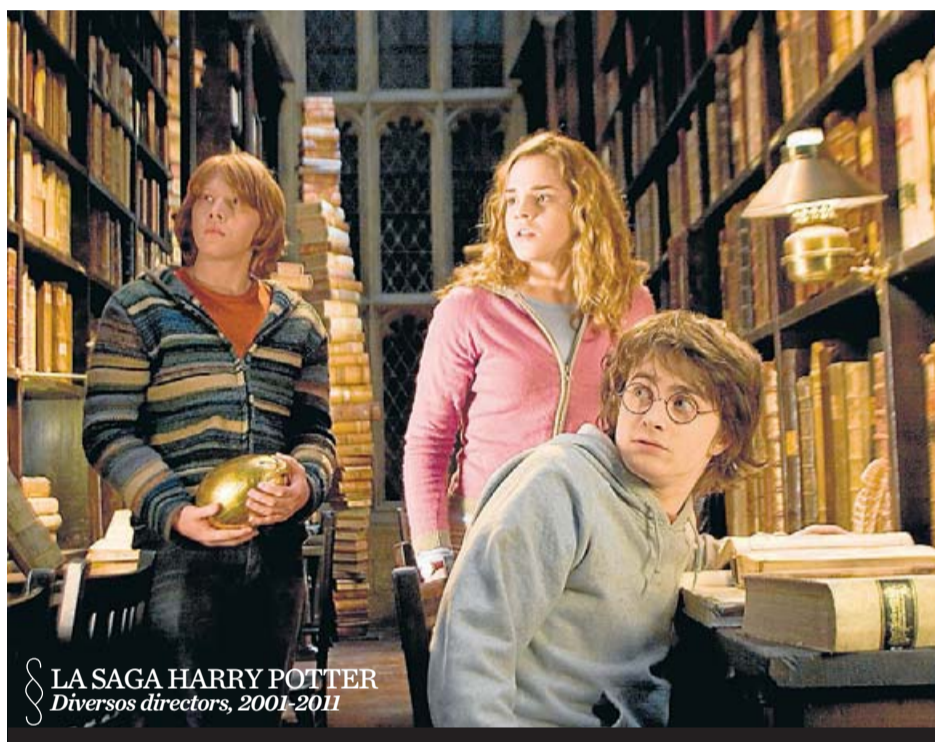

XAVI SERRA § BARCELONA

“El cinema és un camp de batalla”, deia Samuel Fuller a Jean-Paul Belmondo a *Pierrot Le Fou* (Jean-Luc Godard, 1965). La cèlebre resposta del director també s'aplica a les biblioteques. La possibilitat de subvertir la seva naturalesa d'espai de recolliment ha estimulat sempre la imaginació dels cineastes. Si el cinema és conflicte, drama i tensió, a la gran pantalla les biblioteques han de servir com a escenari per al caos i la disbauxa. Quantes vegades hem vist la matusseria d'un personatge quedar en evidència en una biblioteca? ¿O fileres de prestatgeries caure a terra com fitxes de dòmino? Stephen Sommers va portar a l'extrem aquest gag a *La mòmia* (1999), fent que una Rachel Weisz més aviat maldestra provoqués una destrossa còmica a una biblioteca en una escena digna de Jerry Lewis d'*El grum* (1960).

La ciència-ficció tampoc ha deixat passar el potencial icònic d'una biblioteca arrasada com a símbol de l'esfondrament de la civilització. A la faula futurista i distòpica *Oblivion* (Joseph Kosinski, 2013), Tom Cruise topa amb les ruïnes del que, abans d'una invasió alienígena, havia sigut l'emblemàtica Biblioteca Pública de Nova York, que per cert també apareix congelada a l'apocalíptica *El dia de demà* (2004), amb la qual el rei del cinema de catàstrofes, Roland Emmerich, volia advertir l'espectador de les conseqüències més terrífiques del canvi climàtic.

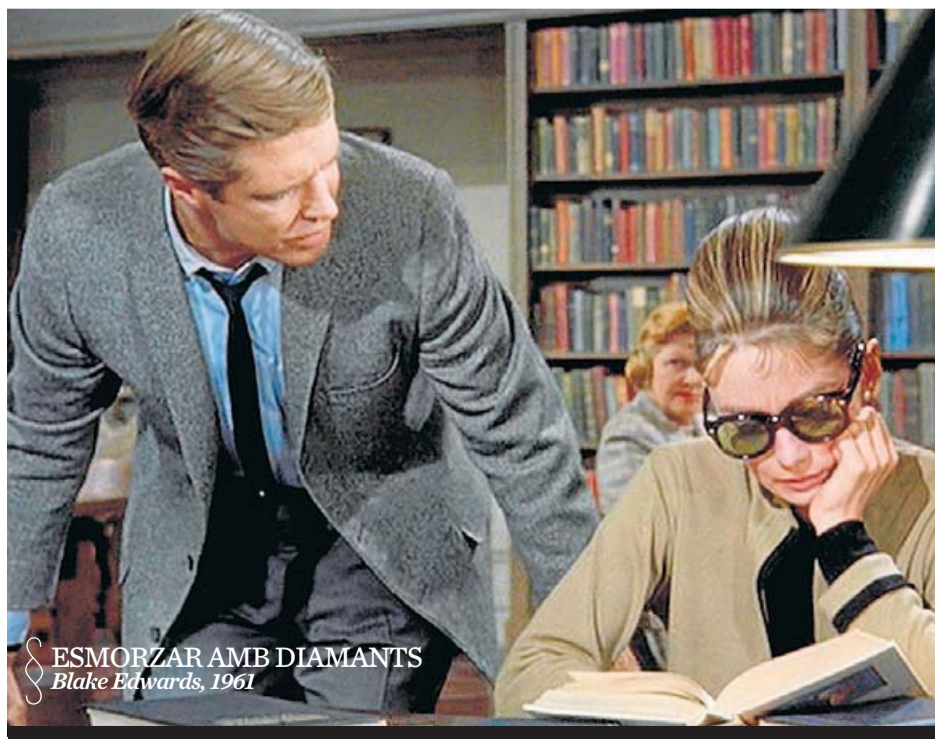
La Biblioteca Pública de Nova York torna a ser l'escenari d'una seqüència que uneix cinema fantàstic i biblioteques: l'escena inicial de *Caçafantasmes* (Ivan Reitman, 1984) en què el doctor Venkman (Bill Murray) i companyia contacten amb el fantasma d'una bibliotecària i acaben fugint cames ajudeu-me. Aquesta mateixa biblioteca –la més popular del cinema, definitivament– torna a aparèixer a *Esmorzar amb diamants* (Blake Edwards, 1961). Entre llibres i usuaris, George Peppard professa el seu amor a una Audrey Hepburn que no sembla inclinada a deixar que el romanticisme arruïni el seu pla d'exampar un marit milionari. Però, tornant al cinema fantàstic, la biblioteca més ex-

§ LA SAGA HARRY POTTER
Diversos directors, 2001-2011

§ EL CLUB DELS CINC
John Hughes, 1985

§ ESMORZAR AMB DIAMANTS
Blake Edwards, 1961

traordinària del cinema potser és la de Hogwarts, l'acadèmia de màgia de la saga *Harry Potter*. Els llibres estan protegits per encanteris; alguns fins i tot tenen males puces i escridassen els estudiants que gosen obrir-los sense permís del professor. De nit està custodiada per Filch i el seu gat, i de dia, per la bibliotecària, la senyora Pince, que no apareix a les pel·lícules. Tampoc és que tingui gaire feina: els volums consultats tornen al seu lloc a les prestatgeries de manera màgica.

El lloc clau per resoldre misteris

En el gènere de la intriga, les biblioteques també han jugat un paper important per resoldre misteris. Regirant els llibres d'una biblioteca ha aparegut sovint la pista definitiva per resoldre un crim o desvelar un enigma. ¿On busca el detectiu Somerset (Morgan Freeman) de *Seven* (David Fincher, 1995) informació sobre l'assassí en sèrie que s'inspira en els set pecats capitals per als seus crims? A les biblioteques. I precisament els hàbits de lectura del psicòpata són el que posa els detectius sobre la pista. En la cruïlla entre intriga criminal i biblioteques no pot faltar la de l'abadia on Sean Connery investiga els assassinats d'*El nom de la rosa* (1986), l'adaptació que fa Jean-Jacques Annaud a partir de la novel·la d'Umberto Eco. Les lleixes atapeïdes de llibres polsegosos no només contempen els cadàvers dels monjos assassinats, sinó que amaguen el mòbil dels crims.

El subgènere del cinema de presons també és ric en biblioteques. La figura del presidiari que arrossega un carretó ple de llibres davant les cel·les és un clàssic del cinema carcerari. A *Cadena perpètua* (Frank Darabont, 1994), Andrew Dufresne (Tim Robbins) plantava cara a la burocràcia penitenciària fins que aixecava gairebé del no-res la biblioteca de la presó on complia condemna. Però les biblioteques no sempre són finestres a la llibertat, sinó que també poden funcionar com a presons. A *El club dels cinc* (John Hughes, 1985), cinc estudiants són castigats a passar un disset dies tancats a la biblioteca del seu institut. A mesura que transcorren les hores descobriran que no són tan dife-

§ CONTINUA A LA PÀGINA SEGÜENT

PEDRALBES CENTRE SHOPPING

VIU UN SANT JORDI DE PEL·LÍCULA

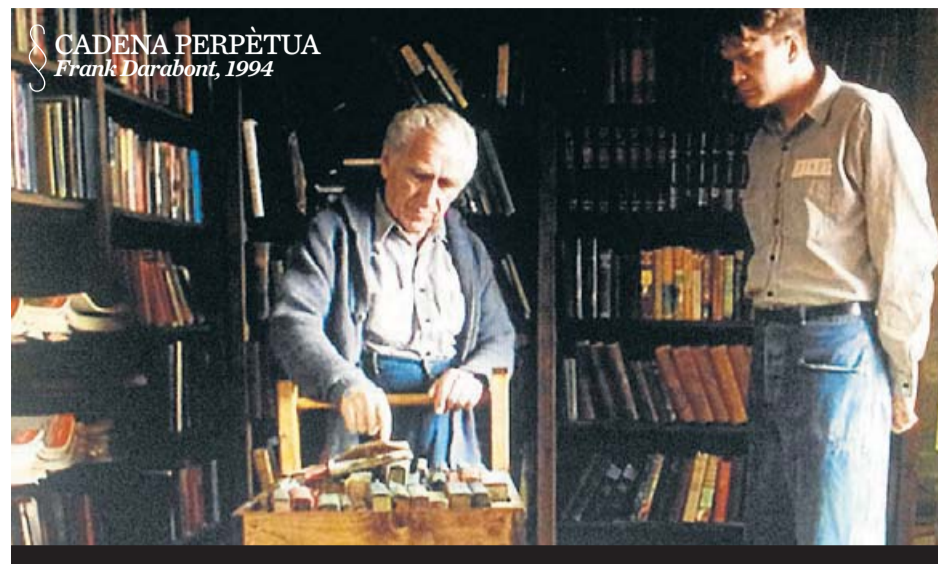

*Et regalem 2 entrades pel cinema**

*Celebrem el dia de Sant Jordi regalant entrades pels cinemes Cinesa durant tot el dia. Vàlid de dilluns a divendres, per qualsevol pel·lícula i sessió. Fins exhaurir existències. A RECOLLIR A LA LLIBRERIA DE PEDRALBES CENTRE (Planta -2, local 01)

Av. Diagonal, 609-615, Barcelona | www.pedralbescentre.com

rents com pensen i forjaran un vincle del qual la biblioteca és testimoni mut.

El club dels cinc inclou un muntatge musical dels protagonistes ballant a la biblioteca que tindria el seu precedent més llunyà en el número *Marion the librarian* del musical *Viure d'il·lusió* (Morton DaCosta, 1962). “Senyora bibliotecària, què puc fer, estimada, perquè em facis cas; t’estimo amb bogeria, senyora bibliotecària”, canta un entanador Robert Preston a la bibliotecària Shirley Jones, que encarna l’arquetip de la professió més cultivat pel cinema: la bibliotecària impol·luta, reprimida, impermeable a l’alegria i amb els cabells sempre lligats en un monyo.

En les últimes dècades el cinema ha trencat aquest estereotip més d’un cop. Un exemple seria la ja esmentada Rachel Weisz de *La mòmia*, bibliotecària i aventurera; però el més radical és el de

**El cinema
ha trencat
l'estereotip de
la bibliotecària
reprimida i
impermeable
a l'alegria**

la protagonista de l’orgia *gore* *Chainsaw Sally* (Jimmy Burrell, 2004), una bibliotecària expeditiva que soluciona a cop de serra mecànica els problemes d’ordre a la biblioteca i els retards a l’hora de retornar llibres en préstec. La televisió també ha contribuït a reinventar la figura del bibliotecari amb la sèrie de culte *Buffy, la caçavampirs*, en què el bibliotecari de l’institut exerceix també el paper de guia de l’heroïna protagonista en la lluita contra els monstres que assolen Sunnydale cada dos per tres. Una altra sèrie, *The librarians*, directament converteix els bibliotecaris en els herois de la funció, membres d’una organització secreta centenària que s’amaga darrere dels murs –esclar– de la Biblioteca Pública de Nova York i es dediquen a combatre fenòmens sobrenaturals.

Capítol a part mereix *Party girl* (Daisy von Scherler, 1995), la quinta essèn-

cia de la comèdia bibliotecària. La musa *indie* dels noranta Parker Posey hi interpreta la desvergonyida Mary, una noia addicta a les festes i als clubs nocturns que experimenta una crisi vital quan descobreix que la seva veritable vocació és ser bibliotecària i comença a catalogar compulsivament els discos i la roba dels seus amics amb el seu nou Sant Grial: els sistema duodecimal. Per cert, *Party girl* inclou una petita escena de sexe entre prestatgeries de llibres, una pràctica lúbrica –el sexe bibliotecari– que també duen a terme amb fruïció Kyra Sedgwick a *Loverboy* (Kevin Bacon, 2006) i els protagonistes d’*Expiació* (Joe Wright, 2007), James McAvoy i Keira Knightley. I, tanmateix, cal concloure que el cinema encara no ha aprofundit prou en les possibilitats eròtiques de les biblioteques. Cineastes, queda molt camí per recórrer. §

Per Sant Jordi, no et quedis sense el teu llibre!

CONSULTA ELS PUNTS DE SIGNATURA I EL 23 D'ABRIL, TROBA ELS NOSTRES AUTORS.

ara LLIBRES

AMS TER DAM ARA LLIBRES

www.arallibres.cat
facebook.com/arallibres
facebook.com/AmsterdamLlibres
twitter.com/arallibres

MERCAT DE LES FLORS

DANSA I MOVIMENT

JÉRÔME BEL

THE SHOW MUST GO ON

Del 8 al 10 de maig

Un espectacle emblemàtic en una versió amb intèrprets locals.

© Mussacchio Lantello

Venda d'entrades a: www.mercatflors.cat

CONSORCI FORMAT PER

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

AMB EL SUPORT DE

376
biblioteques

11
bibliobusos*

*Tenen parada a 137 municipis

Les biblioteques en xifres

13.918.716
volums

LLEIDA

39

biblioteques

2

bibliobusos

GIRONA

58

biblioteques

BARCELONA

228

biblioteques

9

bibliobusos

TARRAGONA

51

biblioteques

Catalunya té 940 municipis

277

municipis amb biblioteca

(91,2% de la població)

415

municipis amb servei bibliotecari

(93,6% de la població)

24.818.111
visites presencials

16.352.041
préstecs

Els més prestats el 2014

FICCIÓ EN CATALÀ

- *Les dones de la Principal / Lluís Llach
- *Quan en dèiem xampany / Rafel Nadal
- *L'estiu que comença / Sílvia Soler
- *Jo confesso / Jaume Cabré

NO-FICCIÓ EN CATALÀ

- *Pica-pica: 15 menús per menjar amb els dits / Toni Monné; fotografia, Xabier Mendiola
- *Les ulleres de la felicitat: descobreix la teva fortalesa emocional / Rafael Santandreu
- *Llengua catalana. Intermedi [Certificat de nivell intermedi de català B] / Salvador Comelles
- *Sardenya des de l'Alguer i Càller / Marc Planas

FICCIÓ EN CASTELLÀ

- *Ofrenda a la tormenta / Dolores Redondo
- *El juego de Ripper / Isabel Allende
- *Victus. Barcelona 1714 / Albert Sánchez Piñol
- *El tiempo entre costuras / María Dueñas

NO-FICCIÓ EN CASTELLÀ

- *Diez veces siete: una chica de barrio nunca se rinde / Maruja Torres
- *El secreto / Rhonda Byrne
- *Francés 2: curso completo de autoaprendizaje. Nivel intermedio-avanzado
- *Essential grammar in use = Gramática básica de la lengua inglesa: con respuestas / Raymond Murphy

117.998.509 €

pressupost total de la xarxa de biblioteques públiques (2013)

17.020.625 Generalitat

65.298.891 ajuntaments

35.678.993 diputacions

del pressupost es van destinar

8.228.110 €

a l'adquisició de fons el 2013

1.834.500 Generalitat

1.980.549 ajuntaments

4.413.061 diputacions

991.631
llibres

247.781
fons sonor

327.010
fons audiovisual

3.860
treballadors

1.512
bibliotecaris

1.534
auxiliars tècnics

814
altres

4.891
ordinadors
d'ús públic

5.675.099
sessions d'internet

65.250
activitats organitzades

340.000
metres quadrats de biblioteques

3.535.043
usuaris

Usuari tipus:
dona d'entre 18 i 24 anys amb
estudis secundaris o cursant
estudis universitaris que viu en
una ciutat d'entre 50.000 i
150.000 habitants

Font: Enquesta Biennial de Biblioteques de l'INE amb dades del 2012

LES 10 BIBLIOTEQUES MÉS ESPECTACULARS DEL MÓN

ROSA MOLINA § BIBLIOTECÀRIA I AUTORA DEL BLOG 'LIBRARIES OF THE WORLD'

Diliff / Wikipedia

BIBLIOTECA PÚBLICA DE NOVA YORK Nova York (EUA)

Situada al carrer 42, al cor de Manhattan, és la biblioteca més cinematogràfica. L'edifici neoclàssic que l'acull, dissenyat per l'estudi d'arquitectura Carrère and Hastings i inaugurat el 1911, ha sigut escenari de pel·lícules com *Els caçafantemes* o *El dia de demà*. A més, és un dels llocs preferits de la seductora Holly Golightly, la protagonista de la novel·la *Esmorzar al Tiffany's*, de Truman Capote. Per cert, els dos lleons de marbre que hi ha a la façana principal tenen nom: Patience i Fortitude.

Optium / Wikipedia

BIBLIOTECA REIAL DE DINAMARCA Copenhaguen (Dinamarca)

La història de la Biblioteca Reial de Dinamarca va començar el 1648, quan va ser fundada pel rei Ferran III. L'ampliació de l'espai el 1999 va implicar la construcció d'un espectacular edifici adjacent en forma de monòlit anomenat El Diamant Negre. La biblioteca va patir un terrible robatori: del 1960 al 1970 un dels bibliotecaris que hi treballava es va endur a casa 3.000 llibres. El delicte es va descobrir després de la mort del treballador, quan la seva família va intentar vendre els documents en una subhasta.

BRITISH LIBRARY Londres (Gran Bretanya)

Dos exemplars de la Bíblia de Gutenberg, el bloc de notes de Leonardo da Vinci, el document sobre budisme hindú *Diamond sutra* (considerat el llibre imprès més antic del món), enregistraments sonors amb les veus de Winston Churchill i Arthur Conan Doyle, etc. Aquests són alguns dels tresors que es poden trobar a la biblioteca més gran del món pel que fa al nombre de documents catalogats. La seva història es remunta a fa més de 260 anys. Un equip de 2.000 persones treballa en aquesta emblemàtica institució.

Osmenda / Wikipedia

BIBLIOTECA D'ALEXANDRIA Alexandria (Egipte)

Inaugurat a finals de l'any 2002, aquest espai pretén recollir l'esplendor de la històrica biblioteca desapareguda. A part de l'edifici principal, el complex cultural aplega, entre altres zones, sis biblioteques especialitzades, quatre museus i un planetari. Destaquen la secció dedicada als premis Nobel, que recull treballs dels guardonats, i la gran presència de documents en francès, fruit d'una donació de la Biblioteca Nacional de França. La majoria de llengües del món són presents als relleus de la façana de l'edifici.

Hadji / Wikipedia

BIBLIOTECA PÚBLICA BEITOU Taipei (Xina)

Aquest equipament és l'exemple perfecte de biblioteca ecològica: situada al bell mig d'un exuberant parc del nord de Taipei, disposa d'un edifici de dues plantes 100% sostenibles. La Biblioteca Pública Beitou es va inaugurar el 2006 i està feta sobretot de fusta. L'energia que s'hi consumeix prové principalment de les plaques solars de la teulada. L'aigua de pluja (molt abundant en aquest país) es recull i s'utilitza per omplir les cisternes dels lavabos i per regar les plantes.

BIBLIOTECA APOSTÓLICA VATICANA Ciutat del Vaticà

Hi ha proves de l'existència de l'*Scrinium* de l'Església romana, que funcionava com a arxiu i biblioteca des del segle IV. Actualment el Vaticà guarda els documents a la Biblioteca Apostòlica Vaticana, on hi ha 180.000 manuscrits, 1.600.000 llibres impresos i uns 8.600 incunables. També guarda el *Codex Vaticanus*, el manuscrit complet més antic de la Bíblia que es coneix. El càrrec de bibliotecari s'exerceix en paral·lel amb el d'arxiver de l'Arxiu Secret del Vaticà.

LA INCREÏBLE AVENTURA DE LLEGIR

AVUI
23 D' ABRIL

SANT JORDI
DIA DEL LLIBRE I LA ROSA

10%

DE DESCOMPTE
A LA NOSTRA
LLIBRERIA

Llegir és somiar, imaginar, descobrir nous móns, ser a molts llocs sense moure't d'on siguis. Cada cop que passes la pàgina d'un llibre, vius fantasies úniques, sents emocions desconegudes i coneixes personatges extraordinaris. Si vols aventures a la teva vida, llegeix.

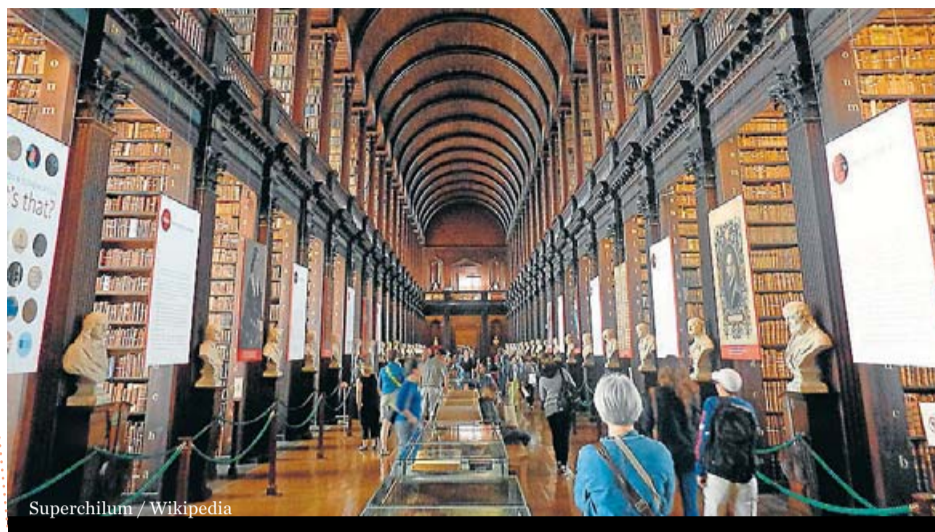
El Corte Inglés

compra en línia
elcorteingles.es

TRINITY COLLEGE OLD LIBRARY *Dublín (Irlanda)*

La sala principal d'aquesta biblioteca dublinesa es pot visitar conjuntament amb l'exposició del Llibre de Kells, un manuscrit amb bellíssimes il·lustracions que data aproximadament de l'any 800 i que conté els quatre evangelis escrits en llatí. També val la pena veure la Long Room, una sala de 64 metres de llarg amb uns 200.000 documents de gran valor. Al costat de les magnífiques prestatgeries de fusta, s'arreglaren bustos de marbre d'escriptors, filòsofs i personalitats relacionades amb el Trinity College.

Superchilum / Wikipedia

BIBLIOTECA UMIMIRAI *Kanazawa (Japó)*

L'estudi d'arquitectura de Tòquio Coelacanth va dissenyar la Biblioteca Umi-mirai de Kanazawa, que destaca per la seva espectacularitat. L'equipament va inaugurar-se l'estiu del 2011 i consta d'un edifici amb la forma d'una gran caixa perforada amb finestres que s'assemblen als ulls de bou dels vaixells. Un sistema de calefacció de terra radiant, així com les obertures de ventilació natural del sostre, regulen la climatització. A més, utilitza prestatgeries compactes per dotar de més espai per a la lectura.

BIBLIOTECA PÚBLICA DE SEATTLE *Seattle (EUA)*

L'impressionant edifici de 34.000 metres quadrats que acull la Biblioteca Pública de Seattle és obra del cèlebre arquitecte holandès Rem Koolhaas i es va inaugurar el 2004. La seva façana combina el vidre i l'acer. L'interior està concebut com una estructura de caixes superposades. Amb la quantitat d'acer que es va utilitzar en la construcció es podrien aixecar vint estàtues de la Llibertat. Bill Gates va ser una de les personalitats que va donar fons per a les obres de l'edifici, per això l'auditori de la biblioteca té el nom de Microsoft.

Boback / Wikipedia

Gwoif / Wikipedia

BIBLIOTECA JOSÉ VASCONCELOS *Ciutat de Mèxic (Mèxic)*

Aquesta biblioteca lluminosa i avantguardista és una de les més importants de l'Amèrica Llatina. Va ser dissenyada per l'arquitecte mexicà Albert Kalach, que va utilitzar diversos materials per construir-la: acer, ciment, marbre, vidre i fusta. El més icònic del recinte és una escultura de la planta principal que es va elaborar a partir de l'estructura òssia d'una balena. La Biblioteca José Vasconcelos es va inaugurar amb presses el 2006 i això va provocar que hagués de tancar al cap de poc temps per problemes estructurals.

DAGOLL D'460M ANYS

May 100

Un musical ple d'emocions

TEATRE VICTÒRIA

ÚLTIMES 5 SETMANES!

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Ajuntament de Barcelona

LA VANGUARDIA

M 90 anys

Estrella D'Or

teatrevictoria.com
VENDA ENTRADES

ticketmaster.es

teatregoya GRUP FOCUS
 direcció: josep maria pou

A PARTIR DEL 8 DE MAIG

GUIAPOS & POBRES

E L M U S I C A L

de Xavier Torras i Toni Martin

amb Ivan Labanda, Elena Gadel, Mariona Castillo, Muntsa Rius,
 Frank Capdet, Xavi Duch, Jorge Velasco, Gracia Fernández

És una producció de Hold On Company

PATROCINADOR

Juvé & Camps

INSTITUCIONS

Generalitat de Catalunya
 Departament de Cultura

TR3SC

3

el Periódico

COL-LABORA

Vine en grup!

PROMENTRADA
 93 309 70 04
 promentrada.com

BUTACA ORO
 .com

entrades
 www.teatregoya.cat

EL REPTA DE LA BIBLIOTECA

com a agent de

educador i prescriptor, intermediadors entre grans volums d'informació i el coneixement racional que ens ha de permetre interpretar el món com un puntal de la inclusió social.

Crear sinergies i aportar valor social

La biblioteca pública al nostre territori, gràcies al desplegament de la xarxa de biblioteques municipals, s'ha consolidat en els últims 25 anys com el principal servei cultural de proximitat, normalment a un màxim de 30 minuts de casa; un servei centrat en les persones, obert a tota la ciutadania i que manté la col·laboració transversal amb els altres agents de la comunitat. És essencial per crear sinergies que ajuden a construir identitat individual i col·lectiva i aporten valor social a l'entorn.

Per adaptar-se al canvi ha calgut integrar una oferta cada vegada més àmplia de documents, formats i serveis, i fer que la tecnologia i la metodologia de treball donessin resposta a les necessitats de la societat. Les biblioteques han de ser espais en què es faciliti l'experiència vital que suposa la lectura i l'aprenentatge, on puguem anar a llegir, escoltar música o veure una pel·lícula de manera confortable, sols o en família. Però també hi hem de poder anar per fer una consulta o un préstec puntual o bé a estudiar en silenci, assistir a una conferència, un espectacle de narració, un taller d'alfabetització digital, o participar en un club de lectura.

La biblioteca ha de ser un espai generador de coneixement, un lloc d'autoaprenentatge en què sigui clau compartir. Per això una de les funcions és mantenir de manera equilibrada els fons documentals, diversos i de qualitat, fruit de la selecció dels professionals, i donar el sentit de col·lecció que per exemple no podem trobar a inter-

temps lliure dedicat a activitats culturals comunitàries), l'accés immediat a la informació, la diversitat d'interessos i la multiculturalitat.

Tal com diu Eduard Miralles, president de la Fundació Interarts, les biblioteques, com la resta d'equipaments culturals, han passat per tres estadis evolutius clars: la primera generació correspon als espais "contenedor", pensats per emmagatzemar patrimoni material (biblioteques, museus, arxius) o immaterial (conservatoris). Al llarg de la segona meitat del segle XX els centres culturals, espais paradigmàtics de les polítiques de democratització de la cultura, han sigut espais inequívocament "aparador", amb vocació de propiciar diàleg entre la creació i la ciutadania. En l'actualitat assistim a la proliferació de nous "espais obrador", orientats a la producció material, a la creació, on fer possible l'experiència. Lluny de la

imatge obsoleta de la biblioteca santuari o custodi, les biblioteques han evolucionat cap a espais comuns de relació i de suport a l'aprenentatge al llarg de la vida, socialitzadors de la cultura i garantia d'accés a la lectura i el coneixement. Les biblioteques ajuden a construir i enfortir l'esfera pública, i contribueixen al procés d'autoaprenentatge donant suport a la formació i facilitant la inserció al món laboral. També participen en la construcció de les regles de convivència que beneficien el conjunt de la comunitat: són espais no excloents, llocs segurs de foment de la diversitat en què la comunitat participa de manera racional i conscient en la construcció d'una societat i una ciutadania democràtica. El desafiament de futur és continuar treballant de manera transversal amb la resta d'agents locals i amb la implicació dels mateixos usuaris per ser al cor de la comunitat.

La biblioteca no només ha de continuar garantint l'accés fiable a les fonts d'informació, presencialment o virtualment, sinó que ha de donar suport al desenvolupament d'habilitats i de continguts per fer front als canvis accelerats que vivim. Els professionals de les biblioteques tenim el futur assegurat com a agents socials, amb un rol

FERRAN BURGUILLOS DIRECTOR
DE LES BIBLIOTEQUES MUNICIPALS DE SABADELL

Un dels desafiaments que els bibliotecaris tenim al davant és consolidar un model de servei de biblioteca en constant transformació. Està fortament marcat per l'increment en l'ús de la tecnologia en una conjuntura global que ha de respondre a una situació de canvis profunds i d'incerteses socials i econòmiques. Una societat en constant evolució que en les últimes dècades s'ha caracteritzat pels canvis en el consum cultural (increment de l'accés a la cultura en diferit, en detriment del

vertebració social

Les biblioteques han de ser llocs d'autoaprenentatge en què sigui clau compartir

Cal saber donar resposta a necessitats més diverses per mitjà de serveis específics

net. Una altra funció derivada de l'evolució del servei en les últimes dècades ha sigut contribuir a superar la fractura digital i la fractura social, com també garantir el valor de la privacitat i l'accés a la informació respectant la legislació en matèria de drets d'autor. Aproximadament un 25% de la població dels països occidentals no utilitza internet i hi ha diferències dramàtiques segons l'edat. La discapacitat continua sent font d'exclusió digital i social. La biblioteca ha de facilitar

l'aprenentatge dinàmic: l'alfabetització digital i informacional (en l'ús dels recursos d'informació) és clau per superar aquesta fractura.

La descentralització, el treball en xarxa i l'avaluació del servei també han tingut un impacte clar en l'evolució de l'estructuració i la millora del sector bibliotecari en els últims anys. L'establiment d'aliances i la cooperació com a sistema de treball han fet avançar les grans xarxes de biblioteques, però també i especialment les biblioteques petites i els equips de treball. Finalment hem de saber donar resposta a necessitats cada vegada més diverses per mitjà de serveis específics; una resposta més personalitzada i no tan col·lectiva. Per això és essencial millo-

rar el coneixement de les comunitats d'usuaris i la seva segmentació: analitzar-ne els trets característics i les dades transaccionals. La tecnologia té el potencial de proporcionar més personalització dels serveis als diversos estils de vida, alhora que facilita els canals més eficients i rendibles d'accés.

Un lloc per crear i aprendre

La biblioteca ha de ser un espai d'inspiració i descobriment que garanteixi de manera universal l'accés a la informació i a la cultura. Però també ha de ser un espai de creació i d'aprenentatge dinàmic –el lloc on s'aprèn el que es necessita, on s'aprèn fent–, un espai d'activitat i experiència cultural, i un escenari de sociabilitat i cohesió social en diferents formats híbrids. A més, ha de facilitar el desenvolupament individual i col·lectiu. A través d'aquestes funcions la biblioteca ha de crear un marc atractiu en què la gent gaudeixi de la seva estada. I per tenir biblioteques adaptades a la realitat més immediata cal obrir-les a la participació i a la implicació de la comunitat.

La biblioteca no té només un valor instrumental. És un lloc físic però no només físic, és insubstituïble com a lloc comú. En un context de crisi com l'actual, reduir o eliminar el pressupost del servei de biblioteca fins a ofegarla, com ha passat en alguns casos, és destruir passat i present, negar el futur de la societat. No només pel que representa d'accés als recursos, al patrimoni i a la cultura digital, sinó també com un lloc de trobada, de relació i de recerca, per aprendre i compartir. Un lloc de cohesió social. §

30 ANYS JUNTS DIUEN MOLT DE TU.

Aquest Sant Jordi hem volgut compartir amb vosaltres la nostra experiència obsequiant a tots els pacients que ens han portat un llibre amb una neteja bucal gratuïta. Aquests llibres s'han donat als veïns del barri per què tothom pugui gaudir de la lectura en aquesta diada.

I perquè sabem que la teva salut t'importa, implants dentals des de 99€ al mes.

Sota previ diagnòstic mèdic i subjecte a l'aprovació de l'entitat financera.

934 503 111
www.dentalsantjordi.es

La teva clínica dental situada prop dels districtes de Sant Martí, Horta-Guinardó i l'Eixample. Pròxima inauguració a Calella.

BARCELONA 934 360 989 Pg. Maragall, 25-27 baixos 08041	BARCELONA 934 503 111 Indústria, 298 - 300 baixos 08026	CALELLA 937 690 961 Bruguera, 185 08370

L5 Camp de l'arpa

GLAM

"GALLERIES, LIBRARIES, ARCHIVES & MUSEUMS"

Internet s'ha convertit en la nova llar de la memòria. En un entorn hiperconnectat ja no cal fer pelegrinatge per veure totes les obres d'un artista ni visitar *in situ* les institucions culturals de diversos municipis per consultar documentació històrica. La digitalització de textos i fotografies ha obert les portes a una nova manera de guardar la informació, fent-la confluïr a la xarxa. Per exemple, els amants de Dalí només necessiten un ordinador amb connexió a internet per observar les seves creacions principals, que estan repartides arreu del món.

D'aquesta opció virtual neix un nou concepte. L'acrònim GLAM, ideat per la Wikipedia, fa de paraigua de les ga-

leries d'art, les biblioteques, els arxius i els museus amb una fita comuna: agrupar els documents digitalitzats segons una temàtica concreta, encara que físicament estiguin en espais diferents. "Gràcies a les còpies digitals podem crear aparadors únics amb els materials més atípics i especials", explica el director del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC), Lluís Anglada.

La digitalització de documents fa anys que s'aplica, però els avenços tecnològics han fet que cada vegada sigui un procés més fàcil, ràpid i barat. Anglada apunta que "abans el material s'exposava segons la comoditat dels documents, mentre que ara estan al servei de l'usuari, que és qui els bus-

ca i els consulta quan vol". Segons ell, el pas següent serà que aquest material "vagi a buscar l'usuari", és a dir, que li apareguin suggeriments de portals segons els interessos. Però l'abast del concepte GLAM no acaba aquí. A països com el Canadà, Holanda i els Estats Units, la iniciativa de reunir materials en un portal virtual també ha servit per acostar aquests ens.

"Quan van néixer les primeres institucions algunes compartien l'edifici, però a mesura que s'han fet grans s'han anat separant. Ara la digitalització les torna a acostar i n'hi ha que ja formen part del mateix espai físic", assenyala Anglada. A Catalunya, la idea de GLAM es tradueix en propostes com la plataforma Memòria Digital de

Catalunya, que està impulsada per la Biblioteca de Catalunya i les universitats i recull el material digitalitzat de 32 institucions, entre les quals hi ha l'Arxiu Històric de Girona, el Centre de Lectura de Reus i el Museu Marítim de Barcelona. Un altre projecte en aquesta línia està promogut per la Wikipedia, que treballa perquè els documents d'arxius, biblioteques i museus estiguin a la xarxa. Les accions que formen part del concepte GLAM potencien la difusió de les col·leccions i a la vegada asseguren la preservació del patrimoni. D'aquesta manera no cal patir a l'hora de consultar un document físicament fràgil. Si es visualitza des de la xarxa la possibilitat de deteriorar-lo és nul·la. §

N.J. § BARCELONA

Canviar el sistema amb la Wikipedia

DAVID PARREÑO MONT § WIKIPEDISTA

La Biblioteca Museu Víctor Balaguer, de Vilanova i la Geltrú, rep uns 15.000 visitants cada any. Per fer visible els seus fons, aquest museu centenari col·labora des de fa quatre anys amb la Wikipedia, en què les fotografies de les seves obres reben més de mig milió de visites mensuals en totes les llengües en què està disponible l'enciclopèdia. Les xifres parlen per si soles.

El cas del Víctor Balaguer és només un dels centenars de museus, biblioteques i arxius catalans que s'han sumat al projecte GLAM-Wiki per millorar l'accés al patrimoni que custodien. La

Wikipedia, amb milions de consultes cada mes, és un espai que facilita l'obertura de les col·leccions, des del museu més petit a una audiència global. El wikipedista Àlex Hinojo, que també és el responsable de situar Catalunya com a referent internacional en aquest àmbit, afirma que el projecte ajuda a canviar la mentalitat de moltes institucions culturals, ja que "obren el coneixement, treballen permanentment amb beta i col·laboren en un terreny neutral sense logotips".

Tan fàcil i tan difícil com canviar el sistema de treballar de moltes institucions culturals. §

Toni Pons

Caràcter mediterrani

des de 1946

Aferrats a la terra, **apassionats per l'espardenya**

TECNOLOGIA I BIBLIOTEQUES: una relació necessària i beneficiosa

JAVIER LEIVA-AGUILERA § CONSULTOR I ESCRITOR

El món digital i les tecnologies de la informació, la comunicació i l'aprenentatge són aquí per convertir-se en un aliat de la biblioteca i no pas en la seva espasa de Dàmocles. Li permeten acostar-se a noves necessitats i maneres de funcionar amb eines renovades i des de la solidesa d'una missió que vol garantir l'accés a la informació, l'aprenentatge i la igualtat d'oportunitats. La biblioteca d'avui dia aspira a convertir-se en un espai de creativitat, de recerca i de col·laboració entre les persones.

El llibre de paper, objecte clàssic contenidor d'informació, s'ha vist desbordat i ja no és ni de bon tros el recipient majoritari del coneixement humà publicat. Ara conviu sense desaparèixer amb el llibre electrònic, amb tot l'univers d'internet i amb altres espais i formats en què el contingut es crea, es combina, es manifesta, es distribueix i es reinventa a gran velocitat i de moltes maneres diferents.

Connectar l'espai físic amb el digital

Ja hi ha moltes biblioteques del món que ofereixen en préstec llibres electrònics (les catalanes estan a punt de posar el servei en marxa). Aquest format també ha facilitat la possibilitat que qualsevol autor publiqui la seva pròpia obra sense passar pel circuit editorial tradicional. En aquest apartat la biblioteca pot ser un referent a l'hora d'assessorar i ajudar en el procés d'autopublicació. La tecnologia ha canviat

la manera en què les persones aprenem, deixant enrere la memorització com a base i donant protagonisme a l'experimentació, la cocreació i la col·laboració. Avui i en el futur, l'humà no serà valorat per la quantitat de coneixement que emmagatzema, sinó per les competències que ha adquirit i, sobretot, per les eines i la capacitat que té per adquirir-ne de noves. En aquest context, la biblioteca ha de ser un agent facilitador i ha de posar els seus espais i habilitats al servei dels usuaris.

Ja hi havia experiències en aquesta direcció. Per exemple, algunes biblioteques d'Holanda s'ofereixen com a punts Seat2meet del sistema anomenat Serendipity Machine, que es basa en

l'aprofitament de la intersecció entre l'espai físic i el digital per connectar i fer col·laborar persones. Així, aquesta iniciativa utilitza una aplicació informàtica que permet a individus amb diversos coneixements i habilitats identificar-ne d'altres de complementaris i reunir-se amb ells en un espai físic (la biblioteca) per enriquir-se recíprocament i, potser, endegar algun projecte en comú.

Laboratoris d'innovació

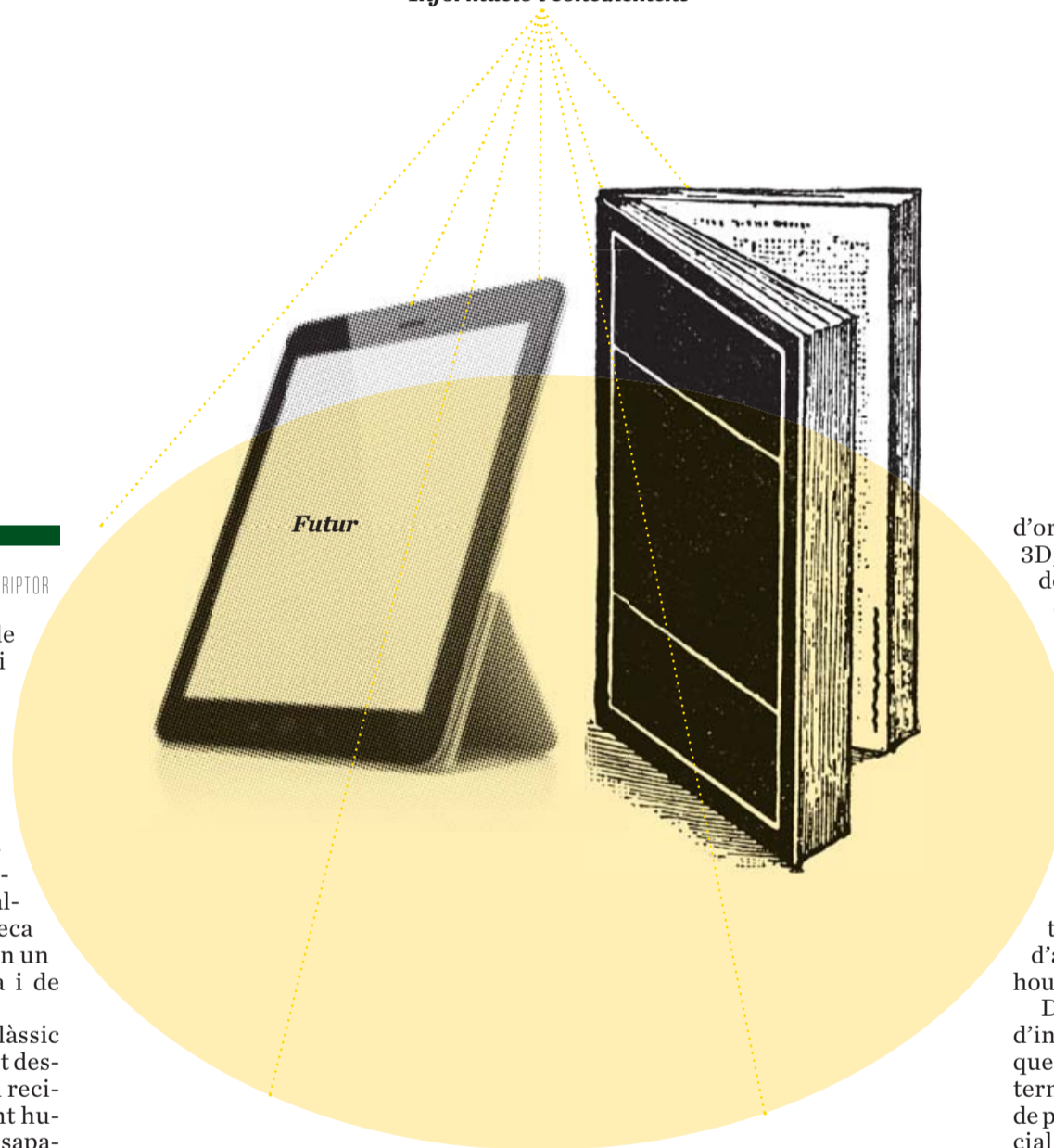
També en aquesta faceta lligada a l'aprenentatge cada vegada hi ha més espais dels anomenats FabLabs o Maker Spaces. Són llocs físics ubicats a la mateixa biblioteca que estan dotats

d'ordinadors, escàners i impressores 3D, talladores làser i altres materials de diverses tipologies. La biblioteca organitza tallers que permeten als usuaris aprendre a programar i treballar de manera col·laborativa amb aquest material i aquestes eines. Així poden crear tot tipus d'objectes (per exemple robots) amb diverses funcions. El concepte forma part del que s'ha anomenat economia col·laborativa i s'ha anat estenent a tots els àmbits partint d'eines purament digitals com la Wikipedia. Fins i tot hi ha un tipus d'habitatge sorgit d'aquest moviment anomenat Wiki-house.

D'altra banda, bona part dels fluxos d'informació i de les comunicacions que es produeixen avui dia es duen a terme mitjançant dispositius mòbils i de plataformes de l'anomenada web social. Els serveis de la biblioteca han d'estar a disposició dels usuaris també en aquest àmbit i han d'aprofitar la web social per donar a conèixer tot el que ofereixen, però també per adoptar un paper actiu amb vocació de servei. Per exemple, el bibliotecari pot desenvolupar el paper de creador i aportar valor a través de la cura de continguts. És una tasca que ja s'està fent, sobretot en l'entorn de les biblioteques universitàries.

Per tant, la biblioteca utilitza la tecnologia per augmentar el seu valor davant la societat. Al mateix temps, aquesta tecnologia ha d'utilitzar la biblioteca per augmentar la seva utilitat per a les persones. És una relació necessària de la qual només estem veient els primers passos i que té l'objectiu final de beneficiar els usuaris. §

Informació i coneixement

Les variacions

Sebald

On l'art i la literatura es troben

W.G. Sebald
 Carlos Amorales
 Piedad Bonnett
 Jorge Carrión
 Mariana Castillo Deball
 Julià de Jòdar
 Simon Faithfull
 Andrea Geyer
 Núria Güell
 Pablo Helguera
 Susan Hiller
 Reinaldo Laddaga
 Valeria Luiselli
 Josiah McElheny
 Trevor Paglen
 Fernando Sánchez Castillo
 Taryn Simon
 Jan Peter Tripp
 Guido van der Werve
 Jeremy Wood

Catàleg
 de l'exposició
 en venda
 a la llibreria
 del CCCB

Exposició al CCCB fins al 26 de juliol

Organitza:

CCCB Centre de Cultura
 Contemporània
 de Barcelona

Mitjans col·laboradors:

EL PAÍS

CATALUNYA
 RÀDIO

Col·labora:

FUTUR

Com sobreviuran les biblioteques?

BERNAT RUIZ DOMÈNECH § EDITOR I MEMBRE DE LA COMISSIÓ EXECUTIVA DE L'ANY DE LES BIBLIOTEQUES

El sistema bibliotecari de Catalunya és un exemple de què es pot fer amb diners públics si deixem treballar els experts en la matèria. Amb més temps que recursos i més talent que mitjans, els professionals de les nostres biblioteques han bastit una xarxa pública que els usuaris valoren amb un notable. Ara recollim els fruits de més de trenta anys de feina, el període més llarg d'estabilitat, democràcia i autogovern des de la fundació de les primeres biblioteques de la Mancomunitat de Catalunya el 1915.

Ara que es parla d'estructures d'estat, les biblioteques formaran part de la xarxa neural del país i un dels factors que la faran possible serà la biblioteca pública digital que el Servei de Biblioteques de la Generalitat posarà en marxa molt aviat. Serà gratuïta i permetrà als usuaris demanar en préstec llibres i altres documents audiovisuals des de qualsevol lloc amb connexió a internet, les 24 hores del dia i els 365 dies de l'any. A més dels evidents avantatges per als usuaris, la digitalització de les biblioteques permetrà una gestió més eficient dels recursos. Els continguts digitals són més barats de comprar, gestionar i mantenir que els seus equivalents analògics. Per a la consulta o el préstec no dependrem d'on sigui físicament un llibre, perquè serà a tot arreu i serà més fàcil conèixer els hàbits de lectura dels usuaris perquè la seva activitat cultural quedarà registrada. També millorarà l'aprofitament dels recursos públics i es podran com-

prar més continguts amb els mateixos diners, els que els usuaris demanin i necessitin però també els que els gestors de les biblioteques considerin essencials, com fins ara.

Una xarxa per a tota la vida

Si el sistema actual ha de ser una xarxa integrada que respongui als reptes del segle XXI, encara hi ha molta feina per fer. Les biblioteques es converteixen en el centre cultural de viles i ciutats i prenen el relleu dels centres cívics o s'hi integren, com en el cas de Barcelona. En un context en què internet ens ha convertit a tots en *prosumidors* (potencials productors i consumidors de continguts), les biblioteques disposen de la tecnologia perquè qualsevol publiqui la seva obra a la biblioteca pública digital. Més enllà de l'autoedició per vanitat personal, el futur obre la possibilitat que la biblioteca sigui un servei de tots, per a tots, en què tots tinguem coses a dir i a compartir. Del poble, des del poble i per al poble.

La biblioteca també ha d'esdevenir una xarxa per a tota la vida. Hi podem anar sempre que vulguem, però també ens ha de ser útil sempre que la necessitem. El sistema ara disposa de biblioteques escolars, biblioteques públiques municipals, universitàries i especialitzades. Hi ha carències importants a les escoles, la relació entre les diferents biblioteques encara no és fluida i els catàlegs de les diferents xarxes en-

cara no estan unificats, però comença a veure la llum un sistema en què no haurem de decidir si la biblioteca ens és o no útil, sinó quina ho és.

No tots els reptes són digitals. Els usuaris perceben una sola xarxa de biblioteques però la realitat no respon a aquesta imatge. Cada municipi gestiona les seves biblioteques amb l'ajuda de la diputació corresponent i del Servei de Biblioteques de la Generalitat. Avui dia no hi ha un sol model de carnet de biblioteca, la xarxa no està del tot integrada i això complica la gestió dels recursos. Molts serveis ja són comuns a les 387 biblioteques catalanes i els onze bibliobusos –com el préstec interbibliotecari–, però encara no és possible una utilitat tan senzilla com fer ús d'un sol carnet en tots els serveis de les biblioteques de tot Catalunya.

La biblioteca és un servei públic bàsic. Som en un moment de transició i hem de decidir què volem que siguin les biblioteques quan siguin grans. El model de biblioteca que custodiava llibres i els prestava amb desconfiança ha quedat enrere. Cada vegada és més una facilitadora d'espais, serveis i continguts per a les activitats dels ciutadans. Ben mirat hem de canviar-ho tot perquè res canviï, necessitem espais de relació cívica, espais adaptats al segle XXI per fer el que ens fa humans: compartir experiències i compartir cultura. Aquest és el principal repte. La resta només són eines. §

www.ub.edu/biblio

NALISTA DE DADES ENGINEYER DE INDEXADORA EXPERT EN CATALOGA
 ISTA DISSENYADORA WEB CONTINGUTS ANALISTA DE DADES INTEL·LIGÈNCIA
 IMUNITY EXPERTA EN CATALOGADOR EXPERT EN CONSULTOR TIC EMPRESARIAL AUDITORA D'INFORM
 ANAGER EMPRESARIAL UB WEBMASTER DOCUMENTALISTA WEB
 ENTALISTA DIGITAL BIBLIOTECÀRIA GESTORA DE LA QUALITAT A INTERNET DOGUMEI
 TALOGADORA AUDITOR D'INFORMACIÓ CATALOGADOR EXPERT EN USABILITAT COMMUNITY MANA
 CNIC EN DOCUMENTALISTA DIGITAL CONSULTOR TIC GESTORA DE LA QUALITAT A INTERNET D
 BLIOMETRIA BIBLIOTECARI GESTOR D'INFORMACIÓ
 ESTORA CONSULTOR TIC ENGINEYER DE CONTINGUTS GESTORA DOCUMENTAL TÈCN
 E CONTINGUTS TÈCNICA EN ARXIVÍSTICA DOCUMENTALISTA DIGITAL WE
 IGITA EXPERT EN WE

**HAS PENSAT MAI QUE TU
 POTS SER UN PROFESSIONAL
 DE LA INFORMACIÓ I LA DOCUMENTACIÓ?**

A la Facultat de Biblioteconomia i Documentació t'ofereim:

- **Grau d'Informació i Documentació**
- **Màster de Gestió de Continguts Digitals**
- **Màster de Gestió i Direcció de Biblioteques i Serveis d'Informació**

UMENTALISTA CONTENT BIBLIOTECÀRIA DESE
 MENTALISTA DIGITAL CURADOR GESTORA DOCUMENTAL DOGU
 BOMETRISTA EXPERTA EN INTEL·LIGÈNCIA EMPRESARIAL CATALOGADOR DE R
 MMUNITY DESENVOLUPADOR DOCUMENTALISTA DISSENYA
 MANAGER D'APLICACIONS UB XADORA WEBMASTER GESTORA DE LA QUALITAT A INTERNET DOCUMENTALISTA DIGIT
 ENTALISTA DIGITAL BIBLIOTECÀRIA EXPERT EN USABILITAT COMMUNIT
 TALOGADORA AUDITOR D'INFORMACIÓ CATALOGADORA CONTEN
 NICA EN DOCUMENTALISTA DIGITAL GESTORA DE LA QUALITAT A INTERNET DO
 LIOMETRIA WEBMASTER GESTOR D'INFORMACIÓ DO

Per què apuntar-se a un grup de lectura?

Gairebé totes les biblioteques públiques de Catalunya tenen el seu grup de lectura, o més d'un. Afegir-s'hi és tan fàcil com anar qualsevol dia a la biblioteca amb el carnet i demanar que us deixin en préstec el llibre. Hi ha algunes biblioteques que demanen inscripció. Aquí teniu cinc motius per apuntar-vos-hi.

Apunts sobre els grups de lectura

TONI SALA § ESCRIPTOR

Ara amb internet podem fer aparèixer un Shakespeare a qualsevol racó –la platja, el bosc o el lavabo–, però fins fa molt poc la salvaguarda de la presència escampada dels llibres eren les biblioteques públiques. Perduda l'exclusivitat d'aquesta difusió, la biblioteca pública pot jugar una carta que internet no resol: la presencialitat. No estic parlant dels llibres físics, sinó d'un aprenentatge anterior a l'escriptura mateixa i basat en l'intercanvi en viu del coneixement.

En uns moments de decadència completa de l'ensenyament oficial, la preservació d'una certa mentoria, d'un aprenentatge, busca refugi allà on pot. El 2002 el filòsof Michel Onfray va obrir una Universitat Popular a Caen per salvar uns ensenyaments que havien sigut pervertits per la universitat: els últims deu anys s'han fet universitats populars arreu de França. És el pa-

per que en una altra escala podrien arribar a tenir les nostres biblioteques, que a Catalunya han pres el relleu als instituts com a principals nuclis culturals de les poblacions mitjanes.

Fa prop de quinze anys que coordino grups de lectura. El procediment és senzill. Selecciono un llibre, gairebé sempre literari, i la biblioteca en deixa exemplars en préstec a una colla de gent que al cap d'un mes ens trobem per comentar-lo. La tria del llibre és la base de tot. El criteri és l'excel·lència: només els grans llibres admeten tota mena de lectors. És un error abaixar el nivell de la selecció pensant que un llibre comercial atraurà més públic –llegir per llegir no és llegir–. Un dels participants d'un grup de lectura a Tiana em va dir un dia: “Quan el llibre m'ha agradat vinc content a la trobada. Però quan el llibre no m'ha agradat encara hi vinc més, perquè sé que sortiré havent entès quins mèrits tenia que jo no havia vist”. És el millor elogi que m'han fet mai d'un grup de lectura.

La feina del coordinador és obtenir la confiança dels participants que els llibres triats s'ho valen, costin un esforç de lectura o no. En aquesta confiança es basa qualsevol ensenyament. He plan-

tejat cursos temàtics: literatura italiana, anglesa o americana. Quan uns llibres remetien als altres es produïa l'efecte de miralls reflectint-se els uns als altres que és la quinta essència d'això que en diem la cultura.

Els grups són del tot oberts i deslliurats de qualsevol burocràcia. Admetre tothom és el seu gran mèrit, perquè vol dir que posen la vida per sobre de la cultura. En contacte amb una mestressa de casa, un transportista o una aturada la literatura pren tota la seva força. La cultura no és un cadàver –per això es pot ferir i matar si es vol.

Un llibre, camins infinits

Acostumo a començar les sessions fent una intervenció preparada que pot durar entre deu i vint minuts. Explico quines són per a mi les virtuts de l'obra i en proposo una lectura, la meua. Això serveix per entrar en matèria i establir un nivell de discussió. Comença llavors un comentari obert en què regulo els torns de paraula i vigilo que la conversa no s'embranchi ni s'allunyi gaire de l'obra tractada, tot i que precisament són les ramificacions a partir del llibre la part més interessant de la reunió. Un mateix

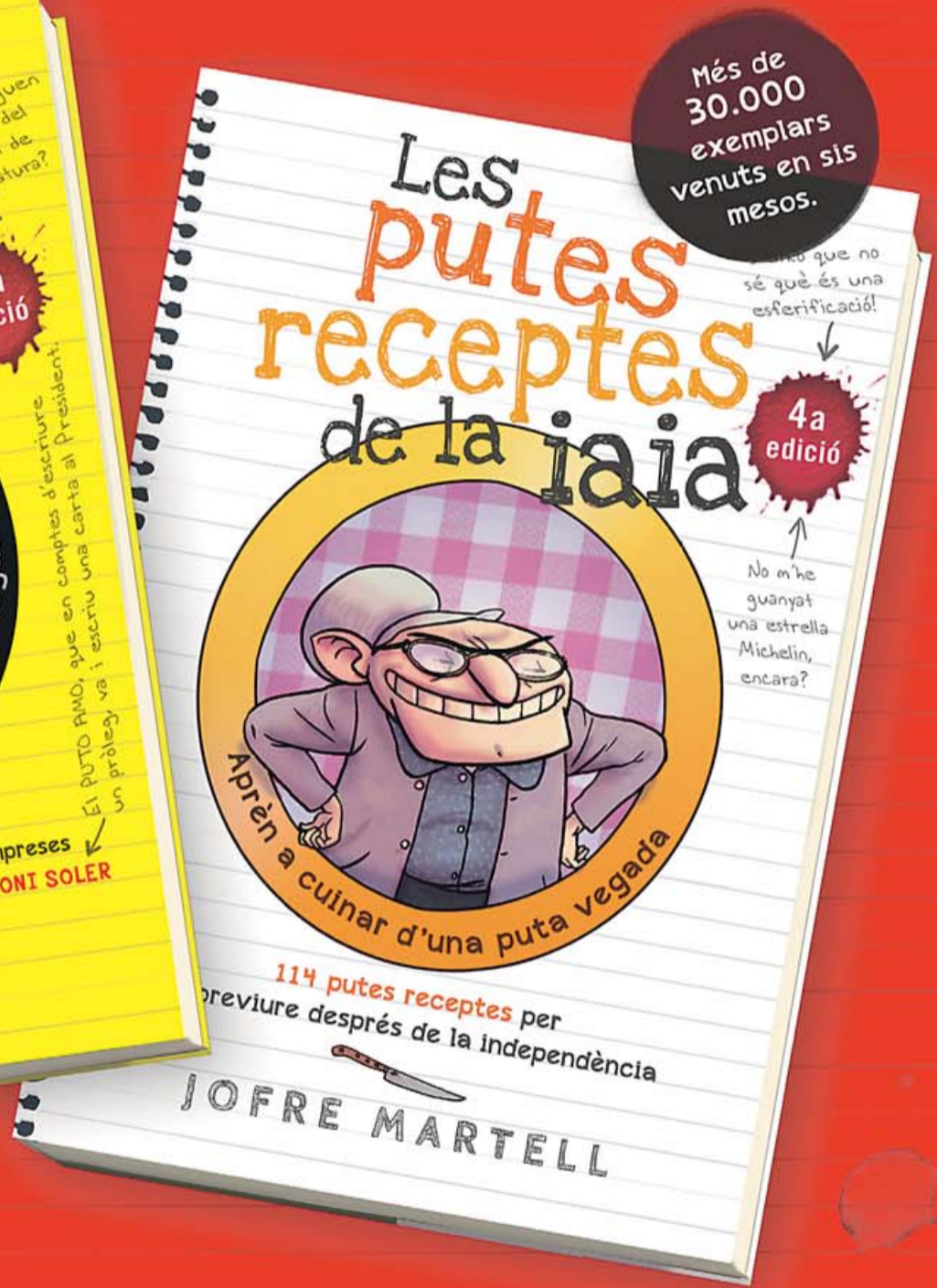
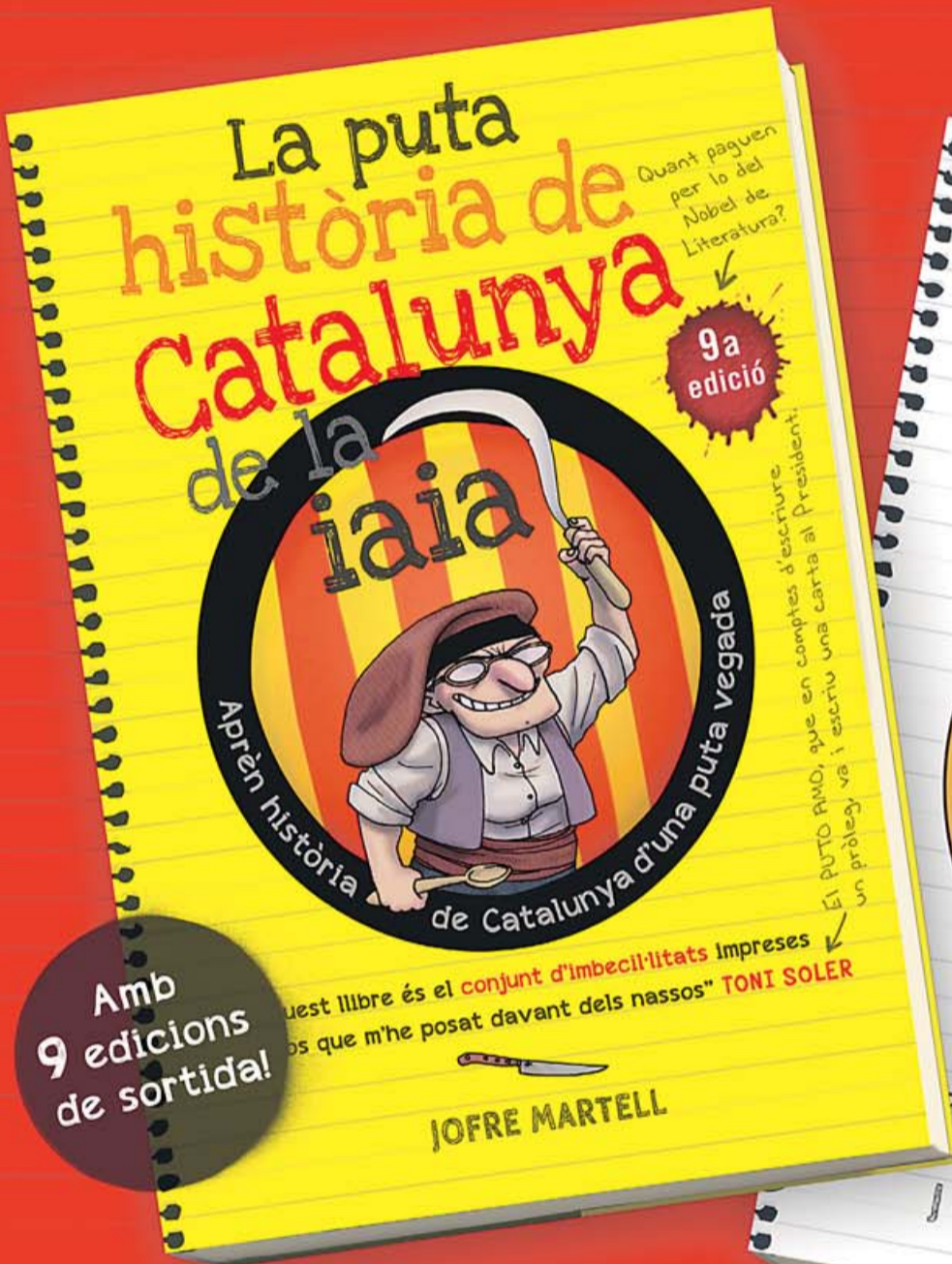
llibre no porta dos lectors diferents als mateixos llocs, com no hi porta tampoc dos grups diferents. Aquesta expansió de la llibertat és el prodigi de la literatura, i per això és important que el coordinador la canalitzi a partir dels temes que el llibre enfoca i no es caigui en el “m'ha agradat” o “no m'ha agradat”. En els anys que fa que dirigeixo grups de lectura, però, poquíssimes vegades m'he trobat cap sortida de to. Al contrari, el nivell és alt, superior a la mitjana universitària. Hi ha participants que intervenen més i participants que intervenen menys, és al gust de cadascú. Es pot anar a un grup de lectura només a escoltar i també s'hi pot anar sense haver llegit el llibre.

Cada grup és diferent, però una característica comuna és el grau de fidelitat dels seus integrants: amb els anys, els lectors, poc o molt, es van convertint en amics. Es tracta de ciutadans participatius que reflexionen a partir d'un llibre sobre les seves vides quotidianes, sobre la seva comunitat i sobre el món.

La sessió dura entre una hora i una hora i mitja i s'hi aconseguix el grau màxim de qualsevol acte cultural, que és el diàleg en el sentit més alt, més noble i menys tòpic d'aquesta paraula. §

LA REPUTA!

Aprèn cuina, història (i amplia el teu vocabulari!) amb la iaia.

No et perdís els booktrailers de la iaia.

lesputesreceptesdelaiiaia.com
 lagaleraeditorial.com/segellbridge
 facebook.com/putaiaia
 twitter.com/putesreceptes
 twitter.com/jofremartell

Hortalisses, cites a cegues i primers auxilis: molt més enllà dels llibres

N. J. § BARCELONA

La creativitat dels bibliotecaris no té límits. Amb l'objectiu de convertir la biblioteca en un espai dinàmic i atractiu fan córrer la imaginació per elaborar propostes originals que exerceixin d'imant per a la ciutadania. Més enllà dels tradicionals contacontes infantils, impulsen tallers, conferències, cursos i iniciatives originals que toquen totes les disciplines.

Venda de llibres a metres

BIBLIOTECA COMTAT DE Cerdanya
PUIGCERDÀ

A Puigcerdà la mida determina el preu. Per distribuir els llibres que no s'incorporen al fons de la biblioteca aquest municipi organitza per Sant Jordi una curiosa venda dels exemplars. El preu de cada títol està determinat per la mida que fa, de manera que cada metre de llibres es paga a 2 euros. L'any passat també van organitzar aquesta activitat per recaptar fons per a La Marató de TV3.

Cita a cegues

BIBLIOTECA TERRA BAIXA
EL VENDRELL

La Biblioteca Terra Baixa del Vendrell es deixa contaminar cada Sant Jordi per l'atmosfera romàntica amb una activitat per als més atrevits. Al vestíbul de l'edifici s'ofereixen en préstec llibres embolicats en paper d'embalar. Els títols no es poden reconèixer: a l'exterior només s'hi pot llegir la primera frase i quatre paraules sobre el contingut. L'any passat se'n van prestar més d'un centenar.

BONA DIADA DE SANT JORDI

Per cada compra et regalem una rosa, i si la fas superior a 20 € et farem un 20% de descompte en qualsevol dels nostres llibres. I, a més, podràs tastar el nostre sushi.

TROBA'NS A: Torrent d'en Puig, 50 · 08358 · Arenys de Munt Barcelona

SEGUEIX-NOS: www.facebook.com/EspaiTonyina | @espaitonyina | @espaitonyina | www.espaitonyina.cat · by FRIME

cat serveis sxxi

Cada trucada és important

**Feliç Diada de
Sant Jordi**

C/ Sant Francesc 4 Planta 1 Despatx 11
08290 Cerdanyola del Vallès (Barcelona)
T. 93 594 83 05 · Fax. 93 594 82 98
www.catserveissxxi.cat

Visita la
nostra web amb
aquest codi QR

Biblioli

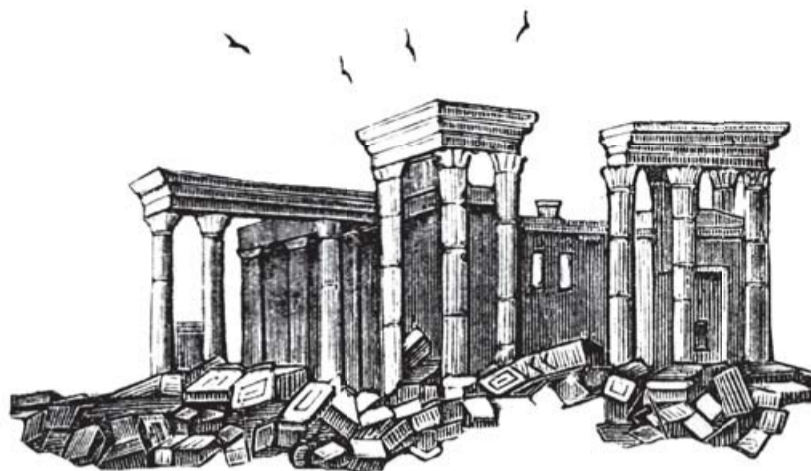
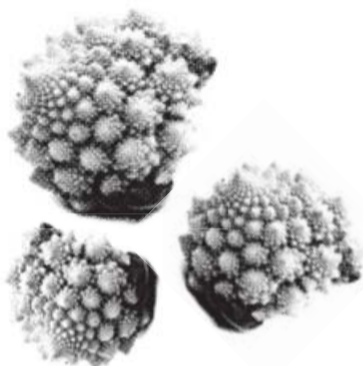
BIBLIOTEQUES
DE LES GARRIGUES
LLEIDA

Durant tot l'any l'oli és el principal protagonista de les biblioteques de les Garrigues. Els equips d'aquesta comarca han posat en marxa el projecte Biblioli, amb el qual volen donar a conèixer aquest producte i fer difusió del coneixement que l'envolta. Per això les biblioteques acullen activitats sobre les característiques organolèptiques de l'oli, les seves virtuts en relació amb la salut i les diferències dels productes del mercat.

De l'Hort a la Biblioteca

BIBLIOTECA
JORDI RUBIÓ I BALAGUER
SANT BOI DE LLOBREGAT

Les tomaqueres i els llibres no estan tan lluny com sembla. Si més no a Sant Boi de Llobregat, perquè la seva biblioteca impulsa una iniciativa que vincula els usuaris amb la cultura agrícola del municipi. Amb el nom De l'Hort a la Biblioteca, la proposta fa difusió dels beneficis de l'alimentació ecològica i sostenible amb activitats per a totes les edats i tots els gustos. El projecte va guanyar el premi Teresa Rovira i Comas del 2014.

Un Hospital de Llibres

BIBLIOTECA
SALVADOR ESTREM I FA
FALSET

A la Biblioteca Salvador Estrem i Fa de Falset els llibres trencats van a parar al seu hospital particular. L'equipament disposa d'una capsa per als llibres *malmats* i ofereix un taller mensual de primers auxilis que ensenya als més petits com *curar* els exemplars. Els nens aprenen a arreglar els exemplars i a cuidar-los, alhora que descobreixen els secrets dels bibliotecaris perquè els llibres malmesos tornin a ser atractius.

Perseguint la Història

BIBLIOTEQUES
DE BARCELONA
BARCELONA

Amb l'objectiu de recuperar la memòria històrica de la ciutat, les biblioteques de Barcelona s'alien al voltant d'un projecte comú. Es tracta de Perseguint la Història, una proposta que s'adreça a tothom, però sobretot als joves de la ciutat, i que combina les noves tecnologies amb la descoberta del passat recent. Així, mitjançant les xarxes socials, filmacions i fotografies, el projecte destapa la història dels espais barcelonins més emblemàtics.

CANETROCK

4 DE JULIOL · 015 · CANET DE MAR

ELS CATARRES · LA PEGATINA · ELS AMICS DE LES ARTS
LA BANDA IMPOSSIBLE · TXARANGO · LAX'N'BUSTO
SANJOSEX ENTRE AMICS · LA IAIA · PROJECTE MUT
COMPANYIA ELÈCTRICA DHARMA · COMEDIANTS · BIKIMEL
CRIS JUANICO · JOANA SERRAT · OQUES GRASSES

Avui celebrem la Diada de Sant Jordi
amb un preu especial de 32€ (+ despeses de gestió)

Venda d'entrades:

www.canetrock.cat

@CanetRock

#canetrock

015

GERARD QUINTANA · LLUIS GAVALDÀ

PEMI FORTUNY · NATXO TARRÉS · QUIM MANDADO

CRIS JUANICO · JOFRE BARDAGÍ

>>>

LA BANDA IMPOSSIBLE

ORIOl FARRÉ · JOAN REIG · PEMI ROVIROSA · ROGER FARRÉ · EDUARD FONT · JOSEP THÍO
JIMMY PIÑOL · TONI KUCLÀ · ÀLEX REXACH · JOAN CARDONER · MARTÍN RODRÍGUEZ · ARECIO SMITH

Sant Jordi 2015

Vine i enamora't

KT-000090

HT-000875

- VILLES • BUNGALOWS • MOBILHOMES • PISCINES TEMÀTIQUES • ANIMACIÓ FAMILIAR • ESPECTACLES
- MINI CLUB • ZONA COMERCIAL • ZONA ESPORTIVA • FITNESS & SPA • BUFFET • BARS • RESTAURANTS • BEACH CLUB

www.sanguli.es

977 38 16 41 - SALOU (COSTA DAURADA)

www.cambrilspark.es

977 35 10 31 - CAMBRILS (COSTA DAURADA)

* Premi a la innovació nutricional i seleccionat entre els millors càmpings d'Europa 2015.

A

**AIGUA
BIBLIOTECA DISTRICTE 3**
TERRASSA
El recurs vital més preuat fa 50 anys va provocar un desastre social. La ruïna de Terrassa als anys seixant origina un fort interès per La ruïna de 1962: la catàstrofe que sacsejà la Terrassa invertebrada del franquisme, de Jaume Vallès, el llibre amb més èxit del Districte 3.

**DE LA
'A' A LA 'Z'**

*De l'aigua
a la zoologia.
Hem rastrejat centenars
de biblioteques especialit-
zades de Catalunya
per descobrir-ne
curiositats
i secrets*

**CINEMA
FILMOTECA**

BARCELONA
Un arquitecte investiga les construccions de La guerra de les gal·làxies. Un guionista vol adaptar una novel·la en un film. Cartells, documents especialitzats i bandes sonores perviuen a la FilMOTECA de Catalunya.

**GASTRONOMIA
BIBLIOTECA DEL FONDO**

SANTA COLOMA DE GRAMENET
Els fogons són els protagonistes. S'hi ha instal·lat una cuina per fomentar la cultura gastronòmica al barri i s'ha convertit en un lloc de trobada amb llegats socials. Imagineu-vos que llegiu una revista culinària mentre al costat una classe aprèn a cuinar plats creatius.

**BLUES
BIBL. TECLA SALA**

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT
Davant l'allau de descarregues per internet, la biblioteca va buscar un nou públic sense explotar a la xarxa: els fans del blues. El fons declarat Biblioteca Europea del Blues per l'European Blues Union, té 4.000 documents.

**FOTOGRAFIA
BIBL. AGUSTI
CENTELLES**

BARCELONA
La biblioteca homomena un dels fotoperiodistes més impactants del segle XXI. La vida a través de l'objectiu també es pot observar a través d'exposicions i més de 2.300 documents.

**JARDINERIA
CENTRE DE
FORMACIÓ
DEL LABERINT**

BARCELONA
Els amants dels horts urbans, els vegetals ecològics i les plantes aromàtiques tenen a l'abast 3.200 documents a la Biblioteca del Centre de Formació del Laberint, amb fons provinents sobretot de França i del Regne Unit.

**DISSENY
CENTRE DE
DOCUMENTACIÓ DEL
MUSEU DEL
DISSENY**

BARCELONA
Les arts decoratives i el disseny tenen el seu espai a Barcelona. Des de col·leccions de referència de moda fins a donacions recents de professionals, tenen cabuda al Centre de Documentació del DHUB.

**EMPRENEDORIA
IMÓN LABORAL
BIBLIOTECA CENTRAL**

GAVA
Amb poques setmanes de vida, aquest fons sobre món laboral i economia permet conèixer el mercat laboral i fins i tot accedir als manuals de les oposicions públiques.

F

**INFANTIL I JUVENIL
BIBLIOTECA CAN BUTJOSA**

PARETS DEL VALLES
Si entreu a Can Butjosa descobrireu la casa del follet sense nom, que us encomenarà les ganes de llegir. És l'única biblioteca pública dedicada a la literatura infantil que no depèn d'un altre centre documental.

**HUMORI CÒMIC
BIBL. IGLESÍAS -
CAN FABRA**

BARCELONA
Els còmics europeus dels anys cinquanta conviuen amb l'humorisme gràfic més contemporani. El manga, l'anime, el còmic francobelga i els exemplars més independents tenen un punt de trobada a Can Fabra.

BIBLIOTEQUES ESPECIALITZADES

Cavall Fort i El Tatano

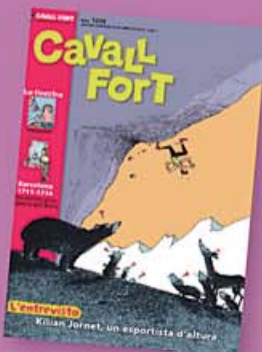
© OSCAR JULVE

**NO PODRÀS
PARAR
DE LLEGIR!**

BONA DIADA DE SANT JORDI!

Cavall Fort

A PARTIR DE 9 ANYS

CADA QUINZE DIES

el tatano

A PARTIR DE 4 ANYS

CADA MES

Subscriu-t'hi!

Edicions **CAVALL FORT**

www.cavallfort.cat

Telèfon: 932 186 220

La Biblioteca Episcopal de Vic té manuscrits, 300 incunables i llibres des del segle VIII

K

**KARL MARX - MOV. SOCIALS
BIBLIOTECA PÚBLICA ARÚS**
BARCELONA
Omplen la Biblioteca Pública Arús 120 anys d'història de cultura popular, especialitzada en el moviment obrer, l'anarquisme i la maçoneria. Karl Marx, Friedrich Engels i Lev Tolstoi són alguns dels autors més representats en un centre fundat gràcies a Rossend Arús (1845-1891) -burgès involucrat en política i maçoneria- i creat inicialment per al poble obrer.

L

**LLENGÜES
BIBL. ROCA UMBERT**
GRANOLLERS
Per dominar una llengua, ¿per què no llegim una novel·la en aquell idioma? La Biblioteca Roca Umbert disposa de diccionaris, llibres de gramàtica i de lectura fàcil per endinsar-se en idiomes d'arreu del món. Però no tot són llibres: també es pot aprendre mitjançant música i pel·lícules estrangeres.

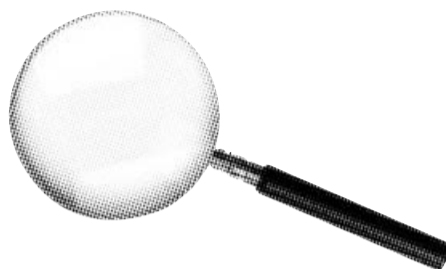

M

**MÚSICA
BIBLIOTECA DE L'ESMUC**
BARCELONA
La segona planta de L'Auditori acull la biblioteca de l'Escola Superior de Música de Catalunya (Esmuc), un fons amb llibres, partitures i documents sonors i audiovisuals. Tot un punt de convergència dels estudis musicals.

N

**NOVEL·LA NEGRA
BIBLIOTECA LA BÒBILA**
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT
Còmics, cinema, sèries de televisió, premsa especialitzada, blogs, assaigs i, sobretot, novel·la. El gènere negre és el protagonista a la Bòbila, una de les biblioteques de l'Estat amb més volum de fons especialitzat, amb més de 16.000 exemplars i amb cicles anuals de pel·lícules dedicades a aquesta temàtica.

O

**ORIENT
BIBL. FUNDACIÓ CASA ÀSIA**
BARCELONA
La falta d'un centre sobre la regió de l'Àsia-Pacífic va originar la fundació de Casa Àsia el 2003, amb una col·lecció de 18.000 documents -entre cinema, música i literatura- relacionats amb Orient.

P

**POESIA
BIBLIOTECA MARTA
PESSARRODONA**
SANT CUGAT DEL VALLÈS
Una donació de llibres de la mateixa Marta Pessarrodona, que viu al barri en què hi ha la biblioteca, conforma el fons especial que duu el nom de la poeta, amb llibres seus i d'altres autors amb el pròleg escrit per ella.

Q

**PERE QUART
BIBL. VAPOR BADIA**
SABADELL
Poques vegades es crea una biblioteca amb un fons especialitzat en un sol autor. La Biblioteca Vapor Badia, amb més d'una dècada d'història, s'ha dedicat a l'obra de Joan Oliver, poeta conegut amb el pseudònim de Pere Quart, i aplega primeres edicions d'alguns dels seus reculls de poemes més coneguts.

R

**RELIGIÓ
BIBLIOTECA EPISCOPAL**
VIC
Des d'un exemplar del segle VIII fins a les recents publicacions del 2013. La Biblioteca Episcopal de Vic guarda al seu fons 200 manuscrits, 300 incunables i al voltant de 2.000 llibres del segle XVI. Fundada el 1806, aquesta biblioteca és una de les més antigues de Catalunya. El seu fons es va crear gràcies al bisbe Francesc Veyan i les aportacions d'altres centres eclesiàstics.

S

**SALUT
BIBLIOTECA BELLVITGE**
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT
Seure, llegir i relaxar-se. La sala chill-out de la Biblioteca de Bellvitge és un espai ideal per viatjar amb la lectura: envoltat d'una música tranquil·la, el lector pot oblidar que és a la biblioteca. El centre, que des de fa uns cinc anys ha dedicat un fons especialitzat a salut i vida sana, ofereix activitats com conferències i classes de ioga. Els llibres de medicina alternativa, alimentació saludable, pilates, meditació i autoajuda, com els de l'autor Jorge Bucay, són els exemplars amb més èxit de la sala.

Llibres molt nostres

LAROUSSE

Les millors receptes
LLET NOSTRA
LA LLET DE COOPERATIVES CATALANES
sencera
A casa nostra, Llet Nostra

BIRRA 08 BARCELONETA

CERVESES ARTESANES DE LA NOSTRA TERRA
Larousse

Pocils

Crassetes de peon amb crema pastissera

COMENÇA A CUIDAR EL TEU HORT COM SI FOS L'ÚLTIM DE LA TERRA

Jordi Puig i Roca

L'hort del segon origen

L'HORTICULTURA DEL FUTUR AMB ARRELS AL PASSAT

CC
Fundació
Carulla

MUSEU
VIDA RURAL
L'ESPLUGA DE FRANCOLI

No cal que ens sacsegi un cataclisme per fer-nos conscients de la importància de tenir cura d'allò que mengem. I no cal que un hort sigui la nostra última esperança perquè ens plantegem tenir-ne un a casa. És per això que, amb motiu del rodatge de la pel·lícula sobre el *Mecanoscrit del segon origen*, el Museu de la Vida Rural i l'Editorial Barcino publiquen el llibre *L'hort del segon origen*. Un inventari inèdit de més de 500 varietats locals catalanes d'hortalisses i fruiters amb consells de com plantar-les, conrear-les, tenir-ne cura i, fins i tot, on comprar-ne les llavors. Un llibre inspirat en el que escriu el pare de l'Alba per ajudar la seva filla a recuperar l'autosuficiència alimentària.

 Editorial
Barcino

La Biblioteca de Puig-reig conserva documentació sobre la història i la vida a les colònies tèxtils del Berguedà

T

TEATRE I ARTS ESCÈNIQUES CENTRE DE DOCUMENTACIÓ D'ARTS ESCÈNIQUES

BARCELONA
La memòria del teatre a Catalunya es preserva al Centre de Documentació d'Arts Escèniques, on es guarden des de manuscrits originals de Lope de Vega i Calderón de la Barca fins a un fons propi de Fabià Puigserver.

U

URBANISME I ARQUITECTURA BIBL. FORT PIENC

BARCELONA
Grans i petits poden aprendre sobre arquitectura i urbanisme contemporanis a la Biblioteca Font Pienc, que forma part del conjunt d'edificis pel qual l'arquitecte Josep Llinàs va rebre el premi Ciutat de Barcelona d'Arquitectura i Urbanisme el 2003.

VI

CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DEL VINSEUM

VILAFRANCA DEL PENEDÈS
Història i terra es connecten al Centre de Documentació del Museu del Vi, especialitzat en les cultures de la vinya i el vi. S'hi poden trobar, per exemple, el *Llibre commemoratiu de la I Feria de la Viña y el Vino*, que inclou fotografies, cartes i cartells de premsa de la fira celebrada el 1943 a Vilafranca.

X

COLÒNIES TÈXTILS BIBLIOTECA GUILLEM DE BERGUEDA

PUIG-REIG
¿Voleu saber com es confeccionava la roba a les antigues colònies tèxtils catalanes? La tradició històrica de les fàbriques tèxtils a la comarca del Berguedà s'alimenta de documentació a la Biblioteca de Puig-reig.

W

WOOLF, VIRGINIA - DONA FONS ESPECIAL DE LA DONA

BARCELONA
Fundada el 1909, el Fons Especial de la Dona acull un extens fons antic dedicat a feminisme i violència de gènere. La Biblioteca Francesca Bonnemaison dedica clubs de lectura al col·lectiu LGTB i a la literatura escrita per dones.

Y

DO IT YOURSELF BIBLIOTECA MARC DE VILALBA

CARDEDEU
Si abans les àvies es dedicaven a fer roba per als néts, ara són els joves els que s'interessen pel món *do it yourself* per fer-se les seves pròpies peces. Els llibres de fil i agulla i els de manualitats són un punt fort del centre de Cardedeu.

Z

ZOOLOGIA, RÈPTILS I AMFIBIS BIBL. DE MASQUEFA

MASQUEFA
La tortuga Coloraines i el cocodrill Coco reben els més petits a la Biblioteca de Masquefa, que gràcies al Centre de Reproducció d'Amfibis i Rèptils de Catalunya (Crarc) ofereix un ampli repertori sobre fauna. Els contes infantils explicats per les bibliotecàries són les estrelles del centre, que complementa el seu fons amb exposicions sobre zoologia.

ESCOLA
INTERNACIONAL
FOTOGRAFIA
BARCELONA

GRISART IS PHOTO- BOOKS

INSCRIPCIONS OBERTES:

CAMPUS D'ESTIU
PER A JOVES
(DE 14 A 17 ANYS)
CURS BÀSIC D'ESTIU
CURS GENERAL
PROFESSIONAL DE
FOTOGRAFIA

I molt més!

Méndez Núñez, 14
08003 **Barcelona**
T 93 457 97 33
info@grisart.com

www.grisart.com

“25 anys col·laborant amb Adifolk per la difusió de la cultura catalana amb l’Aplec Internacional”

Amb una trajectòria de 40 anys en turisme, Claudi Monguillot ha passat per totes les especialitats de les agències de viatges, fins que va decidir fundar Viatges Fent Camí.

Claudi Monguillot, gerent de Viatges Fent Camí S.L.

Fent Camí s’especialitza en la difusió de la cultura popular i el folklore català i enguany celebra el 25è aniversari de participació en l’Aplec Internacional.

- Quins són els itineraris que defineixen la vostra agència?
Sempre organitzem els recorreguts basant-nos en la pròpia experiència, ja siguin viatges de parella o per a grups reduïts amb guia acompanyant. A més, personalment m’agraden els grans esdeveniments com la Fira de Barcelona, el Mundial de futbol del 1982, les Olimpíades, etc. I a partir del 1991 vaig començar a treballar en el 4t Aplec Internacional, portant els participants i els seus familiars. D’això ja fa 25 anys... aprofito per agrair a Adifolk que encara segueixin confiant en mi.

Viatges a mida per a parelles i grups reduïts

- Fem un recorregut per aquestes 25 edicions de l’Aplec Internacional.
Es tracta d’un compendi d’activitats organitzades amb l’objectiu de difondre la nostra cultura popular i tradicional mitjançant diversos grups folklòrics que sumen uns 500 actuant. Hi participen

colles sardanistes i castelleres, diables, gegants, grups d’Havaneres, agrupacions de balls populars, etc.

Enguany l’Aplec es celebrarà a Torí, Itàlia, i ja es poden veure els nostres itineraris a la nova web <http://www.fentcami.cat/>. Cada any té lloc a una ciutat europea i les activitats són totalment gratuïtes i participatives.

A més, a part dels participants, també hi va una gran quantitat de catalans que comparteixen la il·lusió d’ensenyar al món la nostra manera de ser i de fer. La suma de tot això és el veritable èxit de l’Aplec.

Recordo que al 1993 a l’Aplec que es va celebrar a Florència, hi vam portar 2.300 catalans.

- També ofereu viatges arreu del món. En què es diferencien d’altres tipus de paquets turístics organitzats?

Nosaltres fem itineraris a mida, tant per a parelles com per a grups reduïts amb guia acompanyant, en els quals el més important és la comoditat. El client només ha de passar-ho bé. Busquem el preu just, no importa la categoria dels hotels, el que és imprescindible és la seva qualitat i situació, per no perdre el temps.

Les nostres destinacions principals són Europa i Amèrica, sobretot Argentina i Xile. Però també anem per Àfrica i Àsia. I finalment fem escapades per Espanya i Europa, algunes d’elles temàtiques. Ja estem preparant les

sortides d’aquest estiu i tardor, així com també el viatge a la Patagònia, Argentina, programat per al novembre.

- Com seria un viatge a mida organitzat per la vostra agència?

Per exemple, anar al desert per veure el capvespre i dormir en una Haima totalment equipada (lavabo i dutxa pròpia), no és un hotel de luxe però té comoditats i és molt acollidora. També, dormir en un iglú mentre es veuen les aurores boreals, o allotjar-se en un hotel dins el Parc Nacional d’Iguaçú al costat de les cascades... imagineu-vos caminar per les passarel·les a partir de les 17 hores, i poder fer fotografies, sentir les esquitxades de l’aigua i escoltar els micos i els ocells, i tot sense gent!

- Quina és la feina dels guies acompanyants? Compteu

també amb guies locals?

Anar amb guia acompanyant és tranquil·litat i comoditat. Acompanyen tot el viatge, coneixen molt bé la destinació, visites, restaurants... i solucionen qualsevol imprevist, el més ràpid possible.

Els guies locals els posem en zones on són imprescindibles. Es poden contractar durant 4 o 8 hores, mentre que el guia acompanyant està des que ens llevem fins que anem a dormir.

Això ens permet combinar les visites guiades amb estones per a passejar a peu o en transport públic i veure la vida quotidiana dels autòctons. A més, les visites no són tancades, si entre tots els components del grup decidim visitar un lloc, ho fem.

La primera web d’una agència turística feta exclusivament en català

La pàgina <http://www.fentcami.cat/> està pensada per presentar la programació de l’agència i per transmetre la seva visió del món. Amb poc més d’un mes de vida, la seva intenció és convertir-se en una eina útil per a tothom, des de turistes fins a estudiants. La guia del viatger, l’Atlas turístic, fitxes de països amb informació sobre els seus costums, notícies relatives al món dels viatges o testimonis dels clients són alguns dels elements que converteixen la web en una eina informativa i divulgativa gratuïta.

VIATGES Fent Camí

628 585 672
web@fentcami.cat

Biblioteques, per molts anys

CARME FENOLL § CAP DEL SERVEI DE BIBLIOTEQUES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

L'any 2014 vam celebrar el centenari de l'obertura al públic de la Biblioteca de Catalunya. Una petita comissió de professionals vam considerar oportú enllaçar aquella celebració amb la d'aquest any, en què celebrem el tret de sortida a les quatre primeres biblioteques públiques de la Mancomunitat, l'any 1915. Amb el lema "Biblioteques, per molts anys" volem posar en relleu dues qüestions: d'una banda, una trajectòria important i que durant 100 anys s'ha mogut sobre una sèrie de professionals compromesos amb la lectura que han sigut poc visibles en la nostra societat; de l'altra, encarar un futur amb oportunitats i reptes que ens permetin avançar en la bona direcció.

Els ciutadans catalans hem vist en els últims 15 anys una proliferació dels equipaments bibliotecaris sense precedents: només aquest any s'han inaugurat 12 biblioteques públiques i s'ha configurat una xarxa de 387 equipaments; la gran majoria de ciutadans coneixen la seva biblioteca referent, la utilitzen i la valoren positivament. Aquests equipaments presenten xifres positives i sovint impactants. Aquest any tenim el repte de mostrar també clarament la repercussió social i econòmica que representen les biblioteques en la nostra societat.

Nous públics i nous formats

Les biblioteques, fonamentades en el llibre, ja fa anys que acullen nous suports documentals. Aquest fet ha sigut clau en l'atracció de nous públics. Continuarem les estratègies en aquest sentit, ja que la tasca de cohesió social que estan fent les

biblioteques catalanes és poc visible però d'un valor incalculable. ¿Serem capaços de fomentar en la biblioteca l'enllaç intergeneracional i la convivència?

Un altre dels interrogants habituals en el nostre temps és la nostra actuació davant l'adveniment del llibre electrònic. En aquest punt em sumo a l'opinió majoritària de molts professionals: assistirem a la convivència del llibre en paper i digital durant molts anys. Els pressupostos per a fons bibliogràfics s'aniran adaptant a les demandes i als usos dels formats. Una conjectura seria pensar que el llibre electrònic pot suposar el 20% dels pressupostos per a llibres l'any 2020. Veig llunyana la desaparició dels llibres físics, ja que els auguris de desbancar el paper encara són lluny de la nostra realitat, sobretot en el

camp de la ficció. Amb la voluntat de transformar els temples del coneixement en llocs més oberts i pròxims, es busquen edificis amb zones ben compartimentats en què es puguin trobar espais silenciosos però també de relació. ¿Seran les biblioteques els únics espais garants del recolliment en una societat que fomenta just el contrari?

És probable que un dels valors que guï les biblioteques del futur sigui precisament la tranquil·litat, l'ús d'un espai comú agradable, allunyat de pressions comercials i amb valors que fomenten el coneixement. Les biblioteques continuaran apostant més que mai per ser les àgores de trobada de la cultura, els fomentadors per excel·lència de l'accés democràtic al coneixement. Cada vegada més tecnològics i enfocats al ciutadà, els

espais bibliotecaris començaran a dibuixar-se cada cop més des de la perspectiva dels usuaris: hi haurà laboratoris d'empreses i d'innovació, espais de cocreació i residències per a creadors impulsats i generats des de la base ciutadana.

Qualitat i excel·lència

Les biblioteques públiques catalanes tenen el repte de facilitar eines unificades d'accés als seus continguts bibliogràfics. Un accés cooperatiu que ha d'anar des de la base reivindicant unes biblioteques escolars estructurals i, des de l'eficiència, vinculant-les amb biblioteques universitàries i especialitzades. Per tant, caldrà que es prioritzin uns pressupostos que mantinguin la qualitat del sistema bibliotecari. Els perfils bibliotecaris es diversificaran, el sistema d'accés a la professió haurà d'assegurar que els professionals –la primera força del servei bibliotecari– se seleccionin amb els criteris d'excel·lència amb què es van definir fa 100 anys. Pensem en persones altament involucrades en el seu teixit cultural, centrades en les persones i amb un bagatge que els permeti actuar com a prescriptores culturals. Ara mateix ja treballem també perquè aquesta prescripció arribi als ciutadans a través d'un carnet cultural català que comportarà rebre les propostes i els avantatges personalitzats.

Les biblioteques hauran de continuar sent espais impulsors de la literatura, hauran d'ampliar horaris, treballar de manera cooperativa amb els equipaments culturals i recuperar també en aquest aspecte l'esperit de les biblioteques dels ateneus populars que fa un segle van ser impulsats per una ciutadania àvida de coneixement. Aquesta diada de Sant Jordi és una bona ocasió per visitar la vostra biblioteca, però no us preocupeu si avui no hi podeu anar: a les biblioteques, cada dia celebrem la lectura amb vosaltres. Gràcies per fer-nos confiança. §

**Les biblioteques
continuaran
apostant per
ser les àgores
de trobada
de la cultura**

La Biblioteca Jaume Fuster, situada al barri de Gràcia de Barcelona, va obrir les portes el 2005. CRISTINA CALDERER

ROSA PAU CASALS, JARDÍ DE VIL·LA CASALS

Apropa't a la vida i l'obra d'un dels catalans més universals.

Visita el Museu Pau Casals, a la Platja de Sant Salvador del Vendrell.

PROMOCIÓ ESPECIAL SETMANA DE SANT JORDI.

Cap de setmana del 25 i 26 d'abril, descomptes del 50% en l'entrada general del Museu i un 10% en els llibres i CD de la botiga.

MUSEU PAU CASALS

Platja de Sant Salvador
Av. Palfuriana, 67. El Vendrell
Tel. 977 68 42 76
www.paucasals.org

HORARIS:

De dimarts a divendres de 10 a 14 h i de 16 a 18 h.
Dissabtes de 10 a 14 h i de 16 a 19 h.
Diumenges i festius de 10 a 14 h.
Dilluns tancat.

CONSELL DE MECENATGE DE LA FUNDACIÓ PAU CASALS:

FUNDACIÓ ABERTIS / FUNDACIÓ AGBAR / FUNDACIÓ BANC SABADELL / FUNDACIÓ CARULLA / LA CAIXA
FUNDACIÓ JESÚS SERRA / FUNDACIÓ MAPFRE / RBA EDITORS / TELEFONICA / SR. JOAN URIACH MARSAL

AMB EL PATROCINI DE:

AMB EL SUPORT DE:

CUSTO®

B A R C E L O N A

Shop Online at custo.com